

Talousarvio ja taloussuunnitelma 2013–2015

RASEBORG
RAASEPORI

SISÄLLYSLUETTELO	Sivu
Taloussuunnitelma 2013-2015, tekstiosa	1
Talousarvion yhteenveto 2013	17
Tuloslaskelma meno-/tulolajeittain	18
Käyttötulot/-menot meno-/tulolajeittain, kuvio	19
Tulolajit ja menolajit, kuvio	20
Ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot toimialoittain	21
Ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot	22
Yhteenveto osastoittain	23
Tuloslaskelmaosa 2013-2015	28
Kunnan ja liikelaitosten tuloslaskelma 2013	29
Rahoitusosa 2013-2015	30
Kunnan ja liikelaitosten rahoitusosa 2013	31
Vuosikate-poistot-investoinnit ja nettoinvestoinnit, kuvio	32
Tuloslaskelma meno-/tulolajeittain (ilman liikelaitoksia)	33
Tuloslaskelma meno-/tulolajeittain 2013-2015 (ilman liikelaitoksia)	34
Käyttötalous 2013-2015	
Tilintarkastus	35
Toimiala: Yleinen ja konsernihallinto	36
Kaupunginkanslia	37
Talousosasto	39
Henkilöstöosasto	41
Kehitysosasto	43
Sisäiset palvelut	45
Toimiala: Perusturva	47
Perusturva	49
Toimiala: Sivistys	59
Hallinto	60
Lasten päivähoito ja esikoulu	61
Ruotsinkielinen perusopetus	63
Suomenkielinen perusopetus	65
Lukiokoulutus	67
Kansalaisopisto	69
Raaseporin musiikkiopisto	71
Museotoiminta	73
Kirjastotoimi	75
Nuorisotoiminta	77
Kulttuuritoiminta	79
Urheilu ja terveysliikunta	81
Toimiala: Yhdyskuntatekniikka	83
Hallinto	86
Yhdyskuntatekniikka	87
Kaavoitus, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu	89
Kiinteistönmuodostus ja kartoitus	93
Pienvenesatamat	95
Länsi-Uudenmaan jätelautakunta	96
Alueellinen pelastuslaitos.	98
Tammisaaren Energia	99
Raaseporin Vesi	103
Investointisuunnitelma 2012-2014	105

1. TILANNEANALYYSI

Talousarvion pääasiallisena viestinä on, että kaupungin palvelurakenne tullaan sopeuttamaan Raaseporin kaupungin tarpeiden ja rahoituskyvyn mukaiseksi Tammisaaren, Karjaan ja Pohjan rakenteiden sijaan.

Tämä merkitsee palvelutarjonnan ja aukioloaikojen sopeuttamista todellisiin tarpeisiin eri asutuskeskuksissa ja kylissä. Niukat resurssit ohjataan sinne, missä tarve on suurin. Hallintoressursseja yhdenmukaistetaan niin, että useat pienemmät yksiköt voivat hyödyntää samoja kirjaus- ja laskutusressursseja sekä toimitiloja. Palvelut keskitetään aikoihin, jolloin asiakaspohja on riittävä. Se merkitsee, että luottamuselimet ohjaavat voimavaroja objektiivisin kriteerein aiempaa selkeämmin.

Uusi luottamuselinorganisaatio astuu voimaan vuoden 2013 alusta, kun taas talousarvion sitovuustasot vuodesta 2014 kokoavat sivistystoimen toiminnan kolmeksi toiminta-alueeksi: opetus, kulttuuri ja vapaa-aika, jotka saavat omat lautakunnat. Sivistystoimialalla luodaan kolme toiminta-alueita: koulutus, kulttuuri ja vapaa-aika omine lautakuntineen. Nämä lautakunnat saavat kokonaisvaltaisen vastuun koko toiminnasta ja toiminta-alueen taloudesta. Vastaavalla tavalla luodaan yhdyskuntateknisellä toimialalla kaksi toiminta-alueita, yhdyskuntateknikka sekä ympäristö ja kaavoitus. Perusturvatoimialalla toiminta vakautetaan vuonna 2013 yhden luottamuselimen alaisuuteen, joka edelleen saa talousarvio määrärahasa kaupunginvaltuustolta. Perusturvan talousarvio jaetaan 2014 lukien neljään määrärahaan kaupunginvaltuustoon nähden.

Hallituksen kuntauudistus merkitsee, että Raaseporin kaupungin on yhdessä Hangon ja mahdollisesti Inkoon kanssa selvitettävä ja neuvoteltava ja keväällä 2014 vastattava hallituksen kysymykseen tulevasta kuntarakenteesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä keskipitkällä tähtäimellä.

Edessä olevista uudistuksista riippumatta

kuntien on kehitettävä ja sopeutettava sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennettaan jo sovittujen suuntaviivojen mukaisesti.

Tärkein tehtävä tulevan valtuustokauden, 2013–2016, aikana on kehittää selkeä työnjako kaupungin ja Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalueen (LUS) välillä. Työnjaon lähtökohtana on se palveluprofiili (masterplan), jonka Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) on LUS:ille hyväksynyt sekä se aiesopimus, jonka kaupunki on solminut HUS:in kanssa lokakuussa 2012. Kaupungin ja HUS:in yhteisenä tavoitteena on sovittaa LUS:in palvelut vastaamaan läntisen Uudenmaan asukkaiden todellisia tarpeita, keskittää erikoissairaanhoito Länsi-Uudenmaan sairaalan ympärille campukselle sekä rakentaa yhteinen lisärakennus akuutille perusterveydenhuollolle. Tämä prosessi vaatii laajaa hoitoketjujen koordinoitua kaupungin ja LUS:in välillä sekä naapurikuntien tarpeiden huomiointia. Kaupungin on määrätietoisesti työskenneltävä LUS:in ja muiden tuottajien kanssa kehittääkseen optimaalisia hoitoketjuja perusterveydenhuollon ja muiden hoidontuottajien välille.

Toinen tärkeä tehtävä on laatia keväällä 2013 toimitiloja koskeva kokonaissuunnitelma ottaen huomioon kiinteistöomaisuus Knipnäsissä ja Tammiharjun alueella.

Samanaikaisesti palvelurakenteen sopeuttamisen ja kiinteistöomistuksen optimoimisen kanssa on jatkettava panostuksia kasvuun ja kehitykseen lisätulojen samiseksi tulevaisuudessa. Lisätoimintapiteet koskevat asumista, matkailuelinkeinoa ja muita elinkeinoja.

Kaavoituksessa ja rakennusluvissa tarvitaan selkeämpi asiakassuuntautunut ote, joka perustuu kysyntään ja jonka painopiste on tuloksessa. Suurempi valikoima tontteja eri hintaluokissa ja panostuksissa.

Kaupunginvaltuusto päivittää keväällä 2013 kaupungin strategian ja asettaa tavoitteet kaudelle 2014–2017.

2. TALOUDEN, VEROJEN JA VALTIONOSUUKSIEN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Hallitusohjelma ja näkökulma 2013–2015

Kuntien tehtävät ovat kasvaneet huomattavasti viimeisten vuosikymmenten aikana. Kuntien tehtäviä säätelee laki hyvin yksityiskohtaisesti tietyillä budjetillisesti pienillä toiminta-alueilla (kaavoitus, yhdyskuntatekniikka, ympäristöterveys), kun taas tehtävät on määritelty yleisemmin erikoissairaanhoidossa, joka nielee oleellisen osan talousarviosta. Kunnalla on tällä hetkellä 550 lakisääteistä tehtävää ja lisäksi muita velvollisuuksia.

Kaikki toiminta on karkeasti otettuna lakisääteistä, mutta kunnalla on mahdollisuus valita palvelutaso (koulujen ryhmäkoot, aamupäivä- ja iltapäivähoito, työtavat, palvelupisteiden määrä ja aukioloajat). Myös maksut ja taksat on yksityiskohtaisesti säädely laissa ja asetuksessa.

Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa 2012–2014 todetaan, että suunnitelmaa perustuu kaupungin strategiassa ja toimenpideohjelmassa oleviin painopisteisiin. Näin on myös suunnitelmassa 2013–2015, mutta taloudellinen tilanne, niin globaalisti kuin kansallisesti ja paikallistasolla, on huonontunut niin paljon, että on pakko ryhtyä lisäsopeuttamistoimenpiteisiin ja tehdä uusi arvio palvelutasosta. Nämä kuvataan alla luvussa 3.

Valtion kehysvalmistelussa keväällä hallitus ryhtyi sopeuttamistoimenpiteisiin, joista suurin osa koskee kuntia. Hallituksen talousarviokäsittelyssä tekemät päätökset ovat miltei samalla linjalla kuin päätökset kevään talousarviokehysten yhteydessä tehdyt päätökset.

Kunnallisen peruspalvelun valtionosuuksia leikataan ensi vuonna 125 miljoonalla eurolla tähän vuoteen verrattuna. Lisäksi leikataan opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimia valtionosuuksia 50 miljoonalla eurolla. Hallituksen muodostamisen yhteydessä päätetyt 631

miljoonan euron leikkaukset toteutettiin kokonaisuudessaan valtionosuuksien perusteissa tälle vuodelle. Jatkossa se vaikuttaa valtionosuuksiin joka vuosi.

Kuntien tehtäviä laajennetaan erityisesti vanhustenhuollossa.

Vanhustenhuoltolaki astui voimaan 1.7.2013. Mahdolliset henkilöstömitoituksen muutokset siirretään vuodelle 2015. Kevään puitesopimuksessa vähennettiin sosiaali-, terveyden- ja sairaanhoidolle osoitettuja sovittuja 145 miljoonan euron kehitysmäärärahoja 125 miljoonaan euroon 2015. Puiteneuvotteluissa nämä varat palautettiin siten, että 10 miljoonaa euroa osoitettiin vanhustenhuoltoon ja 10 miljoonaa euroa omaishoidon kehittämiseen. Vanhushuoltolain mukaiset kokonaiskustannukset 2015 tasolla arvioidaan hallituksen talousarvioehdotuksen mukaan olevan 151 miljoonaa euroa, josta valtion osuus on 86 miljoonaa euroa, eli 54,3 prosenttia. Yhä on kuitenkin vaikea arvioida vanhushuoltolain toteuttamisen kustannuksia vuositasolla.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan hallituksen talousarvioehdotus kiristää kuntien taloutta 2013 noin 160 miljoonalla eurolla vuoteen 2012 verrattuna. Se aiheuttaa painetta nostaa kunnallisverotusta ja johtaa kuntien velkaantumisen kasvuun.

Yhtenä ongelmana on, että tuottavuuden noustessa lisääntyy myös kysyntä osin demografiasista johtuen ja osin palvelulle asetettavista lisääntyneistä laatuvaatimuksista johtuen. Hallituksen peruspalveluohjelman mukaan väestötekijät lisäävät sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen kysyntää keskimäärin 1,6 %/vuosi kaudella 2010–2020. Eduskunta ja valtioneuvosto luovat uusia kustannuksia lisääviä palvelutarpeita ja -vaatimuksia.

2.2 Kuntatalous

Suomen kansantalous on tänä vuonna hiipunut ja liukunut kohti taantumaa.

Koska vienti on vähentynyt, investoinnit laskeneet ja yksityinen kulutus hidastunut tulee kansantuotteen kasvu parhaassa tapauksessa jäämään yhden prosentin vuositasolle.

Kasvun ennustetaan olevan hyvin vaatimaton vuonna 2013. Näillä näkymillä saavutetaan 2008 vuositason tuotannon kasvu vasta vuonna 2014. Suomen heikentynyt taloudellinen tilanne on pääasiassa johtunut Euroopan talouskriisistä ja sen seurauksista taloudellemme. Euroop- palaisen talouskriisin käsittelyllä on ratkaise- va rooli myös Suomen talouden kehityksen kääntämisessä suotuisaan suuntaan. Talous tulee kuitenkin todennäköisesti taantumaan ja edessämme on vaatimaton taloudellinen kasvu.

Valtiovarainministeriö on katsauksessaan arvioi- nut, että palkansaajien yleinen tulotasoindeksi nousee tänä vuonna 3,5 %. Puitesopimuksen mukaiset palkkaratkaisut merkitsevät, että tulotason nousu tulee vuonna 2013 olemaan hitaampi kuin tänä vuonna. Valtiovarainministe- riö arvioi yleisen tulotasoindeksin ensi vuonna nousevan noin 2,6 %. Kaupunki on käyttänyt samaa lukua omassa talousarviossaan vuodelle 2013.

Kuntien toimintamenot kasvoivat vuosien 2010 ja 2011 välillä 5 %, vuosien 2011 ja 2012 välillä kasvun lasketaan olevan 4,5 % ja vuosien 2012 ja 2013 välillä 3,6 %. Vastaavat luvut Raaseporin kaupungin osalta ovat 5,7 %, 4,7 % ja talousarviokehityksen pohjalta 2013 0,8 %. Kaupungin taloussuunnitelma lähtee siitä, että käyttömenojen sallitaan reaalisesti kasvaa 1,8 % 2014 ja 1,4 % 2015.

Talousarvio 2013 sisältää 1,9 miljoonan euron alijäämän, joka on tasapainoitettava erityistoi- menpitein.

Kumulatiivinen alijäämä oli vuoden 2011 tilin- päätöksessä 17,8 miljoonaa euroa (616 €/ asukas) ja sen arvioidaan vuodenvaihteessa 2012–2013 nousevan 22,9 miljoonaan euroon (790 €/asukas). Toimenpideohjelman lähtö- kohtana on lisäksi, että talous tasapainottuu kaudella 2012–2014 ilman yhdistymisavustusta, ja että sen jälkeen voidaan osoittaa ylijäämiä, jotka supistavat kumulatiivista alijäämää.

Kaupunki ei enää kuluvana vuonna saa yh- distymisavustusta, mikä laskee käyttötuloja 3 % vuositasolla. Kaupungin velkataakan, liikelaitok- set mukaan luettuna, arvioidaan olevan 3 461 euroa/asukas vuodenvaihteessa 2012–2013, mikä on 530 euroa enemmän kuin 31.12.2011.

Vuonna 2013 lasketaan lainataakan kasvavan 3 759 euroksi/asukas ja olevan 109 miljoonaa euroa vuodenvaihteessa 2013–2014. Taseen varat per 31.12.2011 arvioidaan vajaaksi 170 miljoonaksi euroksi.

Kaupungin kokonaiskorkokustannukset vuodel- ta 2013 arvioidaan 2,7 miljoonaksi euroksi, josta omaan toimintaan kohdistuu 1,6 miljoonaa eu- roa, Tammisaaren Energian toimintaan 0,6 mil- joonaa euroa ja Raaseporin Veden toimintaan 0,5 miljoonaa euroa. Liikelaitosten luotot ovat pääosin pitkäaikaisia.

Luottoja, joihin koron nostolla voi olla suora vaikutus on korkeintaan 35 miljoonaa euroa. Kun kyseisen lainakannan keskiporkko on nyt 0,8 prosenttia, siitä koituu kaupungille 280 000 euron korkokulut. Jos keskiporkko nousisi 3 %-yksikköä, eli 4 prosenttiin, kohoaisi lainojen korkorasite 1,4 miljoonaan euroon. 1,1 miljoon- nan euron lisäys vastaa 0,25 %:a kunnallis- verosta.

2.3 Verot ja valtionosuudet

2.3.1 Kansalliset lähtökohdat

Vuonna 2013 ansiotulot tulevat kasvamaan tätä vuotta hieman hitaammin, mutta niiden lasketaan kuitenkin olevan 3,4 %. Puiteneuvotteluissa päätettiin tilapäisesti pidättäytyä ansioveron indeksitarkistuksista vuosina 2013–2014. Kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten lasketaan 2013 ja 2014 kasvavan vain pari prosenttia.

Kunnallisverovähennykset säilyvät pääpiirteissään vuoden 2012 nimellisellä tasolla. Indeksien jäädyttäminen auttaa lisäämään kunnallisverotuloja. Ensi vuonna lasketaan kunnallisverotilitysten nousevan 17,5 miljardiin euroon, eli 4,2 % enemmän kuin tänä vuonna. Vuoden 2013 tilitysten kasvun suhteellisen optimistinen arvio tarkistetaan kuitenkin alaspäin jos työllisyystilanne pahenee laskettua enemmän.

Valtiontalouden osalta tulee puitesopimuksen mukaan kuntien yhteisövero-osuus kasvamaan jatkossa 5 %-yksikköä vuosina 2014–2015. Yhteisöverotuloihin liittyy suuri epävarmuus joutuessa etupäässä talouden yleisestä kehityksestä, mutta myös yhteisövero-osuutta koskevista

päätöksistä. Kuntien osuus yhteisöverotuloista vuonna 2012 on 28,34 %.

Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti on vuonna 2012 19,25 % (vuonna 2011 19,16 %). Tuloveroprosentin aritmeettinen keskiarvo on 19,81 % (19,66 %), korkein veroprosentti on 21,75 % alimman veroprosentin ollessa 16,25 %. Vuonna 2013 keskiarvo on 19,38 % ja aritmeettinen 20,01 %.

Vuonna 2013 tuloveroprosenttiaan nostavia kuntia tulee olemaan 119. Veroprosentti on 21,00 % tai enemmän 33 kunnassa vuonna 2012 ja vuonna 2013 63 kunnassa. Raaseporin naapurikunnissa tulee veroprosentti 2013 olemaan: Hanko 21,25 % (+ 0,50 %), Salo 19,75 (+ 0,25 %), Inkoo 20,75 %, Siuntio 21,00 %, Lohja 19,50 %.

2.3.2 Raaseporin verotulot

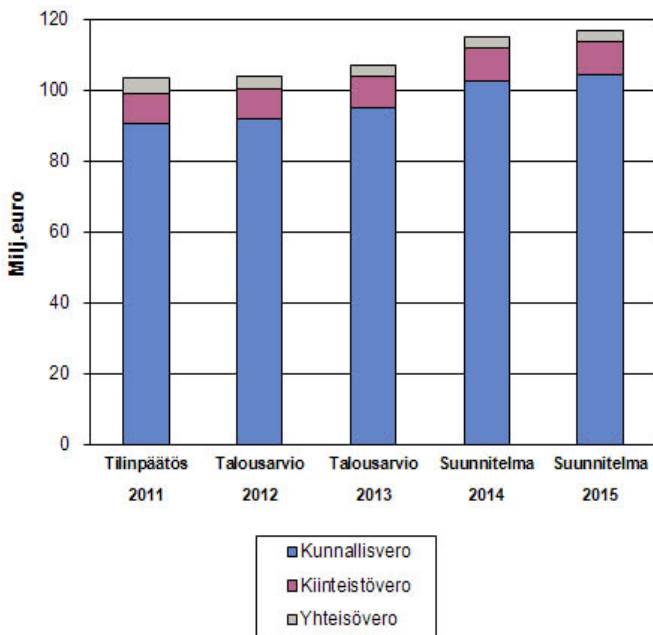
Kaupunginvaltuusto vahvisti 12.11.2012 vuoden 2013 veroprosentit seuraavasti:

%	2010	2011	2012	2013	2013	2014	2015
Tuloveroaste	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	22,00	22,00
Kiinteistöveroaste							
Yleinen	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
Vakituinen asuminen	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
Voimalaitos	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85
Yleishyödyllinen yhteisö	1,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1 m €	2011	2012	2013	2014	2015
	TP	En-nuste	TA	Suun	Suun
Kun. vero	90,60	91,75	94,81	102,49	104,17
Yht. vero	4,43	3,01	3,20	3,24	3,46

Taloussuunnitelma on tasapainotettu siten, että tuloveroaste on 22 prosenttia vuonna 2014.

Verotulot

Verotulot nousevat vuonna 2012 vain 0,6 miljoonaa euroa (0,5 %) vuodesta 2011 ja alittavat kuluvan vuoden talousarvion 2,1 miljoonalla eurolla. Talouden epävarmuus jatkuu ja Länsi-Uudenmaan kehitys, etenkin FNSteel-yrityksen konkurssi ja muiden yritysten henkilöstövähennykset, aiheuttavat Raaseporissa työttömyyden kasvua laskelmien mukaan 2–3 %, mikä tulee vaikuttamaan kunnallisverotuloihin negatiivisesti, kuitenkin niin, että negatiivinen toteuma on suurin marraskuussa 2013, jolloin vuoden 2012 verotus valmistuu ja oikaistaan. Samalla oikaistaan myös vuoden 2013 ennakkoverotus.

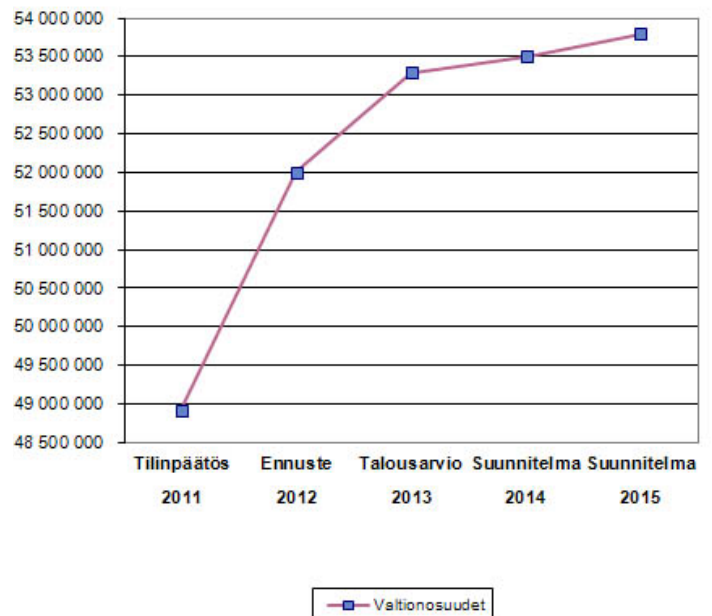
Yksi prosenttiyksikkö kunnallisverosta tuo 109 miljoonaa euroa. Verotulot muodostavat puolet kunnan kaikista tuloista.

1 m €	2011	2012	2013	2014	2015
Kiint. vero	8,25	8,95	8,99	9,14	9,22
yhteensä	103,28	103,71	107	114,87	116,85

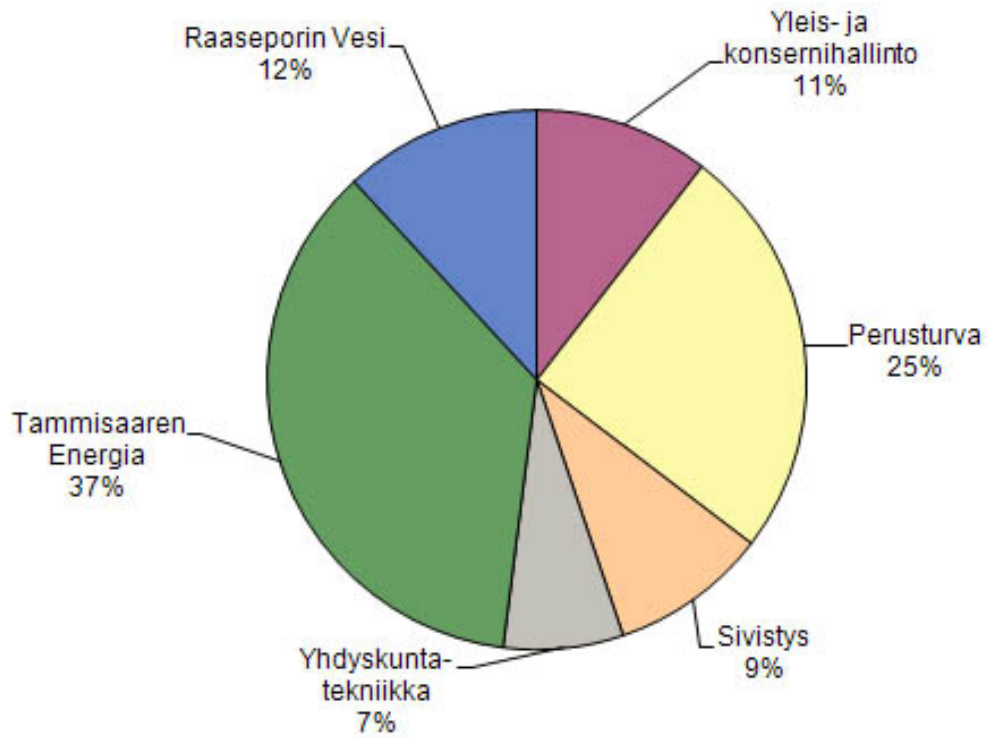
Raaseporin valtionosuuksien arvioidaan nousevan vuoden 2012 ennusteen ja vuoden 2013 talousarvion välisenä aikana 1,29 miljoonaa euroa (2,5 %) ja sen jälkeen pysyttelevän suurin piirtein samalla tasolla suunnittelukauden loppuun asti.

Parhaillaan tehdään valtiollista selvitystä valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta, mikä hallitusohjelman mukaan on tarkistettava osana kuntauudistusta siten, että järjestelmästä tulee yksinkertaisempi ja selkeämpi. Uusi lainsäädäntö tulee suunnitelman mukaan voimaan vuoden 2015 alusta. Uudistus voi merkitä kuntakohtaista valtionosuuksien uudelleenjakoa.

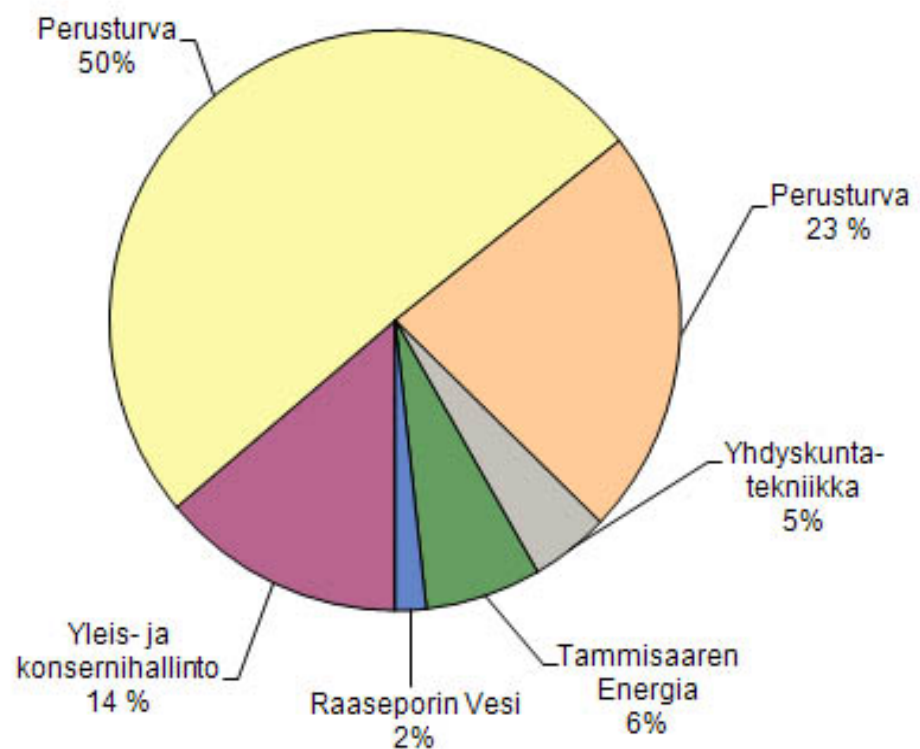
Valtionosuudet

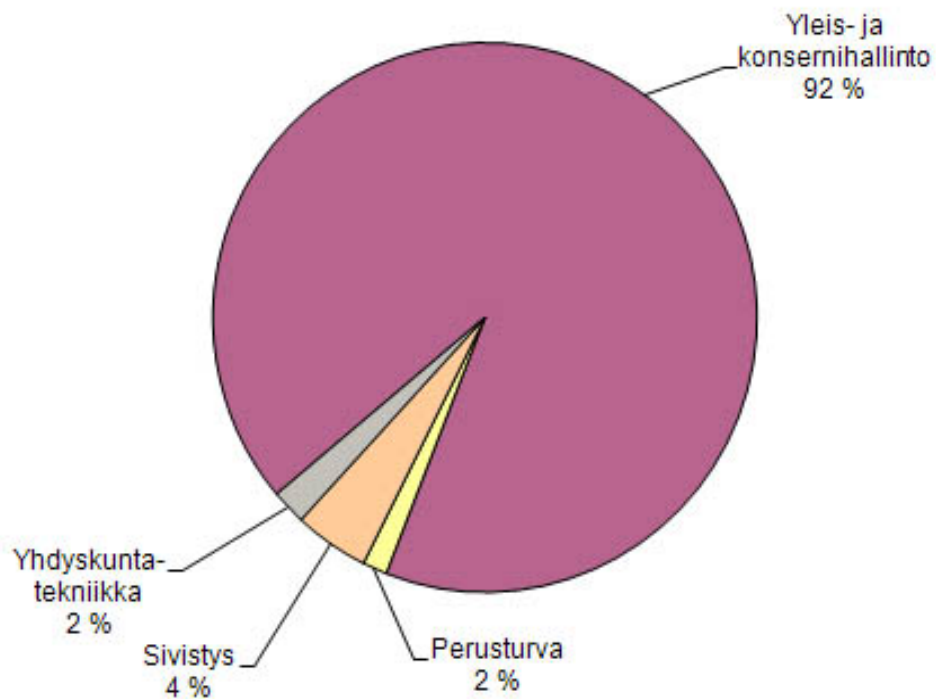
Ulkoiset tulot

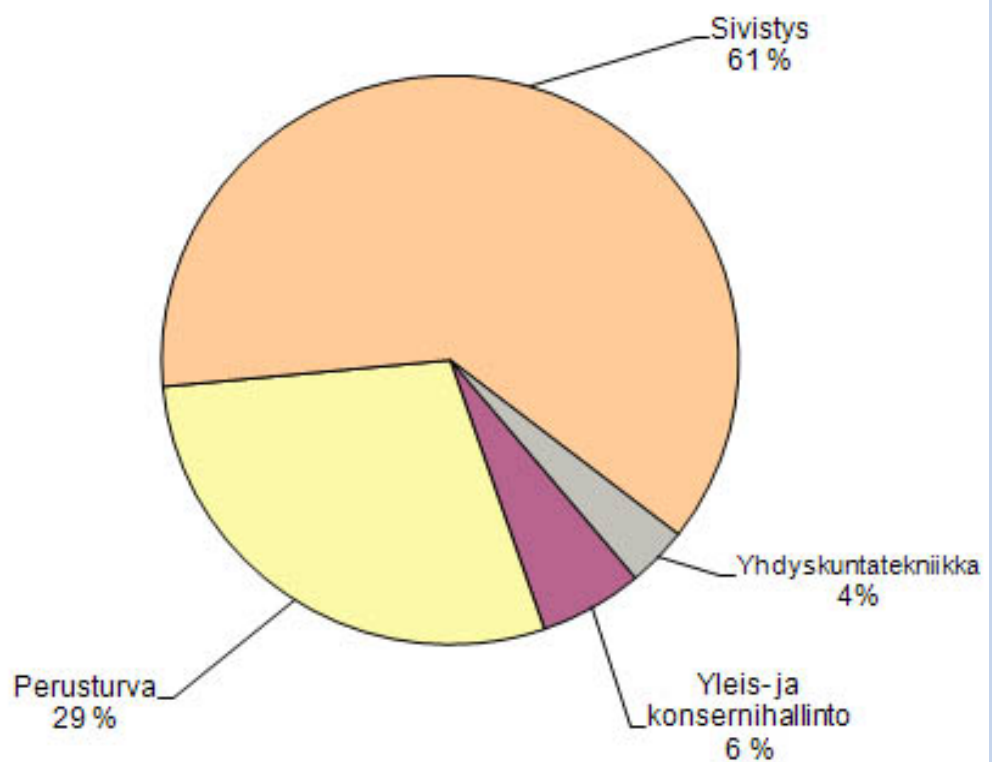
Ulkoiset menot

Sisäiset tulot

Sisäiset menot

3. PALVELUTARJONNAN SOPEUTTAMINEN

Kaupunginvaltuuston päätös 12.11.2012 kunnallisveron säilyttämisestä nykyisellä tasolla (21 %) merkitsee, että nettokulujen kasvu on sopeutettava alaspäin 6 miljoonaa euroa suhteessa lautakuntien talousarvioesityksiin. Tulopuolella sopeutus vastaa sitä kunnallisveroa, jonka 1 000 raaseporilaista keskimäärin maksaa todellisen veroprosentin vähennysten jälkeen ollessa 15,6 % (viisi prosenttia alempi kuin teoreettinen 21 %).

Käyttöpuolella se tarkoittaa, että ulkopuolisia nettokustannuksia (poislukien liikelaitokset) on alennettava lautakuntien ehdottamasta 157 miljoonasta 151 miljoonaan, tai 2 prosentilla nettokustannuksista. Vuoden 2013 talousarvion nettokustannusten on oltava miljoonan pienemmät kuin talousarviossa 2012. Koska kustannuksista 78 miljoonaa euroa on ostopalveluja, jotka suurelta osin ovat sidottuja sopimuksiin, täytyy 6 miljoonan euron sopeutus tehdä 7,7 % pienemmillä henkilöstökuluilla, tarvikkeilla ja avustuksilla omassa tuotannossa tai tuloja lisäämällä. Ajallisesti kaikkia toimenpiteitä ei voida toteuttaa 1.1.2013 alkaen, vaan ne on jaksotettava vuodelle ja useissa tapauksissa täysi vaikutus saadaan vasta 2014 tai myöhemmin. Myös tilapäinen ylimääräinen 5-vuoden työsuhdesuoja peruskunnista vanhoina työntekijöinä siirtyneelle henkilökunnalle, joka päättyy 31.12.2013, on otettava huomioon, kun ryhdytään taloudellisiin tai tuotannollisiin perusteisiin toimenpiteisiin, jotka johtavat virkojen ja toimien lakkauttamiseen.

Tämä merkitsee, että päätökset uudelleenjärjestelyistä taloudellisiin ja tuotannollisiin syihin on tehtävä vuoden 2013 aikana, jotta niillä olisi vaikutusta 2014 alkaen.

Päätökset hoidon palvelujen sopeuttamista 2013 täytyy tehdä joulukuussa 2012 jotta taataan, että kaupungilla on hoitohenkilökuntaa 2013 ja voidaan hyödyntää se joustavuus, jonka vuoden 2013 sijaisjärjestelyt sallivat.

Ne muutokset, jotka koskevat ensihoidon integrointia sairaalaan on suunniteltava asteittain 2013–2016.

Investoinnit puolittuvat lautakuntien ehdottamasta 16 miljoonasta v. 2013 8 miljoonaan euroon. Käytännössä se tarkoittaa Kiilan koulun, Tammisaaren kirjaston saneerauksen loppuunsaattamista, joitakin korjauksia kiinteistöissä ja liikenneväylillä. Liikelaitosten investoinnit ovat sillä tasolla kuin johtokunnat ovat ehdottaneet, lukuun ottamatta Fennovoiman osakkeiden ostoa, josta valtuusto tekee erillisen päätöksen kun yhtiön toimintaedellytykset tulevaisuudessa ovat selvillä.

3.1. Suunniteltujen toimenpiteiden odotetut vaikutukset

Raaseporin kaupunki on vuosina 2008–2011 tehostanut toimintaa vastaten 73,5 työvuotta. Tehostaminen on tapahtunut vähentämällä hallinnon ja yhteiskuntatekniikan henkilöstöresursseja ja työskentelemällä uusin tavoin, etenkin hoidossa. Samanaikaisesti tämän kanssa on uusi lainsäädäntö ja lisääntynyt palvelun kysyntä johtanut palvelumäärän kasvuun ja uusiin kuluihin.

Valtuuston päätös olla korottamatta kunnallisveroa vuonna 2013 merkitsee, että palvelutarjontaa sopeutetaan tuntuvasti sekä lyhyellä että keskipitkällä aikavälillä. Jokaisen toiminnon olemassaolon oikeutusta tarkastellaan kriittisesti nykyisten tarpeiden ja taloudellisten realiteettien perusteella.

Kiinteistöjen myyntivoitot on budjetoitu sisäisten palvelujen osalta 1,5 miljoonaksi euroksi ja yhdyskuntatekniikan osalta 0,9 miljoonaksi euroksi. Jo tämän tason saavuttaminen edellyttää tehostettuja panostuksia ja se pysyttelee samalla tasolla kuin lautakuntien ehdotuksissa.

Inventoitujen toimenpiteiden odotetut vaikutukset miljoonissa euroissa

	Vuonna 2013
Talousarvion alijäämä ennen sopeutuksia	6,1 m €
Sopeutukset yhteensä	3,9 m €
Erityistoimenpiteiden tarve	2,2 m €

Sopeuttamiset toimialoittain

2013 2014 2013–14
(vuosien 2013 ja 2014 summa tarkoittaa 6 m €:n kokonaissopeutusta verrattuna lautakuntien ehdotukseen vuodelle 2013)

	2013	2014	2013–14
Yleinen konserni-			
hallinto	0,3	0,3	+ 0
Sisäiset palvelut	0,3	0,8	166 %
Tammisaaren			
Energia	0,5	0,5	+0
Sivistystoimiala	0,3	1,2	+333 %
Perusturvatoimiala	2,4	3,5	+46 %
Yhdyskuntatekninen toimiala	0,1	0,4	+ 200%
Yhteensä	3,9	6,5	

Yhteensä sopeuttamistoimenpiteet merkitsevät nettokustannusten supistumista 4,2 miljoonalla eurolla vuonna 2013 ja 6,5 miljoonalla eurolla 2014 verrattuna lautakuntien ehdotuksiin vuodelle 2013.

Talousarvion tasapainottamiseksi 2013 tarvitaan vuodelle 2013 kuitenkin lisää lyhyen tähtäimen toimenpiteitä, jotka supistavat kustannuksia 2,2 miljoonalla eurolla. Se vastaa esim. yli puolta (3,3 m €) lomarahasta sisältäen palkkasivukulut.

Luottamusmiesten kanssa käydään joulukuussa 2012 neuvotteluja eri toimenpiteistä, joilla voidaan tasapainottaa talousarviota.

Käyttökulujen tasapainottamista seurataan kuukausittain ja toimenpiteitä tarkistetaan vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen tuloksen perusteella.

Perusturvatoimiala

Perusturvan sopeuttamisen arvioidaan tuovan vuonna 2013 2,4 miljoonan euron ja vuonna 2014 3,5 miljoonan euron kustannussäästöt.

Päämäärä saavutetaan siten että

■ perusturva organisoidaan sen periaatteen pohjalta, että palvelusta koko kunnassa vastaa yksi terveyskeskus ja yksi sosiaalitoimisto, vastaanotoin tarpeen mukaan.

■ pitkäaikaishoidolle ja palveluasumiselle asetetaan uusia tavoitteita. Paikkamäärä sopeutetaan nykyisestä 10,6 % yli 75-vuotiaasta väestöstä 10 %:iin vuonna 2014, mikä on yhä selvästi yli maan keskiarvon (8-9 %). Laitospaikkojen määrää vähennetään 20:llä vuoden 2013 loppuun mennessä. Palvelumuodon sopeuttaminen laitoshoidosta avohoitoon edellyttää jatkuvia panostuksia kotihoivassa ja kotisairaanhoidossa.

■ kaikki hoito- ja palvelusuunnitelmat vammais- palvelun piirissä henkilökohtaista apua saavien asiakkaiden kanssa käydään läpi, solmitaan uusia hoito- ja palvelusuunnitelmia, jotka huomioivat kaupungin henkilökohtaisia avustajia koskevan ohjeen ja asiakkaan todellisen hoidontarpeen.

■ selvennetään työnjakoa kaupungin ja LUS:in välillä. Paremmat ja selvemmat hoitoketjut alentavat erikoissairaanhoidon kustannusten nousua

■ aukioloaikojen sopeuttaminen väestöpohjaan ja uusi ajanvarausjärjestelmä kaupungin omissa terveyskeskustoiminnoissa (Pohja + Tammisaari) vähentää sijaisten tarvetta 2013. Terveystuulopalvelu suunnitellaan vuodesta 2014 lähtien lähtökohtana yksi kaupungin ylläpitämä terveyskeskus kolmessa palvelupisteessä; Tammisaarella, Pohjassa ja Karjaalla.

■ työnjakoa terapian, kuntoutuksen ja aktivoinnin parissa toimivien kolmannen sektorin organisaatioiden sekä oman toiminnan kesken järjest-

ellään uudelleen päällekkäisyyksien poistamiseksi.

■ niille potilaille, jotka eivät enää tarvitse palveluasumista ja ympärivuorokautista hoitoa erityishoivassa ja mielenterveyshuollossa tarjotaan asianmukaista asumista. Palvelutasoa sopeutetaan siten, että se lähestyy vertailukelpoisten kuntien keskitasoa.

■ Operatiivinen tulosvastuu omasta tuotannosta säilyy, mutta lautakunta vastaa koko perusturvan talousarviosta.

Sivistystoimiala

Sivistystoimialan sopeuttamisen arvioidaan tuovan vuonna 2013 0,3 miljoonan euron ja vuonna 2014 1,2 miljoonan euron kustannussäästöt.

Tavoitteet saavutetaan muun muassa seuraavin toimin:

■ Opetuksen tuntiresurssia ja ryhmiä sopeutetaan oppilaspohjan supistumiseen. Koulukiinteistöille annetaan lisää toimintoja: esikoulu, aamu- ja ilta-päivähoito, kansalaisopisto, kirjasto jne.

■ Ruotsinkielisen perusopetuksen tuntiresurssien sopeuttaminen pienempään oppilaspohjaan, harvemmat opetusryhmät suomenkielisessä perusopetuksessa, koulujen lukujärjestysten harmonisointi vähentää koulukuljetusten määrää ja lukiotoiminnan pienen resurssisupistuksen odotetaan tuovan tuloja.

■ Kirjastotoiminnan toimintapisteiden yhteensovittaminen ja supistettu aukiolo iltaisin, lyhyemmät aukioloajat museossa, uudet rutiinit kansalaisopiston iltavalvonnassa ja pienemmät henkilöstökulut.

■ Pidemmällä aikavälillä on mahdollista sovittaa yhteen sivistystoimialan eri toimintoja keskitämällä pienemmät toiminnot yhteen paikkaan: Tammisaaren kirjaston optimaalinen käyttö (vastaanotto, laskutus, näyttelytilat, kokoustilat, kahvila, vahtimestaripalvelut) kirjastopalvelujen, kulttuurin ja musiikkiopiston yhteisenä resurssina.

■ Karjaan Fokus-kirjaston optimaalinen käyttö (vastaanotto, laskutus, näyttelytilat, kokous-

tilat, kahvila, vahtimestaripalvelut) yhteisenä resurssina yhdistettynä liiketiloihin.

■ Kulttuurin ja lasten toimivan lähipalvelupisteen luominen Bromarviin ja Mustioon vuonna 2013 ja Tenholaan vuonna 2014.

■ Neuvotellaan museoviraston kanssa keväällä 2013 uudelleen maakuntamuseota koskeva sopimus niin, että kaupungin osuus vastaa Raaseporin tarpeita.

Yleis- ja konsernihallinto

Yleis- ja konsernihallinnossa toimenpiteiden arvioidaan tuovan vuonna 2013 0,3 miljoonan euron ja vuonna 2014 yhtä suuret kustannussäästöt.

■ Kehitysosaston niveltäminen muihin konsernitoimintoihin. Hallinnolle ja markkinoinnille pienemmät määrärahat Asiakasvirroille parempi ohjaus ja keskitetyt aukioloajat.

Sisäiset palvelut

Sisäisten palvelujen sopeuttamisen arvioidaan tuovan vuonna 2013 0,3 miljoonan euron ja vuonna 2014 0,8 miljoonan euron kustannussäästöt.

■ Sopeuttaminen koskee kiinteistöhuoltoa, ruokapalvelua ja siivousta. Alemman investointitason ja selkeämpien priorisointien ansiosta tilapäisiä tiloja tarvitaan entistä vähemmässä määrin.

■ Lämmitys- ja sähkökuluja leikataan 10 prosentilla kiinteistökohtaisilla toimenpiteillä. Tyhjiä ja tarpeettomia kaupungin tiloja myydään tai vuokrataan ulkopuolisille asiakkaille.

■ Ruokapalvelu- ja siivoustoimintoa kehitetään vertaamalla sitä markkinoihin. Valmistuskeittiöiden määrää vähennetään ja ruoan jakelua yhtenäistetään siivouspalvelun henkilökunnan kanssa. Kuluttajapaneelleja hyödynnetään, jotta kaikki keittiöt valmistaisivat maittavaa ja ravintorikasta ruokaa, jolla on kysyntää ja hävikin minimoimiseksi. Toimenpiteillä pyritään

Kiilan koulu.

lisäämään jossain määrin raaka-aineiden osuutta annoksen hinnasta.

■ Toimialojen optimoimistoimenpiteet supistavat jossain määrin Sisäisten palvelujen vuokratuloja, jonka johdosta kustannusvaikutus on Sisäisille palveluille lyhyellä tähtämellä jonkin verran pienempi.

Yhdyskuntatekninen toimiala

Sisäisten palvelujen sopeuttamisen arvioidaan tuovan vuonna 2013 0,1 miljoonan euron ja vuonna 2014 0,4 miljoonan euron kustannussäästöt.

Tavoitteet saavutetaan muun muassa seuraavin toimin:

■ Katuvalaistuksen kohoavat hinnat, sovitut urakkakustannukset ja polttoaineiden kallistuminen johtavat tienpidon kokonaiskustannusten kohoamiseen arviolta 5-10 prosentilla. Talousarvioesityksen johdosta ei katujen kunnossapidossa ole mahdollista ylläpitää nykyistä palvelutasoa. Kaikkia ostopalveluja on kuitenkin leikattu. Talousarvio on laadittu sen mukaan, että vesi- ja ympäristölaboratorion palvelut järjestetään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

4. RAASEPORI TYÖNANTAJANA

4.1 Työnantajavastuu

Poliittisilla elimillä on kunnassa työnantajan rooli. Henkilöstöpolitiikka toteutetaan kaikissa poliittisissa elimissä. Työnantajan ja henkilökunnan yhteistyö määritetään laissa yhteistyöstä kunnallisen työnantajan ja työntekijän välillä. Yhteistyölain tarkoituksena ja henkilöstöpolitiikan eri suuntaviivat ovat tärkeitä päätöksenteon rakenneosia.

4.1.1. Kaupunki työnantajana ja työllistäjänä

Uuden organisaation luomisprosessissa mm. työhyvinvointi, esimiesten työskentely ja kyky käsitellä konflikteja ovat olleet muutokseen vaikuttavia kriittisiä tekijöitä.

Raaseporin henkilöstöstrategia hyväksyttiin jo vuoden 2008 alussa.

Strategian pääkohtia ovat:

1. Hyvä johtaminen
2. Selkeät tehtävät ja roolit
3. Yhteistyö ja osallisuus
4. Hyvä työympäristö
5. Oppiva organisaatio
6. Kannustava ja motivoiva palkkaus
7. Vakaus ja henkilöstön rekrytointi

Uuden organisaation käynnistysvaiheessa painotetaan erityisesti johtajuutta, roolijakoa ja työympäristöä.

Tehtävien ja roolien määritykset ovat lähinnä hallintosäännössä ja johtosäännöissä. Työ tehtäväjaon toteuttamisen ja selventämisen parissa jatkuu vuoden 2013 aikana.

4.1.2 Työterveys

Raaseporin kaupunki käynnisti vuoden 2011 alussa yhdessä Kasnäsin Saariston työhyvinvointiakatemian kanssa kolmivuotisen (2011–

2013) hankkeen, jonka tarkoituksena on parantaa hyvinvointia, vahvistaa työterveyttä ja luoda hyvä työilmapiiri.

Hankkeen nimi **FEELIT** muodostuu seuraavista sanoista:

Förebyggande
Engagemang
Energia
Leadership
Inspiration
Työkyky

Työtapa perustuu Metal Age -menetelmään, jota on aiemmin käytetty esimerkiksi Dragsfjärdin kunnan hankkeessa DRUVAN. Menetelmään sisältyy hyvinvoinnin lisäämisen, työterveyden vahvistamisen ja työilmapiirin parantamisen lisäksi esimiesroolin tukeminen, ja konkreettista työtä määrittävät työpaikan kehittämisalueet.

Tavoitteena on, että hankkeeseen osallistuu vuosittain 20 ryhmää/työyhteisö. Ryhmien koko voi vaihdella 10 ja 30 osanottajan välillä. Työsuojelurahasto osallistuu hankkeen rahoitukseen runsaan 91 700 euron nk. kehitysavustuksella.

4.1.3 Työsuojelu

Työsuojelun tavoitteena on turvallinen ja varma työpaikka. Työsuojelu muodostuu niistä tekijöistä, jotka saavat työntekijän tuntemaan työpaikkansa turvalliseksi ja voimaan siellä hyvin.

Hyvän työsuojelutyön tuloksena voi olla parempi työkyky, parantunut viihtyminen työssä ja työmotivaatio, pienentynyt työtaturmariski, vähentyneet sairauspoissaolot, vähentyneet työkyvyttömyyseläkekustannukset, työn laatu ja siten asiakkaan saama parempi palvelu.

Työsuojelu on systemaattista ja jatkuvaa työtä, joka vaatii yhteiset tavoitteet, turvallisuuskulttuurin, asennemuutoksia, vastuullisen johtajuuden ja hyvän työsuojeluasioiden käsittelyn. Työsuojelun tunnuslukuja ovat työtapa-

turmien määrä, läheltä piti -tilanteiden määrä, työperäisten sairauksien määrä, työvammat, sairauspoissaolot sekä suoritettut riskikartoitukset ja turvakierrokset.

4.1.4 Palkkaerojen tasoittaminen

Raaseporin kaupungin muodostamisen yhteydessä organisaatioon syntyi joitakin palkkakuoppia. Toisin sanoen ne työntekijät, jotka suorittavat samanlaista työtä, saavat eri palkkaa sen mukaan, missä kunnassa he olivat työntekijöinä ennen kuntaliitosta. Vuonna 2009 oli yksi työehtosopimuksen mukainen ja yksi oma ryhmäjärjestely näiden palkkakuoppien tasoittamiseen. Vuosina 2010, 2011 ja 2012 tarkoitukseen ei budjetoitu omia varoja. Työehtosopimus on vuosina 2010–2012 antanut samapalkkaerän, tulosparannuspalkkaerän, kertaerän sekä kaksi palkkakuoppien tasoituserää.

Useimmat palkkakuopat ovat näiden erien jälkeen jo tasoittuneet, mutta muutamia on vielä korjattava.

Vuonna 2013 tarkoituksena on ensi kädessä ohjata jaettavat sopimustenmukaiset järjestelyt tehtäväkohtaisten palkkaerojen tasoitta-

miseen niissä palkkakuopissa, jotka jo ovat tiedossa. Palkkakuoppien tasoittaminen tapahtuu määrätietoisesti rajoitettujen resurssien puitteissa yhdessä henkilöstöjärjestöjen kanssa.

4.1.5 Oppisopimukset

Kaupunki tekee joka vuosi oppisopimuksia varmistukseksi pätevän henkilökunnan saannin. Tämä koskee ensi sijassa lasten päivähoitoa ja vanhusten huoltoa, mutta myös muita aloja. Oppisopimukset ovat yleensä 2–3-vuotisia, ja useimmat oppisopimusoppilaat palkataan koulutuksen päätyttyä. Kaupungilla on jatkuvasti 15–20 oppisopimusoppilasta ja tavoitteena on solmia vähintään 4–5 uutta oppisopimusta vuosittain.

4.1.6 Kesätyöt

Kaupunki palkkaa 80 nuorta kesällä 2013 osana pyrkimystä järjestää mielekästä työtä nuorille ja markkinoida kaupunkia työnantajana. Alle 18-vuotiaita näistä tulee olla 30 yli 18-vuotiaita 50.

5. INVESTOINTITOIMINTA

Investointipaineet ovat jatkuvasti suuria. Toimialat ovat pyytäneet 17,7 miljoonan investointimäärärahoja vuodelle 2013. Keskimääräinen määräraahapyyntö suunnittelukaudelle 2013–2015 on 13,4 miljoonaa euroa. Tammiisaaren Energia suunnittelee investoivansa keskimäärin 2,6 miljoonaa euroa ja Raaseporin Vesi 1,7 miljoonaa euroa kolmivuotiskaudella.

Kaupungin tiukka taloudellinen tilanne tarkoittaa, että suurin osa tehtävistä investoinneista on rahoitettava uusilla lainoilla. Jos toimialojen pyynnöt täytettäisi, velkataakka kasvaisi yli 500 euroa per asukas, mikä on kestämaton tilanne.

Valmistelun on näinollen ollut pakko supistaa pyyntöjä huomattavasti, huolimatta siitä, että investointiehdotukset suurimmaksi osaksi ovat hyvin perusteltuja ja tarpeellisia. Ehdotuksessa ehdotetaan liikelaitosten ehdotusten pitämistä ennallaan. Supistusten jälkeen investointimenot ovat 9,5 miljoonaa euroa ja tulot 1,5 miljoonaa euroa, netto 8,0 miljoonaa euroa.

Yksittäisten investointien joukossa on Kiilan koulun peruskorjaus ja lisärakentaminen suurin yksittäinen kohde, yhteensä 6,2 miljoonaa euroa vuosina 2012–2014, josta 3,5 miljoonaa euroa kuluu vuonna 2013. Hanke sisältää uuden voimistelusalin.

Johtokunnan esittämää 3,52 miljoonan peruskorjausmäärärahaa, jota sisäiset palvelut hallinnoi ja priorisoi, on supistettu 2,7 miljoonaan euroon. Suurin yksittäinen menoerä, Tammiisaaren kirjaston korjaus, on 1,7 miljoonaa euroa. Valtionavustuksena saadaan 860 000 €.

Keittiökorjauksiin tai vaihtoehtoisesti uuteen keskuskeittiöön on pyydetty 3,5 miljoonaa euroa. Määräraha on pyyhitty talousarvioehdotuksesta. Keittiötoiminnon kustannusvaikutukset selvitetään. Tavoitteena on vähentää valmistuskeittiöiden lukumäärä asteittain nykyisestä 16:sta. Selvitetään mahdollisuuksia hyödyntää LUS:n sairaalakeittiön hoitolaitoksille tarjoamaa kapasiteettia.

Koulukiinteistöissä tehdään ensi kädessä sellaiset korjaukset, jotka turvaavat kiinteistöjen toiminnan. Vuonna 2013 laaditaan koko kunnan koulukiinteistöjen peruskorjausta koskeva 10-vuotissuunnitelma. Suunnitelman tulee kattaa myös Mustion ja Pohjan tuleva koulurakennus.

Päivähoitossa etsitään uusinvestointien sijaan ensi kädessä ratkaisuja kaupungin omissa kiinteistöissä, mm. Knipnäsissä ja Tammihaarjun alueella. Ratkaisu luodaan tällä hetkellä tilapäisesti kolmessa eri pisteessä toimivan Tammiisaaren suomenkielisen päivähoiton sijoittamiseksi yhteen paikkaan alle esikouluikäisten lasten osalta.

Rautatieaseman, Tammiisaaren liikennekeskuksen sisätilat tehdään valmiiksi 2013, määräraha 250 000 euroa. Vuoden talousarvion 200 000 euron määrärahasta jää noin 130 000 euroa käyttämättä ja se käytetään vuonna 2013. Kaupunki on sitoutunut vuokraamaan rakennuksen. Sisäpuolisten töiden yhteenlaskettu määräraha on 350 000 euroa.

Kuluvan vuoden investointisuunnitelmassa on maininta, että HUS:in kanssa tehdään esisopimus yhteisestä uudisrakentamisesta Länsi-Uudenmaan sairaalan viereen, mikä mahdollistaa kaiken erikoissairaanhoidon keskittämisen LUS:iin sekä tilat Raaseporin kiireellisten tapausten vuodeosastolle, yhteisen päivystyksen ja terveyskeskuksen strategian mukaisesti. Esisopimus HUS:in kanssa on hyväksytty kuntayhtymän hallituksen asianomaisessa elimessä ja kaupunginvaltuutuksessa, se on allekirjoitettu ja suunnittelu etenee. Optimaaliset rahoitusratkaisut selvitetään. Kaupunki etsii uusia rahoitusratkaisuja, jotka eivät rasita kaupungin tasetta uutena lainanottona, vaan ensisijaisesti muita rahoitusmalleja ja rahoittajia, esim. vakuutusyhtiöitä ja elinkaarimallia. Hankkeelle ehdotetaan 350 000 euroa vuonna 2013 osakepääomaa tai vastaavaa varten.

6. LIKELAITOKSET

6.1 Tavoitteet liikelaitoksille Tammisaaren Energia ja Raaseporin Vesi

Liikelaitosten talousarvio perustuu kaupunginvaltuuston aiemmin vahvistamiin tavoitteisiin. Tammisaaren Energian sijoitetun pääoman tuototavoitteeksi on asetettu 10 % ja Raaseporin Veden tuotoksi 4 % vuosina 2010–2013, minkä jälkeen se nousee 6 %:iin. Näiden lähtökohtien mukaan energialaitoksen korvaus peruspääomasta vuonna 2013 on 532 890 euroa ja vesilaitoksen 400 000 euroa. Tammisaaren Energian odotetaan tuottavan 1,3 miljoonan euron ylijäämä ja Raaseporin Veden 0,1 miljoonan euron ylijäämä.

Tammisaaren Energia

Tammisaaren Energialla on keskeinen rooli toteutettaessa kaupungin strategiaa, kun kyseessä on biopolttoaineiden ja kaukolämmön käytön kasvu, hiilidioksidipäästöjen vähentäminen ja energian säästäminen. Strategia sisältää tavoitteen harjoittaa kaukolämpötoimintaa Raaseporin kaikissa kolmessa kuntakeskuksessa. Liikelaitoksen vuonna 2013 tapahtuva yhtiöittäminen on haaste dekä kaupungille että liikelaitokselle.

Tammisaaren Energian sähköverkkoyksiön tärkein tavoite vuonna 2013 on parantaa toimintusvarmuutta uusimalla sähköverkkoa sekä rakentaa uusi 10/30 kV:n sähköasema Langansbölen–Horsbäckin alueelle.

Kaukolämpöyksikössä, sähköntuotto mukaan lukien, kiintopisteinä ovat Pohjan ja Karjaan uudet biopolttoainelaitokset sekä kannattavuuden saanti vallitsevassa taloudellisessa tilanteessa, jossa CO₂-päästöoikeuksien ja sähkön hinnat laskevat ja tuotantokustannukset nousevat.

Uusien tuulivoimalaitosten Rajakiirin ja Puhurin tuotanto-osuuksien odotetaan antavan hyvän tuoton, kun taas sähköntuotanto Kanteleen Voiman voimalaitoksella Haapavedellä

on pysähdyksissä suuren osan vuotta, johtuen harvinaisen huonosta turpeenottovuodesta ja koko maassa vallitsevasta turvepulasta.

Ydinvoimayhtiö Fennovoima, jossa Tammisaaren Energia on Katternö Kärnkraftin kautta osaomistaja, neuvottelee voimalatoimittajien ja potentiaalisten osakkaiden kanssa omistajapohjan laventamiseksi. Lopulliset tarjoukset saataneen talvella 2013, minkä jälkeen hankkeen tulevaisuudesta tehdään päätös. Kaupungin päätöksen omistuksestaan ja tulevasta panostuksesta Fennovoimaan tekee kaupunginvaltuusto yhtiön tulevaisuudennäkymien selkiinnyttä.

Raaseporin Vesi

Vesipalvelu, joka toimii valtuuston päättämällä toimialueella Raaseporissa, palvelee tällä hetkellä noin 6 500 kiinteistöä. Toiminta-alueita päivitetään ja laajennetaan vesipalveluiden kehityssuunnitelman mukaan, jonka valtuusto tavallisesti hyväksyy kerran valtuustokauden aikana.

Laitoksen toiminnan tarkoitus on käyttövarmuus ja energiatehokas vesihuolto, joka hallitsee riskit raakavesilähteistä puhdistetun jäteveden päästöpaikkaan.

Tavoitteiden saavuttamiseksi tulee painopiste seuraavina vuosina asettaa nykyisen tekniikan laajempaan peruskorjaukseen.

6.2 Liikelaitosten riskianalyysit

Tammisaaren Energian toiminta on senlaatuista, että odottamattomilla tapahtumilla liikelaitoksessa tai ympäröivässä maailmassa voi olla merkittäviä vaikutuksia toimintaan. On tärkeää, että laitos suojautuu odottamattomilta tapahtumilta parhaalla mahdollisella tavalla.

Kaikissa yksiköissä noudatetaan omia turvallisuusmääräyksiä ja sovittuja riskipoliitikoita.

Sähkönmyyntiyksikössä noudatetaan Vattenfallin kanssa vuonna 2006 laadittua riskipolitiikkaa.

Kaukolämpö- ja sähköntuotantoyksikkö noudattavat Suomen Kaukolämpö Oy:n (nykyisin Energiateollisuus ry) julkaisuja "Kaukolämpöliiketoiminnan riskikäsikirja", Raportti T26/2001 ja "Kattilalaitoksen vaaran arviointi ja riskien hallinta", päivitetty viimeksi 2.3.2011 (laadittu erityisesti Tammisaaren Energian Teollisuuskatu 7:ssä Tammisaaressa sijaitsevaa laitosta varten).

Sähköverkkoyksikkö noudattaa Työ- ja elinkeinoministeriön sähköturvallisuusohjeita sekä omia turvallisuusmääräyksiä.

Markkinasähkön hintariskiä pyritään minimoimaan pitkäaikaisilla termiinisopimuksilla liikelaitoksen sähkökauppaa koskevan riskipolitiikan mukaisesti.

Laitos on laatinut yksiköittäin yksityiskohtaiset riskianalyysit, jotka energiajohtokunta hyväksyi syksyllä 2011. Yksiköt raportoivat tilinpäätöksen yhteydessä riskinkäsittelystä johtokunnalle ja kaupunginhallitukselle.

Riskejä, joita ei voida eliminoida, ovat polttoaineen markkinariskit, sähkön ja CO₂-päästöoikeudet sekä vuosittainen keskilämpö-

tila, jotka kaikki vaikuttavat erittäin suuressa määrin liikelaitoksen kannattavuuteen.

Raaseporin Veden riskikohteita ovat vedenotamot, johtoverkot, vesitornit ja jätevedenpuhdistamot.

Laitoksiin kohdistuvia riskejä ovat ilkivalta ja onnettomuudet, vanhentunut tekniikka aiheuttaa riskin kemikaalien yliannostuksesta ja vuodoista, kun taas pidemmät sähkökatkot voivat johtaa häiriöihin jakelussa. Näiden lisäksi myös inhimilliset virheet ovat toimintaan liittyvä riskitekijä. Yllä mainitut riskit voivat toteutessaan heikentää vedenlaatua ja aiheuttaa terveysongelmia sekä pahimmassa tapauksessa laukaista epidemian kuluttajien parissa. Vedenpuute ja pilaantunut lähiympäristö ovat myös mahdollisia.

Riskien minimoimiseksi laitos täydentää laitostensa etävalvontaa, hälytysjärjestelmiä ja vara-aggregaatteja sekä uudistaa tekniikkaa.

Tiedottamalla yleisölle minimoidaan niitä riskejä, joita aiheuttavat jätevedenpuhdistamoihin verkon kautta tulevat haitalliset aineet.

Henkilökuntaa on jatkuvasti koulutettava nykyisten riskien käsittelyssä.

Vesilaitokselle hyväksyttiin syksyllä 2011 yksityiskohtainen riskianalyysi. Vesilaitos raportoi kaupunginhallitukselle tilinpäätöksen yhteydessä riskinkäsittelystä.

TALOUSARVIO 2013 YHTEENVETO

	2011 Tilinpäätös	2012 Talousarvio	2013 Talousarvio	Muutos %	
		sis. TA-muutokset			
TOIMINTATULOT	65 756 012	67 626 960	70 136 460	3,7	
- Ulkoiset	48 011 559	47 846 480	49 293 290	3,0	
- Sisäiset	17 744 453	19 780 480	20 843 170	5,4	
TOIMINTAMENOT	-209 193 661	-219 602 340	-223 389 750	1,7	
- Ulkoiset	-190 468 068	-199 821 860	-202 546 580	1,4	
- Sisäiset	-18 725 593	-19 780 480	-20 843 170	5,4	
HENKILÖSTÖKULUT	-78 462 811	-86 189 210	-88 288 190	2,4	
PALVELUJEN OSTOT	-90 702 421	-87 129 210	-89 752 870	3,0	
- Ulkoiset	-79 525 169	-75 881 010	-78 132 100	3,0	
- Sisäiset	-11 177 251	-11 248 200	-11 620 770	3,3	
TOIMINTAKATE	-143 437 649	-151 975 380	-153 253 290	0,8	
VEROPROSENTTI	%	21,00	21,00	21,00	
VEROTULOT	€	103 281 553	103 840 000	107 000 000	3,0
	€/asukas	3 568	3 566	3 690	
VALTIONOSUJEDET	€	48 925 643	50 974 000	53 290 000	4,5
	€/asukas	1 690	1 750	1 838	
VUOSIKATE(sis liikelaitokset)	€	6 684 060	430 020	4 904 610	1 040,6
	€/asukas	231	15	169	
	% poistoista	100,2	6,3	69,1	
INVESTOINTIEN SISÄINEN RAHOITUS (sis. liikelaitokset)	%	51,8	38,5	44,8	
LAINAKANTA					
Lainaa €/asukas		2 903	3 460	3 759	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %		57,1			

Selitykset:

Vuosikate, poisto % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Käyttöomaisuuden poistot}$.

Investointien tulo-rahoitus % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien hankintameno}$

Suhteellinen velkaantuneisuus % = $(\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

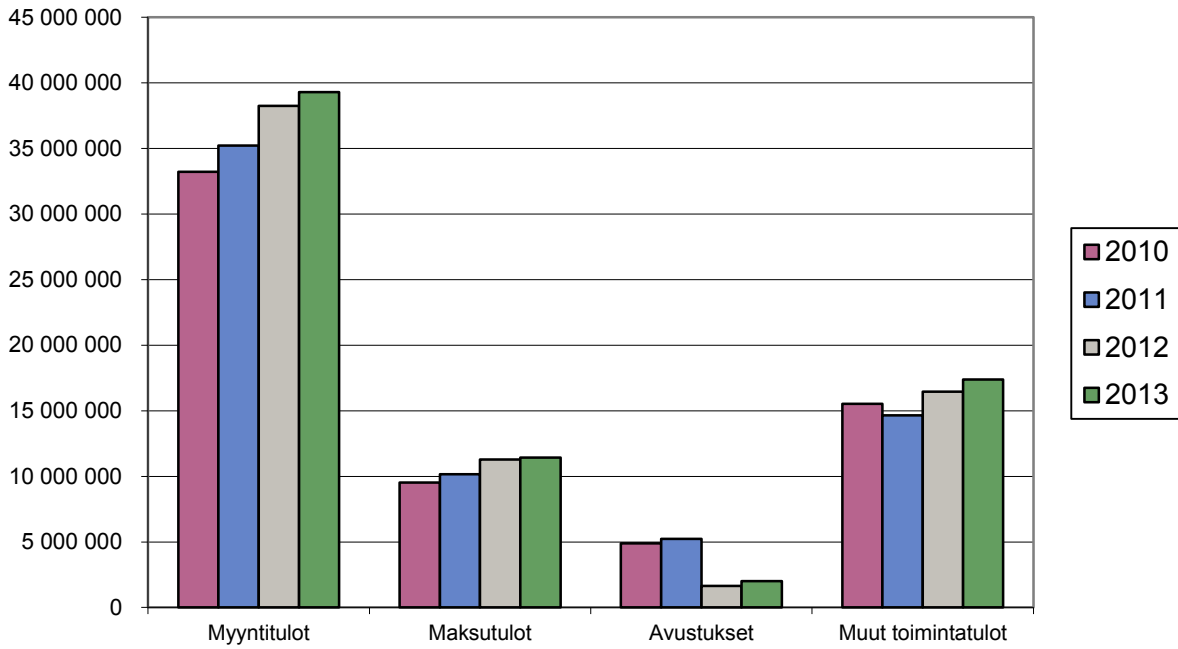
TALOUSARVIO 2013

Sisältäen liikelaitokset Tammisaaren Energia ja Raaseporin Vesi

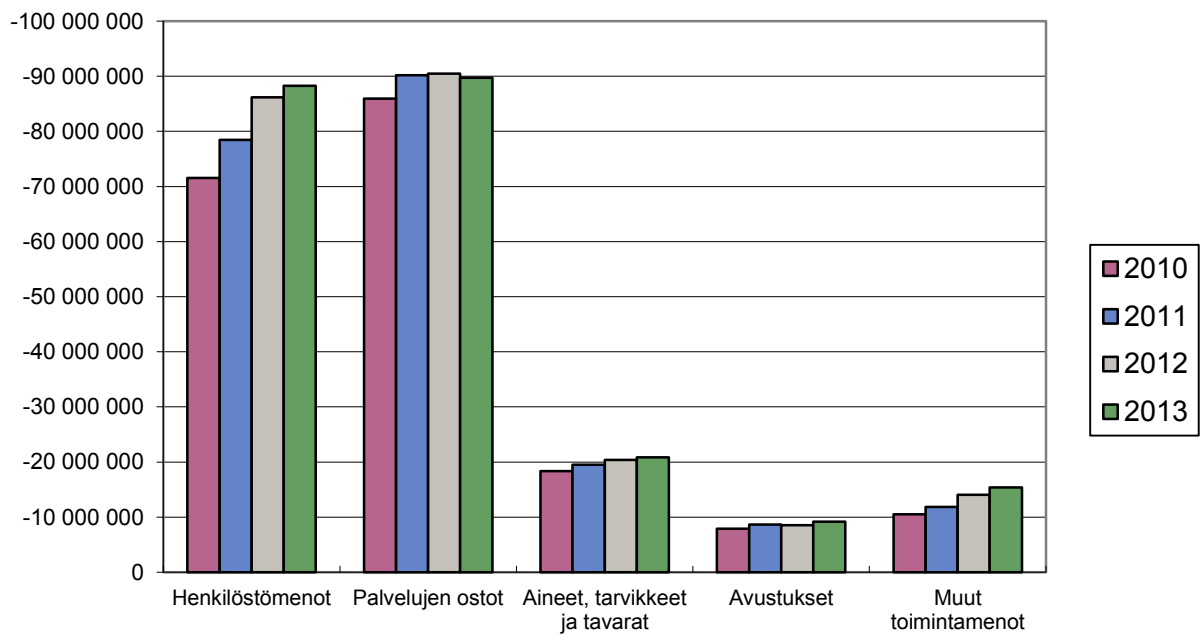
TULOSLASKELMA meno-/tulolaji	2011 Tilinpäätös	2012 Talousarvio sis. TA- muutokset	2012 Ennuste	2013 Talousarvio	Josta Ulkoinen	Josta Sisäinen
Myyntitulot	35 224 583	38 243 090	38 584 034	39 304 330	27 683 560	11 620 770
Maksutulot	10 151 151	11 273 650	10 593 528	11 425 270	11 425 270	
Tuet ja avustukset	5 238 441	1 643 930	2 083 696	2 023 120	2 023 120	
Muut toimintatuotot	14 650 767	16 466 290	15 757 349	17 383 740	8 161 340	9 222 400
Toimintatuotot(+)	65 264 942	67 626 960	67 018 607	70 136 460	49 293 290	20 843 170
Henkilöstömenot	-78 462 811	-86 189 210	-84 477 035	-88 288 190	-88 288 190	
Palvelujen ostot	-90 211 351	-90 493 210	-90 295 384	-89 752 870	-78 132 100	-11 620 770
Aineet ja tarvikkeet	-19 533 305	-20 365 380	-20 460 461	-20 819 550	-20 819 550	
Avustukset	-8 674 251	-8 522 560	-9 807 757	-9 165 150	-9 165 150	
Muut toimintamenot	-11 820 873	-14 031 980	-14 070 353	-15 363 990	-6 141 590	-9 222 400
Toimintakulut (-)	-208 702 591	-219 602 340	-219 110 990	-223 389 750	-202 546 580	-20 843 170
TOIMINTAKATE (=)	-143 437 649	-151 975 380	-152 092 383	-153 253 290	-153 253 290	0
Verotulot (+)	103 281 553	103 840 000	103 837 000	107 000 000	107 000 000	
Kunnallisvero	90 597 352	91 776 000	91 738 000	94 812 000	94 812 000	
Kiinteistövero	8 254 399	8 600 000	8 955 000	8 990 000	8 990 000	
Yhteisövero	4 429 802	3 464 000	3 144 000	3 198 000	3 198 000	
Valtionosuudet (+)	48 925 643	50 974 000	51 895 272	53 290 000	53 290 000	
Korkotulot (+)	304 567	256 000	319 166	237 000	237 000	
Muut rahoitustulot (+)	1 389 002	1 277 890	1 059 162	1 297 000	1 297 000	
Korkomenot (-)	-2 830 597	-2 997 600	-2 285 496	-2 721 100	-2 721 100	
Korvaus peruspääomasta (-)	-931 915	-932 890	-931 915	-933 000	-933 000	
Muut rahoitusmenot (-)	-16 543	-12 000	-2 471	-12 000	-12 000	
VUOSIKATE (=)	6 684 060	430 020	1 798 335	4 904 610	4 904 610	
Poistot ja arvonalentumiset	-6 668 818	-6 868 490	-6 837 519	-7 100 000	-7 100 000	
Satunnaiset tuotot (+)	0	0	0	0	0	
Satunnaiset kulut (-)			0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	15 243	-6 438 470	-5 039 184	-2 195 390	-2 195 390	
Varausten lisäys/vähennys						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	15 243	-6 438 470	-5 039 184	-2 195 390	-2 195 390	0

Käyttötulot Tilinpäätös 2010-2011 Talousarvio 2012-2013

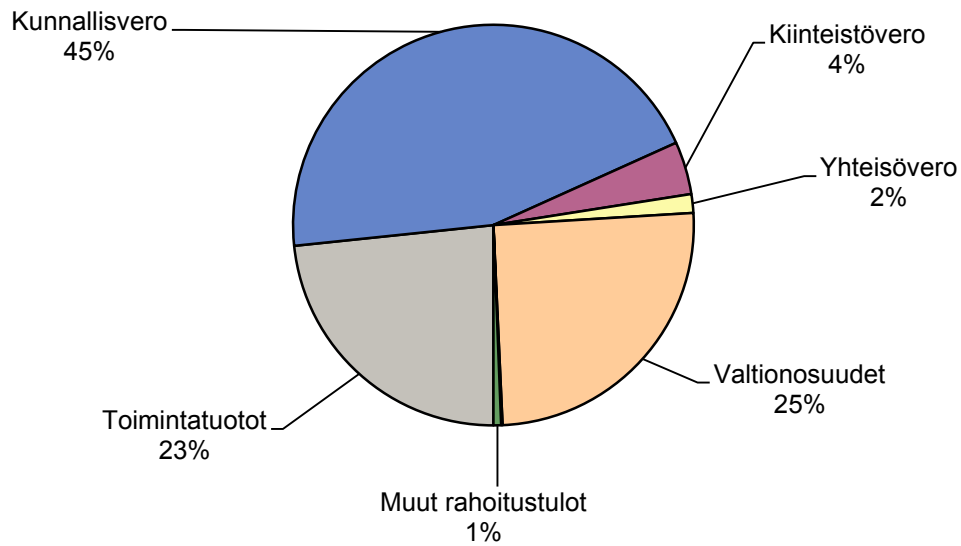
Käyttömenot Tilinpäätös 2010-2011 Talousarvio 2012-2013

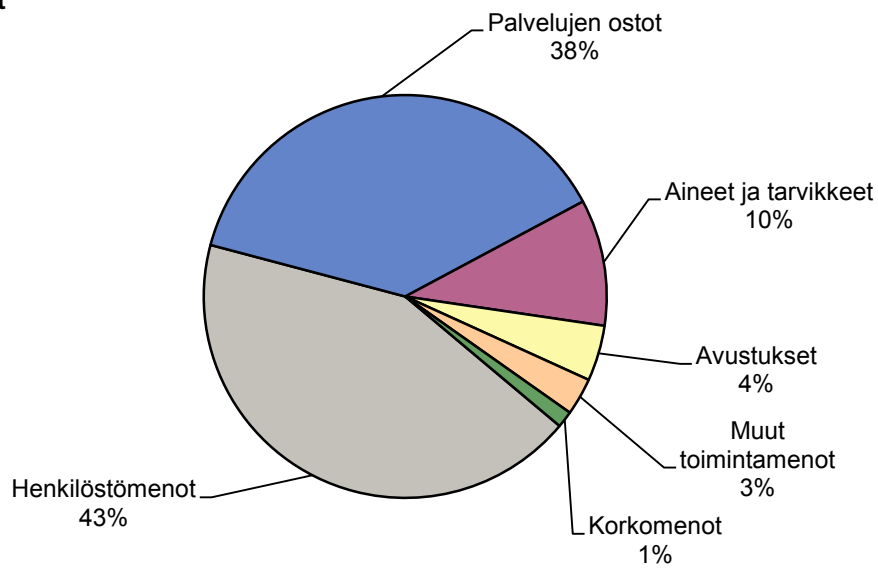
Tulolajit 2013

Ulkoiset

Menolajit 2013

Ulkoiset

Ulkoiset tulot ja menot

SEKTORI

	2011	2012	2013
	Tilinpäätös	Talousarvio sis.talarovion muut.	Talousarvio
Yleis- ja konsernihallinto (sis. Sisäinen palvelu)	7 088 100	5 612 380	5 179 050
Perusturva	11 566 056	11 595 770	12 210 260
Sivistys	4 562 335	4 396 100	4 662 160
Yhdyskuntatekniikka	3 547 172	3 420 860	3 545 730
Tammisaaren Energia	16 014 229	17 228 650	17 843 500
Raaseporin Vesi	5 233 667	5 592 720	5 852 590
Toimintatulot(+)	48 011 559	47 846 480	49 293 290
Yleis- ja konsernihallinto (sis. Sisäinen palvelu)	-26 832 078	-27 918 300	-28 060 180
Perusturva	-95 863 949	-101 010 660	-102 129 720
Sivistys	-43 667 962	-45 396 440	-46 322 640
Yhdyskuntatekniikka	-8 962 145	-9 581 880	-9 218 020
Tammisaaren Energia	-12 073 043	-12 710 350	-13 271 200
Raaseporin Vesi	-3 068 890	-3 204 230	-3 544 820
Toimintamenot (-)	-190 468 068	-199 821 860	-202 546 580
TOIMINTAKATE(=)	-142 456 509	-151 975 380	-153 253 290

Sisäiset tulot ja menot

Yleis- ja konsernihallinto (sis. Sisäinen palvelu)	16 052 628	18 244 500	19 182 530
Perusturva	328 559	270 000	302 750
Sivistys	829 425	822 280	927 040
Yhdyskuntatekniikka	533 841	443 700	430 850
Toimintatulot(+)	17 744 453	19 780 480	20 843 170
Yleis- ja konsernihallinto (sis. Sisäinen palvelu)	-1 231 788	-1 231 680	-1 212 920
Perusturva	-5 353 237	-5 459 050	-6 003 750
Sivistys	-11 306 793	-12 313 410	-12 918 060
Yhdyskuntatekniikka	-833 775	-776 340	-708 440
Toimintamenot (-)	-18 725 593	-19 780 480	-20 843 170
TOIMINTAKATE(=)	-981 140	0	0

Ulkoiset tulot ja menot

	2011 Tilinpäätös	2012 Talousarvio sis.tal arvion muut.	2013 Talousarvio
Myyntitulot	24 054 721	26 996 190	27 683 560
Maksutulot	10 151 151	11 273 650	11 425 270
Tuet ja avustukset	5 238 441	1 643 930	2 023 120
Muut toimintatuotot	7 586 106	7 932 710	8 161 340
Toimintatuotot(+)	47 030 419	47 846 480	49 293 290
Henkilöstömenot	-78 462 811	-86 189 210	-88 288 190
Palvelujen ostot	-79 535 433	-79 245 010	-78 132 100
Aineet ja tarvikkeet	-19 530 285	-20 365 380	-20 819 550
Avustukset	-8 674 251	-8 522 560	-9 165 150
Muut toimintamenot	-4 756 358	-5 348 400	-6 141 590
Toimintakulut (-)	-190 959 138	-199 670 560	-202 546 580
TOIMINTAKATE (=)	-143 928 719	-151 824 080	-153 253 290

Sisäiset tulot ja menot

Myyntitulot	11 169 862	11 246 900	11 620 770
Maksutulot	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0
Muut toimintatuotot	7 064 661	8 533 580	9 222 400
Toimintatuotot(+)	18 234 523	19 780 480	20 843 170
Henkilöstömenot	0	0	0
Palvelujen ostot	-11 166 988	-11 248 200	-11 620 770
Aineet ja tarvikkeet	-3 020	0	0
Avustukset	0	0	0
Muut toimintamenot	-7 064 515	-8 532 280	-9 222 400
Toimintakulut (-)	-18 234 523	-19 780 480	-20 843 170
TOIMINTAKATE (=)	0	0	0

TALOUSARVIO 2013

Sisältäen liikelaitokset Tammissaaren Energia ja Raaseporin Vesi

OSASTO	2011 Tilinpäätös	2012 Talousarvio sis. TA-muutokset	2013 Ehdotus Osastojen	2013 Talousarvio
TILINTARKASTUS				
<i>tulot, ulkoiset</i>	0	0	0	0
<i>menot, ulkoiset</i>	-58 709	-64 800	-68 890	-68 890
<i>menot, sisäiset</i>	-5 892	-6 440	-2 620	-2 620
<i>Netto</i>	-64 601	-71 240	-71 510	-71 510
KAUPUNGINKANSLIA				
<i>tulot, ulkoiset</i>	3 031 760	251 550	44 000	57 000
<i>tulot, sisäiset</i>	7 018	1 500	0	0
<i>menot, ulkoiset</i>	-2 705 415	-2 990 350	-2 635 240	-2 541 960
<i>menot, sisäiset</i>	-270 277	-264 020	-237 560	-237 560
<i>netto</i>	63 086	-3 001 320	-2 828 800	-2 722 520
TALOUSOSASTO				
<i>tulot, ulkoiset</i>	304 300	284 700	221 360	227 160
<i>tulot, sisäiset</i>	1 956 361	2 031 900	2 169 020	2 149 290
<i>menot, ulkoiset</i>	-3 319 631	-3 404 360	-3 531 770	-3 517 840
<i>menot, sisäiset</i>	-205 028	-208 840	-191 520	-191 520
<i>netto</i>	-1 263 998	-1 296 600	-1 332 910	-1 332 910
HENKILÖSTÖOSASTO				
<i>tulot, ulkoiset</i>	670 821	491 000	582 000	582 000
<i>tulot, sisäiset</i>	216			
<i>menot, ulkoiset</i>	-2 355 680	-2 228 700	-2 375 020	-2 321 290
<i>menot, sisäiset</i>	-480 555	-432 000	-448 750	-448 750
<i>netto</i>	-2 165 198	-2 169 700	-2 241 770	-2 188 040
KEHITTÄMISOSASTO				
<i>tulot, ulkoiset</i>	67 132	87 500	49 000	49 000
<i>tulot, sisäiset</i>	884	0	0	0
<i>menot, ulkoiset</i>	-975 831	-1 089 050	-1 143 980	-1 064 500
<i>menot, sisäiset</i>	-27 624	-31 650	-21 060	-21 060
<i>netto</i>	-935 439	-1 033 200	-1 116 040	-1 036 560
SISÄISET PALVELUT				
<i>tulot, ulkoiset</i>	3 014 087	4 497 630	4 263 890	4 263 890
<i>tulot, sisäiset</i>	14 088 149	16 211 100	17 129 030	17 033 240
<i>menot, ulkoiset</i>	-17 416 812	-18 141 040	-18 941 950	-18 545 700
<i>menot, sisäiset</i>	-242 412	-288 730	-315 160	-311 410
<i>netto</i>	-556 988	2 278 960	2 135 810	2 440 020
YLEIS- JA KONSERNIHALLINTO YHTEENSÄ sis. Sisäiset palvelut YHTEENSÄ:				
<i>tulot, ulkoiset</i>	7 088 100	5 612 380	5 160 250	5 179 050
<i>tulot, sisäiset</i>	16 052 628	18 244 500	19 298 050	19 182 530
<i>menot, ulkoiset</i>	-26 773 369	-27 853 500	-28 627 960	-27 991 290
<i>menot, sisäiset</i>	-1 225 896	-1 225 240	-1 214 050	-1 210 300
<i>netto</i>	-4 858 537	-5 221 860	-5 383 710	-4 840 010

TALOUSARVIO 2013

Sisältäen liikelaitokset Tammissaaren Energia ja Raaseporin Vesi

OSASTO	2011 Tilinpäätös	2012 Talousarvio sis. TA-muutokset	2013 Ehdotus Osastojen	2013 Talousarvio
PERUSTURVA				
<i>tulot, ulkoiset</i>	11 566 056	11 595 770	12 330 170	12 210 260
<i>tulot, sisäiset</i>	328 559	270 000	302 750	302 750
menot, ulkoiset	-95 863 949	-101 010 660	-104 599 230	-102 129 720
<i>menot, sisäiset</i>	-5 353 237	-5 459 050	-6 070 650	-6 003 750
netto	-89 322 572	-94 603 940	-98 036 960	-95 620 460
HALLINTO SIVISTYS				
tulot, ulkoiset	555 778	425 430	472 360	472 360
<i>tulot, sisäiset</i>	0	0	0	0
menot, ulkoiset	-4 035 843	-4 227 130	-4 491 900	-4 476 900
<i>menot, sisäiset</i>	-392 291	-409 230	-406 450	-406 450
netto	-3 872 356	-4 210 930	-4 425 990	-4 410 990
PÄIVÄHOITO JA ESIOPETUS				
tulot, ulkoiset	2 158 951	2 363 500	2 354 000	2 354 000
<i>tulot, sisäiset</i>	2 700	5 000	5 000	5 000
menot, ulkoiset	-13 085 194	-14 001 050	-14 244 220	-14 189 220
<i>menot, sisäiset</i>	-2 785 327	-3 248 800	-3 506 880	-3 506 880
netto	-13 708 870	-14 881 350	-15 392 100	-15 337 100
RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS				
tulot, ulkoiset	106 810	31 000	84 500	84 500
<i>tulot, sisäiset</i>	128 455	176 230	146 900	146 900
menot, ulkoiset	-10 556 020	-10 839 640	-10 952 380	-10 842 380
<i>menot, sisäiset</i>	-3 926 070	-4 206 760	-4 130 790	-4 130 790
netto	-14 246 825	-14 839 170	-14 851 770	-14 741 770
SUOMENKIELINEN PERUSOPETUS				
tulot, ulkoiset	250 473	176 000	197 000	197 000
<i>tulot, sisäiset</i>	61 470	86 120	88 500	88 500
menot, ulkoiset	-5 924 700	-6 099 340	-6 289 280	-6 233 170
<i>menot, sisäiset</i>	-2 001 090	-2 136 010	-2 368 860	-2 368 860
netto	-7 613 847	-7 973 230	-8 372 640	-8 316 530
LUKIO-OPETUS				
tulot, ulkoiset	24 969	10 500	13 500	13 500
<i>tulot, sisäiset</i>	0	0	0	0
menot, ulkoiset	-2 778 508	-2 867 280	-2 949 490	-2 931 490
<i>menot, sisäiset</i>	-714 755	-778 260	-782 590	-782 590
netto	-3 468 294	-3 635 040	-3 718 580	-3 700 580
KANSALAIPOISTO				
tulot, ulkoiset	312 335	353 300	354 000	354 000
<i>tulot, sisäiset</i>	6 022	0	0	0
menot, ulkoiset	-1 152 509	-1 168 360	-1 225 440	-1 190 440
<i>menot, sisäiset</i>	-164 084	-204 830	-210 560	-210 560
netto	-998 236	-1 019 890	-1 082 000	-1 047 000

TALOUSARVIO 2013

Sisältäen liikelaitokset Tammissaaren Energia ja Raaseporin Vesi

OSASTO	2011 Tilinpäätös	2012 Talousarvio sis. TA-muutokset	2013 Ehdotus Osastojen	2013 Talousarvio
MUSIIKKIOPISTO				
tulot, ulkoiset	270 699	288 690	301 150	301 150
tulot, sisäiset	248 564	283 230	287 340	287 340
menot, ulkoiset	-1 101 334	-1 177 430	-1 203 250	-1 203 250
menot, sisäiset	-89 447	-94 220	-83 860	-83 860
netto	-671 519	-699 730	-698 620	-698 620
MUSEOTOIMINTA				
tulot, ulkoiset	219 849	110 700	150 000	150 000
tulot, sisäiset	8 255	0	0	0
menot, ulkoiset	-767 674	-686 890	-774 410	-758 410
menot, sisäiset	-149 242	-171 460	-175 240	-175 240
netto	-688 812	-747 650	-799 650	-783 650
KIRJASTOTOIMINTA				
tulot, ulkoiset	65 229	30 450	25 040	25 040
tulot, sisäiset	615	0	5 200	5 200
menot, ulkoiset	-1 159 442	-1 139 090	-1 137 990	-1 101 990
menot, sisäiset	-370 775	-401 240	-477 010	-477 010
netto	-1 464 373	-1 509 880	-1 584 760	-1 548 760
NUORISOTOIMINTA				
tulot, ulkoiset	84 858	114 130	133 500	133 500
tulot, sisäiset	4 410	5 000	5 000	5 000
menot, ulkoiset	-911 006	-1 011 860	-1 110 420	-1 110 420
menot, sisäiset	-205 349	-210 240	-223 080	-223 080
netto	-1 027 087	-1 102 970	-1 195 000	-1 195 000
KULTTUURITOIMINTA				
tulot, ulkoiset	28 928	9 000	22 000	22 000
tulot, sisäiset	-30	1 700	1 500	1 500
menot, ulkoiset	-409 964	-366 060	-401 890	-401 890
menot, sisäiset	-99 740	-101 970	-103 110	-103 110
netto	-480 806	-457 330	-481 500	-481 500
URHEILUTOIMINTA JA TERVEYSLIIKUNTA				
tulot, ulkoiset	483 457	483 400	555 110	555 110
tulot, sisäiset	368 964	265 000	387 600	387 600
menot, ulkoiset	-1 785 767	-1 812 310	-1 883 580	-1 883 080
menot, sisäiset	-408 623	-350 390	-454 130	-449 630
netto	-1 341 970	-1 414 300	-1 395 000	-1 390 000
SIVISTYS YHTEENSÄ				
tulot, ulkoiset	4 562 335	4 396 100	4 662 160	4 662 160
tulot, sisäiset	829 425	822 280	927 040	927 040
menot, ulkoiset	-43 667 962	-45 396 440	-46 664 250	-46 322 640
menot, sisäiset	-11 306 793	-12 313 410	-12 922 560	-12 918 060
netto	-49 582 995	-52 491 470	-53 997 610	-53 651 500

TALOUSARVIO 2013

Sisältäen liikelaitokset Tammissaaren Energia ja Raaseporin Vesi

OSASTO	2011 Tilinpäätös	2012 Talousarvio sis. TA-muutokset	2013 Ehdotus Osastojen	2013 Talousarvio
HALLINTO YHDYSKUNTATEKNIikka				
tulot, ulkoiset	40 104	56 550	56 000	56 000
tulot, sisäiset	17 000	17 500	18 000	18 000
menot, ulkoiset	-678 231	-775 520	-710 400	-710 400
menot, sisäiset	-28 714	-27 990	-30 200	-30 200
netto	-649 841	-729 460	-666 600	-666 600
YHDYSKUNTATEKNIikka				
tulot, ulkoiset	213 778	321 950	274 000	274 000
tulot, sisäiset	501 686	415 450	410 100	410 100
menot, ulkoiset	-3 460 262	-3 712 210	-3 552 520	-3 532 520
menot, sisäiset	-580 812	-519 040	-528 700	-528 700
netto	-3 325 610	-3 493 850	-3 397 120	-3 377 120
KAAVOITUS, RAKENNUSVALVONTA, YMPÄRISTÖNSUOJELU				
tulot, ulkoiset	546 356	543 760	534 000	429 750
tulot, sisäiset	14 766	10 750	11 000	2 750
menot, ulkoiset	-1 855 817	-1 912 250	-1 940 340	-1 786 500
menot, sisäiset	-167 747	-175 100	-149 280	-100 660
netto	-1 462 442	-1 532 840	-1 544 620	-1 454 660
KIINTEISTÖNMUODOSTUS JA KARTOITUS				
tulot, ulkoiset	2 566 413	2 290 000	2 551 000	2 551 000
tulot, sisäiset	389	0	0	0
menot, ulkoiset	-982 754	-1 098 470	-1 080 220	-1 080 220
menot, sisäiset	-53 902	-54 210	-43 960	-43 960
netto	1 530 146	1 137 320	1 426 820	1 426 820
PIENVENESATAMAT				
tulot, ulkoiset	114 111	122 000	134 000	134 000
menot, ulkoiset	-59 744	-73 800	-68 500	-68 500
menot, sisäiset	-2 600	0	0	0
netto	51 767	48 200	65 500	65 500
LU JÄTELAUTAKUNTA				
tulot, ulkoiset	66 409	86 600	100 980	100 980
menot, ulkoiset	-61 032	-78 700	-86 880	-86 880
utgifter, interna			-4 920	-4 920
netto	5 378	7 900	9 180	9 180
ALUEELLINEN PELASTUSLAITOS				
tulot, ulkoiset	0	0	0	0
menot, ulkoiset	-1 864 305	-1 930 930	-1 953 000	-1 953 000
netto	-1 864 305	-1 930 930	-1 953 000	-1 953 000
YHDYSKUNTATEKNIikka YHTEENSÄ				
tulot, ulkoiset	3 547 172	3 420 860	3 649 980	3 545 730
tulot, sisäiset	533 841	443 700	439 100	430 850
menot, ulkoiset	-8 962 145	-9 581 880	-9 391 860	-9 218 020
menot, sisäiset	-833 775	-776 340	-757 060	-708 440
netto	-5 714 907	-6 493 660	-6 059 840	-5 949 880

TALOUSARVIO 2013

Sisältäen liikelaitokset Tammisaaren Energia ja Raaseporin Vesi

OSASTO	2011 Tilinpäätös	2012 Talousarvio sis. TA-muutokset	2013 Ehdotus Osastojen	2013 Talousarvio
KAUPUNKI YHTEENSÄ				
tulot, ulkoiset	26 763 663	25 025 110	25 802 560	25 597 200
tulot, sisäiset	17 744 453	19 780 480	20 966 940	20 843 170
menot, ulkoiset	-175 326 135	-183 907 280	-189 352 190	-185 730 560
menot, sisäiset	-18 725 593	-19 780 480	-20 966 940	-20 843 170
netto	-149 543 612	-158 882 170	-163 549 630	-160 133 360
TAMMISAAREN ENERGIA				
tulot	16 014 229	17 228 650	17 353 500	17 843 500
menot	-12 073 043	-12 710 350	-13 321 200	-13 271 200
netto	3 941 186	4 518 300	4 032 300	4 572 300
RAASEPORIN VESI				
tulot	5 233 667	5 592 720	5 852 590	5 852 590
menot	-3 068 890	-3 204 230	-3 544 820	-3 544 820
netto	2 164 777	2 388 490	2 307 770	2 307 770
KAUPUNKI + LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ				
tulot, ulkoiset	48 011 559	47 846 480	49 008 650	49 293 290
tulot, sisäiset	17 744 453	19 780 480	20 966 940	20 843 170
menot, ulkoiset	-190 468 068	-199 821 860	-206 218 210	-202 546 580
menot, sisäiset	-18 725 593	-19 780 480	-20 966 940	-20 843 170
netto	-143 437 649	-151 975 380	-157 209 560	-153 253 290

Taloussuunnitelma 2013-2015

Sisältäen liikelaitokset Tammisaaren Energia ja Raaseporin Vesi

TULOSLASKELMA

€	2011 Tilinpäätös	2012 Talousarvio	2012 Talousarvio sis. talousarvio- muutokset	2012 Ennuste	2013 Talousarvio	2014 Suunnitelma	2015 Suunnitelma
Toimintatulot (+)	65 756 012	66 966 120	67 626 960	66 661 625	70 136 460	71 050 920	71 730 140
Yleis- ja konsernihallinto (sis. Sisäiset palvelut)	23 140 728	23 215 060	23 856 880	23 260 000	24 361 580		
Perusturva (tilaaja)	11 894 615	11 846 750	11 865 770	12 443 975	12 513 010		
Sivistys	5 391 760	5 218 380	5 218 380	5 255 000	5 589 200		
Yhdyskuntatekniikka	4 081 013	3 864 560	3 864 560	3 734 000	3 976 580		
Tammisaaren Energia	16 014 229	17 228 650	17 228 650	16 658 650	17 843 500		
Raaseporin Vesi	5 233 667	5 592 720	5 592 720	5 310 000	5 852 590		
Toimintamenot (-)	-209 193 661	-214 532 460	-219 602 340	-218 968 028	-223 389 750	-227 244 830	-230 511 900
Yleis- ja konsernihallinto (sis. Sisäiset palvelut)	-28 063 866	-28 356 860	-29 149 980	-29 803 000	-29 273 100		
Perusturva (tilaaja)	-101 217 186	-102 232 950	-106 469 710	-106 332 975	-108 133 470		
Sivistys	-54 974 755	-57 669 850	-57 709 850	-56 982 000	-59 240 700		
Yhdyskuntatekniikka	-9 795 920	-10 358 220	-10 358 220	-9 914 000	-9 926 460		
Tammisaaren Energia	-12 073 043	-12 710 350	-12 710 350	-12 690 350	-13 271 200		
Raaseporin Vesi	-3 068 890	-3 204 230	-3 204 230	-3 245 703	-3 544 820		
TOIMINTAKATE (=)	-143 437 649	-147 566 340	-151 975 380	-152 306 403	-153 253 290	-156 193 910	-158 781 760
Verotulot (+)	103 281 553	105 990 000	103 840 000	103 837 000	107 000 000	114 870 000	116 850 000
Valtionosuudet (+)	48 925 643	50 974 000	50 974 000	51 895 272	53 290 000	53 500 000	53 800 000
Korkotuotot (+)	81 034	35 000	35 000	36 680	16 000	11 000	11 000
Sisäiset korkotuotot (+)	223 533	221 000	221 000	282 486	221 000	210 000	200 000
Muut ulkoiset rahoitustuotot (+)	457 087	345 000	345 000	127 247	364 000	341 700	341 700
Muut sisäiset rahoitustuotot (-)	931 915	932 890	932 890	931 915	933 000	1 133 100	1 133 100
Korvaus peruspääomasta (-)	-931 915	-932 890	-932 890	-931 915	-933 000	-1 133 100	-1 133 100
Korkokulut, ulkoiset (-)	-2 607 063	-2 776 600	-2 776 600	-2 150 258	-2 500 100	-2 813 000	-3 023 000
Korkokulut, sisäiset (-)	-223 533	-221 000	-221 000	-135 238	-221 000	-210 000	-200 000
Muut rahoituskulut (-)	-16 543	-12 000	-12 000	-2 471	-12 000	-20 000	-20 000
VUOSIKATE (=)	6 684 061	6 989 060	430 020	1 584 315	4 904 610	9 695 790	9 177 940
Suunnitelmanmukaiset poistot (-)	-6 668 818	-6 868 490	-6 868 490	-6 837 519	-7 100 000	-7 500 000	-7 600 000
Satunnaiset tuotot (+)	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut (-)	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	15 243	120 570	-6 438 470	-5 253 204	-2 195 390	2 195 790	1 577 940
Varausten lisäys/vähennys							
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	15 243	120 570	-6 438 470	-5 253 204	-2 195 390	2 195 790	1 577 940

KUNNAN JA LIIKELAITOSTEN TULOSLASKELMA 2013

€	TALOUSARVIO 2013			ELIMINOINNIT			KUNTA JA LIIKELAITOKSET RIVEITTÄIN YHDISTELTY TALOUSARVIO 2013
	Kaupunki	Tammisaaren Energia	Raaseporin Vesi	Kaupunki	Tammisaaren Energia	Raaseporin Vesi	
Toimintatulot	46 440 370	17 843 500	5 852 590				70 136 460
Toimintamenot	-206 573 730	-13 271 200	-3 544 820				-223 389 750
Toimintakate	-160 133 360	4 572 300	2 307 770				-153 253 290
Verotulot	107 000 000						107 000 000
Valtionosuudet	53 290 000						53 290 000
Rahoitustulot ja menot							
Korkotuotot	226 000	11 000	0	-221 000			16 000
Muut rahoitustuotot	1 292 000	5 000	0	-933 000			364 000
Korkokulut	-1 687 000	-563 100	-471 000			221 000	-2 500 100
Korvaus peruspääomasta	0	-533 000	-400 000		533 000	400 000	0
Muut rahoituskulut	-12 000	0	0				-12 000
Vuosikate	-24 360	3 492 200	1 436 770				4 904 610
Poistot ja arvonalennukset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 631 800	-2 148 200	-1 320 000				-7 100 000
Satunnaiset erät	0	0	0				0
Poistoeron lisäys/vähennys							0
Tilikauden tulos	-3 656 160	1 344 000	116 770	-1 154 000	533 000	621 000	-2 195 390

Taloussuunnitelma 2013-2015

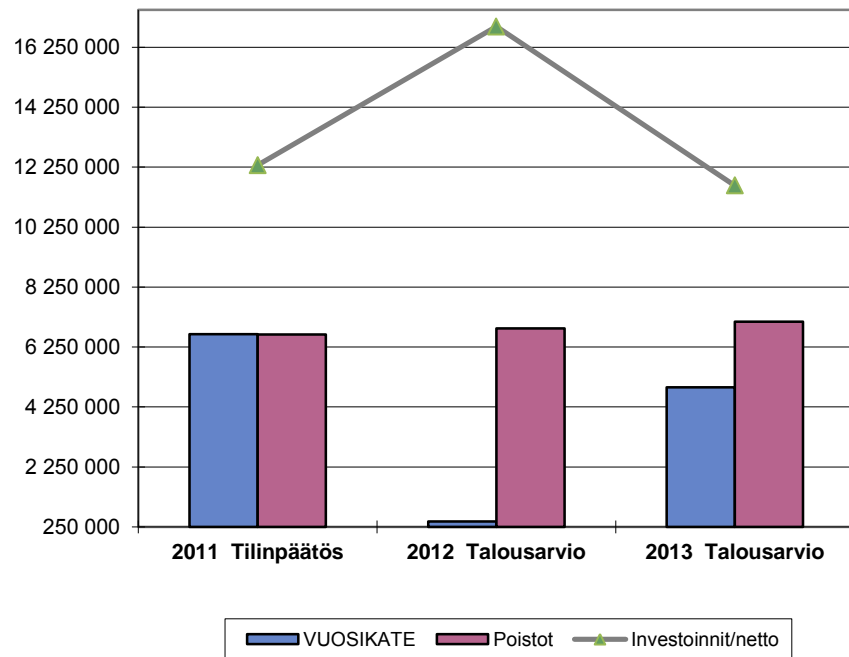
Sisältäen liikelaitokset Tammisaaren Energia ja Raaseporin Vesi

RAHOITUSOSA	2011 Tilinpäätös	2012 Talousarvio	2012 Talousarvio sis. talousarvio- muutokset	2013 Talousarvio	2014 Suunnitelma	2015 Suunnitelma
Varsinainen toiminta ja investoinnit						
Tulorahoitus						
Vuosikate (+/-)	6 684 060	6 989 060	430 020	4 904 610	9 695 790	9 177 940
Satunnaiset erät (+/-)	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät (+/-)	-1 339 168	-2 700 000	-2 700 000	-2 400 000	-1 000 000	-1 000 000
Investoinnit						
Käyttöomaisuusinvestoinnit (-)	-13 584 795	-17 944 000	-22 036 000	-13 103 000	-19 253 000	-15 328 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	607 405	400 000	592 000	864 500	308 000	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot (+)	2 001 794	3 300 000	3 300 000	3 000 000	1 600 000	1 600 000
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	-5 630 703	-9 954 940	-20 413 980	-6 733 890	-8 649 210	-5 550 060
Rahoitus						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset (-)	-269 000	0	-3 585 349	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset (+)		0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	1 000 000	16 618 000	20 518 000	14 879 000	18 139 400	16 273 900
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-7 495 252	-7 815 740	-7 815 740	-8 729 140	-9 490 190	-10 723 840
Lyhytaikaisten lainojen muutos (+/-)	8 299 165	0	9 600 000	0	0	0
Muiden pitkäaikaisten saatavien muutokset (+/-), ei talousarviossa						
Oman pääoman muutokset (+/-)		0	0	0	0	0
Talousarvion vaikutus maksuvalmiuteen (+/-)	-4 095 790	-1 152 680	-1 697 069	-584 030	0	0

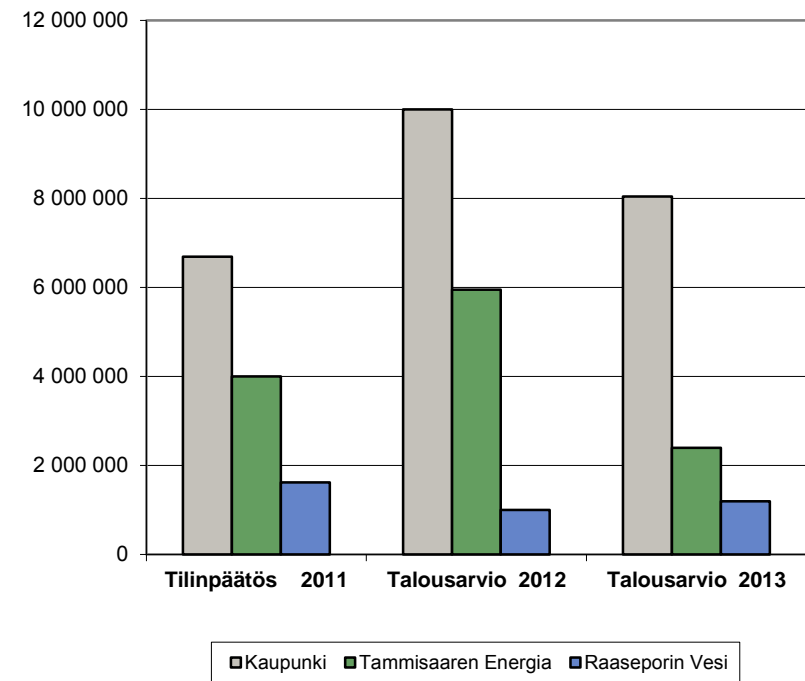

€	TALOUSARVIO 2013			ELIMINOINNIT			KUNTA JA LIIKELAITOKSET RIVEITTÄIN YHDISTELTY TALOUSARVIO 2012
	Kaupunki	Tammisaaren Energia	Raaseporin Vesi	Kaupunki	Tammisaaren Energia	Raaseporin Vesi	
Varsinainen toiminta ja investoinnit							
Tulorahoitus							
Vuosikate	-24 360	3 492 200	1 436 770				4 904 610
Sartunnaiset erät	0	0	0				0
Tulorahoituksen korjauserät	-2 400 000						-2 400 000
Investoinnit							
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-9 505 000	-2 398 000	-1 200 000				-13 103 000
Rahoitusosuudet investointeihin	864 500	0	0				864 500
Käyttöomaisuuden myyntitulot	3 000 000						3 000 000
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	-8 064 860	1 094 200	236 770				-6 733 890
Rahoitus							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset							0
Antolainasaamisten vähennykset	604 000			-604 000			0
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 879 000	1 000 000					14 879 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 517 340	-1 390 000	-1 425 800			604 000	-8 729 140
Lyhytaikaisten lainojen muutos							0
Oman pääoman muutokset							0
Talousarvion vaikutus maksuvalmiuteen	-99 200	704 200	-1 189 030	-604 000	0	604 000	-584 030

Vuosikate - Poistot - Investoinnit

Nettoinvestoinnit Kaupunki - Tammisaaren Energia - Raaseporin Vesi

TALOUSARVIO 2013 (ilman liikelaitoksia)

TULOSLASKELMA meno-/tulolaji	2011 Tilinpäätös	2012 Talousarvio sis. TA- muutokset	Talousarvio 2013 Osaston ehdotus	2013 Talousarvio
Myyntituotot	14 937 595	16 021 620	16 388 480	16 389 920
Maksutuotot	10 151 151	11 273 650	11 505 270	11 425 270
Tuet ja avustukset	5 238 441	1 643 930	2 093 030	2 023 120
Muut toimintatuotot	13 689 857	15 866 390	16 782 720	16 602 060
Toimintatuotot (+)	44 017 045	44 805 590	46 769 500	46 440 370
Henkilöstömenot	-75 516 483	-83 179 140	-86 975 740	-85 065 280
Palvelujen ostot	-88 197 485	-88 402 690	-88 932 070	-87 766 520
Aineet ja tarvikkeet	-9 664 344	-9 899 040	-9 956 420	-9 601 390
Avustukset	-8 674 251	-8 522 560	-9 168 900	-9 165 150
Muut toimintakulut	-11 508 097	-13 684 330	-15 286 000	-14 975 390
Toimintakulut (-)	-193 560 659	-203 687 760	-210 319 130	-206 573 730
TOIMINTAKATE (=)	-149 543 614	-158 882 170	-163 549 630	-160 133 360
Verotulot (+)	103 281 553	103 840 000	107 000 000	107 000 000
Kunnallisvero	90 597 352	91 776 000	94 812 000	94 812 000
Kiinteistövero	8 254 399	8 600 000	8 990 000	8 990 000
Yhteisövero	4 429 802	3 464 000	3 198 000	3 198 000
Valtionosuudet (+)	48 925 643	50 974 000	53 290 000	53 290 000
Korkotuotot (+)	232 364	225 000	226 000	226 000
Muut rahoitustuotot (+)	1 372 036	1 269 890	1 292 000	1 292 000
Korkokulut (-)	-1 647 739	-1 920 000	-1 687 000	-1 687 000
Muut rahoituskulut (-)	-12 091	-12 000	-12 000	-12 000
VUOSIKATE (=)	2 608 152	-4 505 280	-3 440 630	-24 360
Poistot ja arvonalennukset	-3 309 356	-3 350 000	-3 631 800	-3 631 800
Satunnaiset tuotot (+)	0	0	0	0
Satunnaiset kulut (-)	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-701 205	-7 855 280	-7 072 430	-3 656 160
Varausten lisäys/vähennys				
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-701 205	-7 855 280	-7 072 430	-3 656 160

Taloussuunnitelma 2013-2015 (ilman liikelaitoksia)

TULOSLASKELMA	2011	2012	2012	2012	2013	2014	2015
€	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio sis. muutokset	Ennuste	Talousarvio	Suunnitelma	Suunnitelma
Toimintatuotot (+)	44 508 116	44 144 750	44 805 590	44 692 975	46 440 370	47 440 486	47 916 000
Yleis- ja konsernihallinto (sis. Sisäiset palvelut)	23 140 728	23 215 060	23 856 880	23 260 000	24 361 580		
Perusturva (tilaaja)	11 894 615	11 846 750	11 865 770	12 443 975	12 513 010		
Sivistys	5 391 760	5 218 380	5 218 380	5 255 000	5 589 200		
Yhdyskuntatekniikka	4 081 013	3 864 560	3 864 560	3 734 000	3 976 580		
Toimintakulut (-)	-194 051 731	-198 617 880	-203 687 760	-203 031 975	-206 573 730	-210 504 200	-213 661 800
Yleis- ja konsernihallinto (sis. Sisäiset palvelut)	-28 063 866	-28 356 860	-29 149 980	-29 803 000	-29 273 100		
Perusturva (tilaaja)	-101 217 189	-102 232 950	-106 469 710	-106 332 975	-108 133 470		
Sivistys	-54 974 755	-57 669 850	-57 709 850	-56 982 000	-59 240 700		
Yhdyskuntatekniikka	-9 795 920	-10 358 220	-10 358 220	-9 914 000	-9 926 460		
TOIMINTAKATE (=)	-149 543 615	-154 473 130	-158 882 170	-158 339 000	-160 133 360	-163 063 714	-165 745 800
Verotulot (+)	103 281 553	105 990 000	103 840 000	103 837 000	107 000 000	114 870 000	116 850 000
Valtionosuudet (+)	48 925 643	50 974 000	50 974 000	51 895 272	53 290 000	53 500 000	53 800 000
Korkotuotot (+)	232 364	225 000	225 000	284 867	226 000	210 000	200 000
Muut rahoitustuotot (+)	1 372 036	1 269 890	1 269 890	1 042 977	1 292 000	1 469 800	1 469 800
Korkokulut (-)	-1 647 739	-1 920 000	-1 920 000	-1 345 346	-1 687 000	-2 000 000	-2 200 000
Muut rahoituskulut (-)	-12 091	-12 000	-12 000	-2 498	-12 000	-20 000	-20 000
VUOSIKATE (=)	2 608 151	2 053 760	-4 505 280	-2 626 728	-24 360	4 966 086	4 354 000
Suunnitelman mukaiset poistot (-)	-3 309 356	-3 350 000	-3 350 000	-3 320 828	-3 631 800	-4 001 800	-4 081 800
Satunnaiset tuotot (+)	0	0	0	0	0		
Satunnaiset kulut (-)	0	0	0	0	0		
TILIKAUDEN TULOS	-701 205	-1 296 240	-7 855 280	-5 947 556	-3 656 160	964 286	272 200
Varausten lisäys/vähennys							
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-701 205	-1 296 240	-7 855 280	-5 947 556	-3 656 160	964 286	272 200

Tilintarkastus
Luottamuselin: Tilintarkastuslautakunta
Vastuuhenkilö:
KÄYTTÖTALOUS
TOIMINTA

Tarkistaa laillisuus (tillintarkasta) ja tarkoituksenmukaisuus (tarkastuslautakunta)

TAVOITTEET
Konkreettiset tavoitteet

Kaupungin hallinto ja talous tarkistetaan kunnallislain, kaupungin hallintosäännön ja hyväksytyntilintarkastus- ja arviointiohjelman mukaisesti. Tilintarkastuspäiviä on 85 valtuuston hyväksymän tarjouksen mukaan. Lisäksi tulevat sihteeri- ja muut tehtävät lautakunnassa. Tarkastuslautakunta pitää 7 kokousta. Kokouksiin kutsutaan hallintoyksiköiden johtavat virkamiehet hyväksytyn arviointiohjelman mukaan. Tilintarkastus suoritetaan hyväksytyn työohjelman mukaisesti. Tilintarkastajat raportoivat tehdyistä tilintarkastuksista lautakunnalle 2-3 kertaa vuodessa kirjallisesti sekä tarvittaessa myös suullisesti. Tilintarkastajien työn tuloksena on tilintarkastuskertomus kaupunginvaltuustolle. Lautakunnan työn tuloksena on arviointikertomus kaupunginvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta osallistuu maanlaajuiseen tarkastuslautakuntien kehittämisprojektiin, jonka kustannus on 7 000 euroa. Tämä erä on budjetoitu muihin kuluihin.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
Kokouspäivien määrä (9 jäsentä)	61	63	63	63	63	63
Tarkastuspäivien määrä (lakimääräiset ja tehtäviä lautakunnassa)	94	85	90	90	90	90
Mittarit						
Kokouspäivien määrä/ tark.laut.jäsen	6,8	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Euroa/tarkastuspäivä (tilintarkastaja)	514	565	610	610	610	610
Euroa/tarkastuspäivä yhteensä	686	774	790	790	790	790
Euroa/kokouspäivä/jäsen	148	146	146	146	146	146

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot						
Tuotot yhteensä	0	0	0	0	0	0
Kulut						
Henkilöstökulut	-9 041	-9 200	-9 190	-9 190		
Ostopalvelut	-49 604	-55 930	-59 770	-59 770		
Aineet ja tavarat	-426	-200	-200	-200		
Avustukset						
Muut kulut	-5 530	-5 910	-2 350	-2 350		
Kulut yhteensä	-64 601	-71 240	-71 510	-71 510	-71 510	-71 510
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		10,3 %	0,4 %	0,4 %		
Toimintakate	-64 601	-71 240	-71 510	-71 510	-71 510	-71 510
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		10,3 %	0,4 %	0,4 %		

Toimiala: Konsernihallinto ja Yleis- ja taloushallinto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Kaup.joht. Mårten Johansson, kaup.siht. Thomas Flemmich, KÄYTTÖTALOUS

PERUSTEHTÄVÄT

Vastata kokonaisvaltaisesta palvelurakenteen, omistajapolitiikan ja kehityskysymysten suunnittelusta sekä kokonaisvaltaisten poliittisten tavoitteiden täytäntöönpanosta. Tarjoata hallinto- ja tukipalveluja: IT- palveluja, toimitiloja, ruokapalvelua ja tukipalveluja sekä osoittaa kehitys- ja elinkeinopalveluja. Kaupunginjohtaja vastaa vuodesta 2012 lähtien konsernihallinnosta ja kaupunginsihteeri yleis- ja taloushallinnosta.

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Kohtuullisella tasolla oleva palvelutarjonta, joka perustuu yhtenäisin periaattein toimivaan hallintoon.

Kustannustietoisuus sekä kustannusten sopeuttaminen tasapainoisen talousarvion saavuttamiseksi 2013.

Kasvua, yrittäjyyttä ja dynamiikkaa elinkeinoelämässä.

Ilmastovastuu ja hyvinvoiva väestö.

Luottamusta herättävän avoin ja läpinäkyvä päätöksenteko.

Tukipalvelujen kilpailukykyinen tuotanto, läpinäkyvä hinnoittelu ja kiinteistöjen (muk.luk. Knipnäs ja Tammiharjun alue) ja muiden voimavarojen optimaalinen hyödyntäminen.

Turvallisuus, riskien arviointi ja käsittely sekä sisäinen valvonta.

STRATEGISET SUUNTAVIIVAT VUOSILLE 2013-2015**Asiakkaat/Asukkaat**

- *Talous saadaan tasapainoon*
- *Toimialojen toimintaan tyytyväiset asiakkaat*
- *Terveet ja hyvinvoivat asukkaat ja työntekijät*

Prosessit

Toiminnan tavoitteet, uusi organisaatiomalli ja työskentelytapa ankkuroidaan luottamuselinten toimintaan ja operatiiviseen toimintaan vuoden 2013 alussa. Palvelu organisoidaan periaatteella yksi TK, yksi sosiaalitoimisto, yksi kirjasto sekä useita toimipisteitä ja tarpeen mukaiset aukioloajat. Vuoden 2013 talousarvio tasapainotetaan erityistoimenpitein. Kampusalueen luominen sairaanhoidolle toteutetaan tehtyjen sopimusten mukaisesti. Asetetaan projektiryhmä tavoitteena optimoida omien kiinteistöjen käyttö. Helmi-maaliskuussa päätös Tammisaaren Energian yhtiöittämisen suorittamistavasta, yhtiöittäminen 1.1.2014 lukien.

Kaupunginvaltuusto päivittää keväällä 2013 kaupungin strategian seuraavaksi toimikaudeksi. Työ suoritetaan vuoropuhelussa asukkaiden kanssa asukaspaneelien avulla ja eturyhmiä kuulemalla. Jatketaan panostusta johtamiseen ja kommunikaatioon. Yhteistyötä luottamuselinten sekä nuorisovaltuuston, veteraanineuvottelukunnan, vammaisneuvoston sekä vanhusneuvoston kesken.

Edistää taloudellisen kasvun edellytyksiä yhteistyössä elinkeinoyhtiö Novago Oy:n ja Länsi-Uudenmaan kuntien kanssa. Koordinoitu ote elinkeinopolitiikasta yhteistyössä yhdyskuntateknisen toimialan ja liikelaitosten sekä Axxellin ja Novian kanssa.

Hyvä ympäristö ja alemmat hiilidioksiidipäästöt kaupungin energia- ja ilmasto-ohjelman avulla sekä osallistuminen kansalliseen HINKU-hankkeeseen (hiilineutraali kunta) yhteistyössä seudun yritysten kanssa.

Voi Hyvin -konseptin jatkokehittäminen (liikunta, ruokavalio ja savuton työpaikka) kohti hyvinvointiohjelmia. Kaupunginhallitus ottaa uuden terveydenhuoltolain mukaisesti suuremman koordinoivan vastuun terveydestä ja hyvinvoinnista.

Valmiutta riskitilanteissa nostetaan järjestelmällisesti.

Kaupunginkanslia

Luottamuselin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Kaupunginsihteerri Thomas Flemmich

KÄYTTÖTALOUS

TOIMINTA

Kaupunginkanslia toimii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen valmistelevana elimenä ja toimenpanevana elimenä kaupungin hallintoa koskevissa asioissa.

Kaupunginkanslian toimialueena on yleishallinto. Kaupunginkanslia hoitaa lisäksi yleisiin vaaleihin, käännöspalveluihin, tiedotukseen ja sisäiseen postijakeluun, arkistointiin, Tammisaaren ja Karjaan front-office toimintaan ja kaupungin puhelinvaihteeseen liittyvät asiat.

Kaupunginkanslia koordinoi kaupungin toimintaa monilla tehtäväalueilla, tarjoaa palveluja muille yleis- ja konsernihallinnon osastoille sekä muille toimialoille ja kehittää kaupungin hallintoa kokonaisuutena.

Kaupunginkanslia toimii kaupunginjohtajan kansliana ja avustaa kaupunginjohtajaa tämän työssä kaupunginhallituksena esittelijänä.

Kaupunki ostaa velkaneuvontapalveluja Kirkkonummelta ja toimii Länsi-Uudenmaan sosiaaliasiamiehen isäntäkuntana. Kaupunki myy potilasasiamiespalveluja Hangon kaupungille.

Kaupunginkanslia työskentelee kaupungin yleisten tavoitteiden toteuttamiseksi.

Kaupunginhallitus vastaa tulosalueesta kaupunginkanslia.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

Ulkoisen ja sisäisen tiedotuksen jatkuva hyvä laatu sekä valmistelutekstien hyvän valmistelun ja niissä käytettävän kielen, sekä ruotsin että suomen, vaaliminen.

Joustava ja asiakasystävällinen palvelu niin talon sisäisille (kaupungintyöntekijät ja luottamushenkilöt) kuin ulkopuolisillekin (kunnan asukkaat ym.) asiakkaille.

Osallistuminen yhdessä muiden luottamuselinten ja toimialojen kanssa toimenpideohjelman toteuttamiseen.

Toimenpideohjelmasta:

- Rakennetun kiinteistökannan ja osakehuoneistojen vähentäminen
- Tuottovaatimuksen käyttöönotto maankäytössä, kiinteistöissä ja yhtiöissä
- Tammisaaren Energia -liikelaitoksen yhtiöittäminen
- Raaseporin Veden peruspääoman tuotto ja lainajärjestelyt
- Selkeyttää tavoitteita niissä organisaatioissa, joissa kaupunki on jäsenenä konserniohjeen mukaan

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt/ -elimet

Valmisteluvaiheelle ja käännöksille/kaupunginsihteerille varataan tarpeeksi aikaa.

Toimenpideohjelman toteuttaminen/kaupunginjohtaja.

Toimenpideohjelmassa olevat asiat toteutetaan vuosina 2011 – 2014/kaupunginhallitus.

Parlamentaarinen tai virkamiestyöryhmä muodostetaan jonka tehtävänä on yrittää löytää pitkántähtäimen ratkaisuja joilla torjutaan veronkorotuksia, aikataulu maaliskuu - huhtikuu 2013.

Kaupunginkanslia
Luottamuselin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Kaupunginsihteeri Thomas Flemmich
KÄYTTÖTALOUS

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Suoritteet						
Kaupunginvaltuusto						
- kokousten määrä	9	7	8	8	8	8
- käsiteltyjä pykälä	180	130	150	150	150	150
Kaupunginhallitus						
- kokousten määrä	28	25	25	25	25	25
- käsiteltyjä pykälä	600	570	575	575	575	575

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Tuotot						
Myyntituotot	95 232	185 050	31 000	34 000		
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	2 904 055	60 000	0	0		
Muut tuotot	39 491	8 000	13 000	23 000		
Tuotot yhteensä	3 038 778	253 050	44 000	57 000	57 000	57 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-91,7 %	-82,6 %	-77,5 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 360 873	-1 323 760	-1 268 590	-1 262 210		
Ostopalvelut	-890 808	-898 470	-771 020	-833 320		
Aineet ja tavarat	-63 374	-95 900	-114 900	-91 650		
Avustukset	-300 216	-285 000	-273 750	-270 000		
Muut kulut	-360 420	-651 240	-444 540	-322 340		
Kulut yhteensä	-2 975 692	-3 254 370	-2 872 800	-2 779 520	-2 779 520	-2 779 520
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		9,4 %	-11,7 %	-14,6 %		
Toimintakate	63 086	-3 001 320	-2 828 800	-2 722 520	-2 722 520	-2 722 520
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-4857,5 %	-5,7 %	-9,3 %		

Talousoasto
Luottamuselin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginkamreeri Thomas Karlsson
KÄYTTÖTALOUS
TOIMINTA

Talousoaston vastuulla on taloussuunnittelu ja -hallinto, talousarvio, tilinpäätös ja toimintakertomus, ICT (Information and communication technologies), tilastot, hankinnat ja riskienhallinnat. Toimii toimialojen tukena talous- ja ict-asioissa.

TAVOITTEET
Konkreettiset tavoitteet

- Tarkka laskentatoimi, hyvä raportointi ja kaupungin ja liikelaitosten informatiiviset talousarviot ja tilinpäätökset
- Oikeamääräinen lasku oikeaan aikaan oikealle asiakkaalle
- Ostolaskujen tehokas kierto, rekisteröinti ensikädessä sähköisesti, maksu, kirjaus ja arkistointi ajoissa
- Rekistereiden ylläpitäminen käyttömaisuudesta, siitä, mitä kaupunki omistaa
- Kokonaistaloudellisesti edulliset hankinnat ja oikeusprosessien minimointi
- Kaupunki lainasalkun optimaalinen hoito ja seuranta
- Luoda nykyaikainen, tehokas ja inspiroiva työympäristö, jossa korostetaan sekä sisäistä että ulkoista viestintää
- luoda infrastruktuuri, joka vastaa hallinnon ja koulujen nykyisiä ja tulevia tarpeita
- edistää Workgroup-ajattelua tavalla, jossa yhteinen informaatio on
- kaikkien sitä tarvitsevien helposti saatavilla
- tukea osastojen ja yksiköiden ICT-ratkaisujen kehittämistä
- osallistua yhteistyöhankkeisiin naapurikuntien ja koko maan kanssa.

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuuhenkilöt/ -elimet

Sähköisten kauppatahtumien käyttöastetta niin myyntilaskutuksen kuin ostolaskujen suhteen nostetaan lisää tuotteista saatavan tiedon kautta.

Suoravelotusjärjestelmä poistuu uuden lainsäädännön myötä ja asiakkaille tarjotaan sen sijalle muita vaihtoehtoja laskujen maksamiseen, suoramaksu tai maksu verkossa.

Hankintaprosesseja suunnitellaan kehitettäväksi edelleen ottamalla käyttöön sähköinen hankintajärjestelmä.

Kanta-hankeessa otetaan käyttöön sähköinen resepti -järjestelmä. Palvelinjärjestelmää uusitaan uusissa tiloissa Koivuniemenkadulla. Windows 7 levitys aloitetaan. Alueellisen tietoverkon yhteistyöprojekti jatkuu yhdessä naapurikuntien Kuntien Tieran kanssa.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
Pankkitositteita	432	470	470	470	470	470
Ostoreskontratositteita (Rondo)	51 524	46 300	48 000	48 000	47 000	47 000
Shköisiä tapahtumia osto, %-osuus	23	50	55	55	60	65
Palvelimia	60	65	67	67	70	70
Työasemia	1 527	1 550	1 640	1 640	1 670	1 700
Käyttäjät	4 375	4 600	4 600	4 600	4 600	4 600
Verkkotulostimia	278	250	280	280	280	280
Verkkopisteitä	160	160	160	160	165	170
Suoritettut Help Desk tehtävät	2 234	2 300	2 400	2 400	2 450	2 500

Talousosasto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Kaupunginkamreeri Thomas Karlsson

KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Tuotot						
Myyntituotot	2 233 595	2 266 900	2 352 880	2 338 950		
Maksutuotot	23 446	22 700	22 500	22 500		
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot	3 620	0	15 000	15 000		
Tuotot yhteensä	2 260 661	2 289 600	2 390 380	2 376 450	2 376 450	2 376 450
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		1,3 %	4,4 %	3,8 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 224 426	-1 188 550	-1 158 430	-1 144 500		
Ostopalvelut	-1 769 497	-1 740 030	-1 832 340	-1 832 340		
Aineet ja tavarat	-27 403	-49 600	-49 100	-49 100		
Avustukset						
Muut kulut	-503 333	-608 020	-683 420	-683 420		
Kulut yhteensä	-3 524 659	-3 586 200	-3 723 290	-3 709 360	-3 709 360	-3 709 360
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		1,7 %	3,8 %	3,4 %		
Toimintakate	-1 263 998	-1 296 600	-1 332 910	-1 332 910	-1 332 910	-1 332 910
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		2,6 %	2,8 %	2,8 %		

Henkilöstösasto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus/Henkilöstöjaosto

Vastuhenkilö: Henkilöstöpäällikkö Johan Nylund

KÄYTTÖTALOUS

TOIMINTA

Henkilöstösaston vastuulla on kaupungin henkilöstökehitys, sopimusneuvottelut, palkanlaskenta, eläkeasiat, työsuojelu, oppisopimukset, kesätyöt, henkilöstökyselyt, henkilöstötilastot, johtajakoulutus, henkilökunnan etuudet ja virkistäytyminen, henkilökunnan työterveyshuolto sekä muiden toimialojen tukeminen rekrytoinnissa.

Osaston ostopalvelut koostuvat pääasiassa jäsenmaksuista kunnalliselle työmarkkinalaitokselle, palkkalaskelmista, eri työterveyshankkeista, työterveyshuollosta, johtamisen, kielten ja ensiavun koulutuspalveluista, kulttuuriseteleistä ja lounaseteleistä.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

Palvella henkilökuntaa/organisaatiota seuraavasti:

- Oikea palkka oikeaan aikaan
- Eläkehakemukset ja eläkeasioissa konsultointi
- Henkilökuntaetuudet ja virkistäytyminen
- Johtajakoulutus
- Työkyvyn ja työterveyden parantamiseen ja ylläpitoon tarvittavat toimenpiteet
- Asiantuntemusta ja tukea työsuojeluasioissa
- Oppisopimusharjoittelijat ja kesätyöläiset
- Henkilöstökyselyjen toteutus
- Henkilöstötilastot (Henkilöstötilinpäätös)

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt/ -elimet

1. Henkilöstöasioiden IT-ratkaisuprojekti (HERMAN)I saatetaan loppuun yhteistyössä LOGICAn ja IT-yksikön kanssa. Projekti, joka aloitettiin 2010, käsittää rekrytointi-, sähköisten lomakkeiden ja sähköisen työpöydän ratkaisut.
2. Yhteistyössä Saariston työhyvinvointiakatemian kanssa Kasnäsisissä jatketaan kolmivuotista työterveysprojektia.. Projektin tarkoituksena on parantaa työterveyttä ja kohentaa työhyvinvointia. Tavoitteena on, että 20 ryhmää joissa on yhteensä 300 jäsentä, osallistuu projektiin vuonna 2012. Koko projekti on kolmivuotinen ja kattaa kaikkiaan 60 ryhmää ja 900 osallistujaa. Työsuojelurahasto on myöntänyt ulkoista rahoitusta.
3. Neuvottelut koskien erien toimenpiteitä vuoden 2013 talousarvion tasapainottamiseksi käynnistetään pääluottamusmiesten kanssa.

Henkilöstöpäällikkö on vastaava viranhaltija ja henkilöstöjaosto vastaava toimielin.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
- Maksettujen palkkojen lukumäärä per vuosi	38 308	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
- Jaettujen kulttuuriseteleiden määrä	31 320	36 000	18 000	18 000	18 000	18 000
- Kasnäsin terveyshankkeen ryhmien määrä	16	20	20	20	20	20

Henkilöstösasto
Luottamuselin: Kaupunginhallitus/Henkilöstöjaosto
Vastuhenkilö: Henkilöstöpäällikkö Johan Nylund
KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	231 556	468 000	557 000	557 000		
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	435 536	23 000	25 000	25 000		
Muut tuotot	3 807	0	0	0		
Tuotot yhteensä	671 037	491 000	582 000	582 000	582 000	582 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-26,8 %	18,5 %	18,5 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 363 086	-1 310 100	-1 446 320	-1 407 590		
Ostopalvelut	-1 273 370	-1 137 960	-1 185 670	-1 170 670		
Aineet ja tavarat	-78 130	-87 800	-83 300	-83 300		
Avustukset						
Muut kulut	-121 250	-124 840	-108 480	-108 480		
Kulut yhteensä	-2 836 235	-2 660 700	-2 823 770	-2 770 040	-2 770 040	-2 770 040
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-6,2 %	6,1 %	4,1 %		
Toimintakate	-2 165 198	-2 169 700	-2 241 770	-2 188 040	-2 188 040	-2 188 040
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		0,2 %	3,3 %	0,8 %		

Kehitysosasto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus/Konsernipolitiikka-, strategia- ja talousjaosto

Vastuhenkilö:

KÄYTTÖTALOUS**TOIMINTA**

Osasto vastaa elinkeinopalveluista, matkailupalveluista ja joukkoliikenneasioista. Maaseutupalvelut siirtyvät vuoden alusta ostopalveluksi Inkoon kunnalta.

Osasto koordinoi kaupungin omia ja seudullisia elinkeinojen kehittämishankkeita.

Matkailutoimen tehtävänä on matkailuinformaation tuottaminen, ylläpito ja jakaminen sekä matkailumarkkinointi. Lisäksi matkailutoimi on kiinteässä yhteydessä kaupungissa toimivien yritysten kanssa mm. tuotekehittelyn piirissä. Osasto koordinoi matkailun alueyhteistyötä Uudellamaalla.

TAVOITTEET**Elinkeinokehittäminen**

Elinkeinokehittämisessä on tavoitteena kaupungin yrittäjyyden ja työpaikkojen lisääminen sekä yrittäjämäineen parantaminen.

Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen lipputukijärjestelmien toteuttaminen, ylläpito ja kehittäminen kuuluvat kehitysosaston tehtäviin (mm. Länsi-Uudenmaan seutulippu, työmatkaliput junalla ja linja-autolla PKS:n suuntaan ja junalla Turun suuntaan sekä HSL-liput tavanomaista alempaan hintaan kaupungin vakinaisille asukkaille).

Matkailu

Matkailutoimisto toimii sen puolesta, että kaupunki tulee tunnetuksi matkailukaupunkina optimaalisen sijaintinsa ansiosta Helsingin ja Turun puolivälissä. Matkailutoimistossa kävijöille tarjotaan ammattimaista palvelua osaava, ystävällinen ja kielitaitoinen henkilökunta ja matkailutoimiston kotisivulla visitraseborg.com on monipuolista tietoa.

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt/ -elimet**Elinkeinokehittäminen**

Tavoitteena on saada kaupungille oma kasvu- ja elinvoimaohjelma vuoden 2013 aikana. Kaupunki panostaa matkailuelinkeinojen, lähiruoka-alan, rakentamisen ja ympäristöliiketoiminnan kehittämiseen kaupungissa. Baces EU-hankkeessa on tavoitteena saariston elinvoiman kehittäminen.

Kaupunki osallistuu aktiivisesti alueelliseen yhteistyöhön läntisellä Uudellamaalla yhteistyössä Novagon Oy:n kanssa.

Joukkoliikenne / Vastuhenkilö Eila Nieminen-Räntilä

Joukkoliikennettä edistetään parantamalla kaupungin sisäistä yhteistyötä henkilökuljetuksissa. Kehitetään uusi edullinen kausilippu Raaseporin sisäiseen joukkoliikenteeseen. Toteutetaan sekä reitti- että kutsuohjaukseen perustuva kaikille avoin palveluliikenne Raaseporissa.

Matkailu / Vastuhenkilö Viveca Blomberg

Matkailutoimisto parantaa vuonna 2013 laatua ja valikoimaa kotisivulla visitraseborg.com, jonka kävijämäärä kasvaa nopeasti. Sivua markkinoidaan monipuolisesti ja se on portti tuotteisiin ja palveluihin, jotka tuovat asiakkaita suoraan kaupungin yrityksiin.

Kaupunkia markkinoidaan vuonna 2013 painotuottein, messuilla ja workshoppeissa, mutta myös uusilla kanavilla kuten Facebook, blogit ja tv-ohjelmat. Matkailutoimisto osallistuu tuotteiden laadunkehitykseen mm. koulutuksen ja laatuohjelman kautta. Matkailussa otetaan huomioon ympäristö.

Kehitysosasto

Luottamuselin: Kaupunginhallitus/Konsernipolitiikka-, strategia- ja talousjaosto

Vastuhenkilö:

KÄYTTÖTALOUS

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
Turismi						
- käyntien määrä matkailutoimistoissa	26 838	36 000	36 000	36 000	36 000	36 000
- ryhmäkäyntien määrä matkailutoimiston kautta	42	100	100	100	100	100
-käyntejä matkailutoimiston kotisivulla	44 029	60 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Joukkoliikenne						
- kaupungin subventoimien kuukausilippujen määrä	4 837	5 400	5 300	5 300	5 500	5 500
YHTEENVETO €						
	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	27 451	6 500	5 000	5 000		
Maksutuotot	236	1 000	0	0		
Tuet ja avustukset	40 329	80 000	44 000	44 000		
Muut tuotot	0	0	0	0		
Tuotot yhteensä	68 016	87 500	49 000	49 000	49 000	49 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		28,6 %		-44,0 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-370 396	-369 100	-335 460	-262 200		
Ostopalvelut	-180 341	-207 620	-271 830	-265 910		
Aineet ja tavarat	-12 136	-13 300	-10 600	-10 300		
Avustukset	-419 199	-505 500	-531 400	-531 400		
Muut kulut	-21 383	-25 180	-15 750	-15 750		
Kulut yhteensä	-1 003 455	-1 120 700	-1 165 040	-1 085 560	-1 085 560	-1 085 560
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		11,7 %		-3,1 %		
Toimintakate	-935 439	-1 033 200	-1 116 040	-1 036 560	-1 036 560	-1 036 560
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		10,5 %		0,3 %		

Sisäiset palvelut

Luottamuselin: Kaupunginhallitus/Sisäisten palvelujen johtokunta

Vastuhenkilö: Osastopäällikkö Catharina Lindström

KÄYTTÖTALOUS

TOIMINTA

Raaseporin sisäisen palvelun tehtävänä on olla kokonaisvastuussa kunnan kaikista tiloista, turvata kiinteistöjen kunto asianmukaisella kunnossapidolla, sovittaa tilamassa (omat ja vuokratut tilat) uuden kunnan tarpeita vastaavaksi, tarjota tarkoituksenmukaiset tilat kaikille toiminnoille, tarjota siivouspalvelua ja ruokahuoltoa.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

Kiinteistöt: Jatkaa työtä sähköisen Ryhti-kiinteistöohjelman parissa: tiedon sisäänsyöttö sekä ohjelman käyttöönotto kiinteistöhoitajien apuvälineeksi. Antaa asiakkaille mahdollisuus tehdä työtilaus ohjelman kautta. Pooli-järjestelmän käyttöönotto ja tehostaa sen avulla kiinteistöhoitoa. Kiinteistöhoitajien jatkokoulutus ja koulutus.

Parempi asiakaspalvelu ja asiakaskontakti. Palvelun seuranta asiakkaiden arviointien kautta.

Rakennusten käyttöasteen optimointi. Myydä rakennukset, joiden käyttöaste on matala. Kartoittaa Tammiharjun alueen rakennukset. Laatia ehdotus käyttötarkoituksesta. Arvioida korjaustarve käyttötarkoituksen mukaan.

Siivous: Siivousmitoitus on tehty ja seuranta jatkuu ja arvioidaan kokonaisuudessaan vuoden aikana. Tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja uudelleensijoitusten ja työterveydenhoidon kanssa käytyjen keskustelujen kautta. Parantaa asiakaspalvelua ja asiakaskontakteja kentällä entisestään.

Antaa parempaa ohjausta nykyiselle siivoushenkilöstölle sekä sijaisille. Paremmalla ohjauksella tehostetaan sekä siivoustyönjohtajien että siivoojien tuloksia.

Ruokahuolto: Koko kaupunkia koskevat yhteiset ruokalistat ja reseptit.

Parempi asiakaskontakti ja keskustelu aterioinnista yleensä, asiakkaiden toiveet. Seuranta asiakkaiden kautta ja arviointi.

Ruokahuoltoselvityksen jatkaminen.

Henkilökunnan koulutus ja jatkokoulutus.

Laatia ruokahuoltopaketti, joka kuvailee elintarvikkeiden ravintoarvot, eri dieetit, allergiat jne. ja miten rajoituksista huolimatta tehdään terveellistä ruokaa.

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt/ -elimet

Osastopäällikkö

Laatii kokonaiskuvan kiinteistökannasta sekä tekee pitkäaikaisen suunnitelman eri rakennusten käytöstä. Tekee kymmenvuotissuunnitelman kaupungin kiinteistöjen tulevista korjaustarpeista yhdessä kiinteistöpäällikön kanssa. Lisää yhteistyötä eri toimialojen kanssa järjestämällä yhteisiä arviointitilaisuuksia.

Kiinteistöt kiinteistöpäällikkö

Myyntivoitto kiinteistöjen mynnistä vuonna 2013 1,5 miljoonaa € (netto, muut tulot)

Saavuttaa kiinteistöjen energiakustannusten säästöjä valvomalla lämmitys- ja ilmastointisäätöjen seurantaa. Jatkaa operatiivista työtä, jota kaupungin energia- ja ilmasto-ohjelma edellyttää.

Saattaa päätökseen Tammisaaren liikennekeskuksen ja Kiilan koulun kivirakennuksen peruskorjaus. Aloittaa Kiilan koulun puisen koulun peruskorjaus. Saattaa päätökseen Tammisaaren kirjaston peruskorjaus.

Siivouspalvelu siivouspäällikkö

Siivousmitoituksen seuranta

Käyttää hyväksi siivous- ja ruokahuollon henkilökuntaa jaettujen palvelujen muodossa. Yhteistyö ruokahuoltopäällikön kanssa. Siivoushenkilökunnan jako tiimeiksi. Siivoustuntien jako aamuille ja iltapäiville, etenkin kouluissa. Siivota optimaalisimpaan aikaan.

Ruokahuolto ruokahuoltopäällikkö

Tavoitteena on valmistuskeittiöiden lukumäärän asteittainen vähentäminen nykyisestä 16:sta sekä benchmarkata keittiötoiminta kokonaisuudessaan.

Mahdollisuudet käyttää hyväksi LUS:in sairaalakeittiön tarjoamaa kapasiteettiä selvitetään.

Muodostaa ryhmä, joka koostuu eri toimialojen edustajista sekä tuottajista ja järjestää säännöllisiä ruokaa koskevia arviointitilaisuuksia.

Sisäiset palvelut
Luottamuselin: Kaupunginhallitus/Sisäisten palvelujen johtokunta
Vastuhenkilö: Osastopäällikkö Catharina Lindström
KÄYTTÖTALOUS

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Suoritteet						
kiinteistömassa m ²	155 000	153 000	171 000	171 000	171 000	171 000
myydyt ruoka-annokset -ruoka-annoshinnat	1 114 375	1 045 000	1 272 740	1 272 740	1 272 740	1 272 740
päiväkodit : aamiainen	1,18 €	1,19 €	1,25 €	1,25 €	1,25 €	1,25 €
: lounas	2,70 €	2,75 €	3,00 €	3,00 €	3,00 €	3,00 €
: dieettilounas	3,51 €	3,51 €	3,57 €	3,57 €	3,57 €	3,57 €
: välipala	1,17 €	1,18 €	1,24 €	1,24 €	1,24 €	1,24 €
koulut : lounas	2,82 €	2,87 €	3,10 €	3,10 €	3,10 €	3,10 €
: dieettilounas	3,63 €	3,65 €	3,65 €	3,65 €	3,65 €	3,65 €
vanhainkoti : päivän hinta	13,50 €	13,71 €	14,85 €	14,85 €	14,85 €	14,85 €
: pv hint. dieetti	14,50 €	14,71 €	15,20 €	15,20 €	15,20 €	15,20 €
Mittarit						
sisäinen vuokra per m ²	5,00 €	5,60 €	5,88 €	5,88 €	5,88 €	5,88 €
siivouskustannukset per tunti	19,90 €	20,50 €	21,01 €	21,01 €	21,01 €	21,01 €

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	7 743 741	8 194 680	8 577 780	8 565 080		
Maksutuotot	8 762	0	7 500	7 500		
Tuet ja avustukset	17 067	5 000	0	0		
Muut tuotot	9 332 666	11 894 230	12 808 720	12 724 550		
Tuotot yhteensä	17 102 236	20 093 910	21 394 000	21 297 130	21 297 130	21 297 130
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		17,5 %	6,5 %	6,0 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-7 638 978	-7 771 820	-8 255 900	-8 135 900		
Ostopalvelut	-2 165 650	-2 288 830	-2 073 610	-2 046 670		
Aineet ja tavarat	-5 187 948	-5 226 250	-5 243 210	-5 021 700		
Avustukset						
Muut kulut	-2 666 648	-2 528 050	-3 685 470	-3 652 840		
Kulut yhteensä	-17 659 224	-17 814 950	-19 258 190	-18 857 110	-18 857 110	-18 857 110
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		0,9 %	8,1 %	5,8 %		
Toimintakate						
	-556 989	2 278 960	2 135 810	2 440 020	2 440 020	2 440 020
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-509,2 %	-6,3 %	7,1 %		

Toimiala: Perusturva

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja Arne Nummenmaa

KÄYTTÖTALOUS

PERUSTEHTÄVÄ

Perusturvatoimialan perustehtävä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä vastata siitä, että Raaseporin asukkaille annetaan yhteistyössä perusturvatuotannon, sairaanhoitopiirin ja muiden toimijoiden kanssa laadukasta ja riittävää hoitoa ja hoivaa.

Monipuolisella palvelutarjonnalla sekä kolmannen sektorin ja yhdistysten kanssa tehtävän yhteistyön avulla tuetaan yksilön vastuunottoa omasta terveydestään. Lähtökohtana on tieto, että yksilön omat elämäntavat ja valinnat ovat ne tekijät, jotka eniten vaikuttavat terveydentilaan ja välillisesti siis kaupungin palvelutarjonnan tarpeeseen. Ehkäisevällä työllä on keskeinen merkitys.

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

1. Raaseporin kaupungin erikoissairaanhoidon kustannukset ilmaistuna per asukas ovat maan korkeimpia. Tähän myötävaikuttaa olennaisesti se tosiseikka, että Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalue tuottaa erikoissairaanhoidon palvelunsa fyysisesti kahdessa eri paikassa - Länsi-Uudenmaan sairaalassa (somatic) ja Tammiharjun sairaalassa (psykiatria). Raaseporin kaupunki ja HUS ovat vuonna 2012 tehneet esisopimuksen aikatauluineen ja työnjakoineen siitä, miten LUS:in erikoissairaanhoido muuttaa yhteiselle kampukselle Länsi-Uudenmaan sairaalan viereen. Sopimus säätelee myös hoidon mukauttamista HUS:ille yhteisten ja alueiden tarpeisiin. Erikoissairaanhoidon tarjontakapasiteetti sovitetaan alueen tarpeisiin Urho-ryhmän ehdotuksen pohjalta. Sairaalan kaikki toiminnot optimoidaan ja työnjako sairaalan ja kaupungin välillä kartoitetaan ja toiminnot koordinoidaan.
2. Pätevän henkilökunnan saatavuus kaikilla osastoilla.
3. Mielenterveyshuolto on Raaseporissa tällä haavaa hyvin hajallaan ja organisoitu usealla eri tavalla. Psykiatrian yhteistyö ei vielä ole kaikilta osin täysin kehitetty. Avoimen mielenterveyshoidon ja päihdehuollon uudelleen järjestely perusterveydenhoidon, erikoissairaanhoidon ja kolmannen sektorin tekijöiden välillä on aloitettu ja jatkuu vuonna 2013 lähtökohtana Mosaiikki-hankkeen tulos ja ehdotukset hoitoketjuiksi.
4. Raaseporin kaupungin sopimus Mehiläinen Oy:n kanssa koskien Karjaan TK:ta ja Pohjan suun terveydenhuoltoa umpeutuu 31.12.2013. Perusturvalautakunta on päättänyt, että nämä ulkoiset palvelut siirretään omaan tuotantoon. Näiden palvelujen tuottaminen sekä päätös Raaseporin terveyskeskusten lukumäärästä 1.1.2014 lähtien ja mitä palveluja nämä tarjoavat vaatii perusteellista strategista suunnittelua.
5. Raaseporin demografisen kehityksen mukaan tulee hoidon ja hoivan kysyntä kasvamaan huomattavasti seuraavien 5-10 vuoden aikana. Vanhustenhuollossa suuntaudutaan ehkäisevään työhön ja avohuoltoon, pyrkien tukemaan ikäihmisten asumista mahdollisimman kauan turvallisesti omassa kodissaan, sekä laitospaikkojen vähentämiseen ja palvelukotipaikkojen määrän lisäämiseen.
6. Ehkäisevän työn asettaminen etusijalle lapsi- ja perhetyössä, laitoshoidon tarpeen vähentämiseksi.

MUITA TÄRKEITÄ PAINOALUEITA TOIMENPIDEOHJELMAN 2010-2020 POHJALTA

1. Raaseporin kaupunki jatkaa neuvotteluja Hangon kaupungin ja toivottavasti Inkoon kunnan kanssa yhteisen sosiaali- ja terveydenhuoltoalueen perustamiseksi. Kaupungilla on valmius kehittää sosiaali- ja terveydenhoitoyhteistyötä naapurikuntien kanssa.
2. Raaseporin kaupunki pyrkii yhteisiin linjauksiin Kärkullan ja Etevan kanssa optimoidakseen erityishuollon nykyistä alhaisemmalle hintatasolle. Linjaukset tehdään tähdäten niihin kehitysvammaisten asumis- ja oheispalveluja koskeviin ohjelmiin, jotka sosiaali- ja terveysministeriö on kehottanut erityishuoltoapiirejä laatimaan. Laitoshoidolle etsitään vaihtoehtoja. Tarvearvioinnille ja tilausten laatutasoille tulee laatia kriteerit. Linjaukseen tulee sisältyä kehitysvammaisten palveluja tuottavien eri toimijoiden välinen työnjako ja koordinointi.
3. Kokonaisarviointi ja strategia hoito- ja hoivapalvelujen organisoinnin periaatteista vuoteen 2020 asti tehdään kevästä 2013 alkaen. Arvioon liitetään investointi- ja hankintasuunnitelma. Arviointi tulee tehdä yhteistuumin Hangon ja mahdollisesti Inkoon kanssa.

Toimiala: Perusturva

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja Arne Nummenmaa

KÄYTTÖTALOUS

STRATEGISET SUUNTAVIIVAT VUOSILLE 2013-2015**Asiakkaat/Asukkaat**

- Turvataan laadukkaiden hoito-, hoiva- ja sosiaalipalvelujen tarjonta kunnassa kaikille ikäryhmille.
- Yhtenäistetään ja tehostetaan palvelutarjontaa.
- Seurataan hoitoketjuja ja hoidon/palvelun tarjontaa laadullisesti selektiivisin odotusaikojen ja toimitusaikojen mittauksin.
- Lisätään asukkaiden osallisuutta hoitoprosessissa, omaa vastuuta terveydestään sekä mahdollisuuksia valita, minne haluaa hoitoon.
- Palveluseleiden käyttöönotto oman tuotannon täydennykseksi.
- Tiedonsaantia perusturvan toiminnasta parannetaan ja helpotetaan.

Prosessit

- Käydään systemaattisesti läpi eri toimintaprosessit ja hoitoketjut, jotta voidaan luoda hyvin toimiva yhteispäivystys ja jotta saadaan vähennettyä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon päällekkäisyyksiä.
- Osallistutaan sähköisten reseptien käyttöönottoon Raaseporissa vuoden 2013 ensi puoliskolla.
- Parannetaan asiakaspalvelua mahdollistamalla nopeampi yhteys terveydenhuollon ammattihenkilöön hoitotarpeen arvioimiseksi ja ajan varaamiseksi.
- Nykyistä asiakaspalautejärjestelmää parannetaan sekä tehdään muutamia asiakaskyselyjä.
- Kehitetään ohjeita ja kriteereitä palvelutarjonnan yhtenäistämiseksi ja tehostamiseksi.
- Tehdään selväksi toimintojen tarkoitus niin, että sekä henkilökunta että asiakas hyötyvät tästä.
- Panostetaan mielenterveyspalvelujen avohoitoon, jotta voidaan tarjota mielenterveyspalveluja oikeaan aikaan ja oikealla tasolla hoitoketjussa.

Talous

- Kustannustehokkuutta ja resurssien optimointia lisätään analysoimalla toiminnan laajuus ja taloudellinen tulos. Saatujen tulosten perusteella suunnitellaan rakenteellisia ja operatiivisia muutoksia toiminnassa.
- Vähennetään kaupungin kustannuksia koko maan keskitasolle tehostamalla yhteistyö erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhoidon välillä.
- Otetaan kriittisen tarkastelun ja keskustelun kohteeksi kuntalaisille tarjottavien palvelujen tasoa ja tarjontaa sekä se, missä määrin kunnan tulee itse tuottaa palvelut ja missä määrin niitä voidaan ostaa ulkopuolisilta toimijoilta.
- Otetaan huomioon lainsäädännön ja normien sekä suositusten muutokset ja muokataan palvelutarjontaa niiden myötä.
- HUS:n/LUS:n kanssa jatketaan lisärakentamisen suunnittelua ja täytäntöönpanoa Länsi-Uudenmaan sairaalan tuntumaan sairaanhoito- ja terveydenhuoltopalvelujen keskittämiseksi tälle alueelle.

Henkilökunta

- Varmistetaan oikein mitoitettu henkilöstövahvuus suhteessa kunnan palvelutarpeisiin ja eri alueita koskevien suositusten ja henkilöstömitoituksen mittarien mukaisesti niin, että resurssit kanavoidaan sinne, missä tarve ja kysyntä ovat suurimmat. Paikalliset erityistarpeet – sekä toiminnalliset että taloudelliset – on otettava huomioon henkilöstön mitoituksessa.
- Ylläpidetään henkilöstön asiantuntemusta, ammattitaitoa ja motivaatiota riittävän lavean ja haastavan koulutusohjelman avulla.
- Panostetaan edelleen henkilöstön rekrytointiin mm. tekemällä yhteistyötä koulutuslaitosten kanssa ja osallistumalla eri hankkeisiin.
- Kehittää mahdollisuuksia siihen, että henkilökunta voi vaikuttaa työhönsä ja pätevyyteensä. Esimiehen ja työntekijän välisiä kehityskeskusteluja pidetään vuosittain.

Perusturva

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

KÄYTTÖTALOUS

Vastuuhenkilö: Perusturvajohtaja Arne Nummenmaa / Tuotantopäällikkö Jeanette Pajunen

TAVOITTEET JA TOIMINTA

01 HALLINTO

Nykytilanne:

Perusturvan hallinto käsittää toimialan hallinnolliset kustannukset, koulutus- ja IT-määrärahat. Perusturvatoimialan tavoitteet on jaettu Maisema-mallin mukaisesti 11 palvelualueeseen. Talousarvion sitovuustaso 2013 on talousarviomääräraha, joka vuonna 2014 jaetaan neljään määrärahaan.

Tavoite:

Turvataan laadukkaiden hoito-, hoiva- ja sosiaalipalvelujen tarjonta kunnassa kaikille ikäryhmille. Parannetaan kustannustehokkuutta ja optimoidaan resurssit analysoimalla toiminnan tehokkuus ja taloudelliset tulokset ja suunnitellaan tältä pohjalta rakenteellisia ja operatiivisia muutoksia toimintaan. Monipuolisella palvelutarjonnalla sekä kolmannen sektorin ja yhdistysten kanssa tehtävän yhteistyön avulla tuetaan yksilön vastuunottoa omasta terveydestään. Potilaiden/asiakkaiden hoitotarve ja hoitosuunnitelmat päivitetään jatkuvasti, tuottajien palvelutaso arvioidaan. Asiakaskyselyjä tehdään systemaattisesti ja ne raportoidaan lautakunnalle.

02 PERHEPALVELUT

käsittää lastensuojelun ja lasten ja perheiden parissa tehdyn sosiaalityön, lastenvalvojan toiminnan sekä työllisyysosaston nuorisotoiminnan.

Nykytilanne:

Palvelutaso vastaa maan keskiarvoa. Lastensuojeluilmoitusten määrä lisääntyy.

Tavoite:

Lapsi- ja perhetyön yksikössä etusijalla on jäsennellyn alkuselvityksen teon jatkettu kehittäminen yksikön tietoon tulevista lastensuojeluilmoituksista. Koska yksikkö on onnistunut rekrytoimaan perhetyöntekijöitä, tullaan suuret panostukset tekemään näiden resurssien avulla. Yksikön itse tuottamat tukitoimenpiteet perhetyön muodossa ovat tärkeitä ja mahdollisia koska perhetyöntekijöillä on laaja osaaminen. Yksikössä halutaan panostaa omaan leiritoimintaan, mikä on kustannustehokkaampi vaihtoehto ostopalveluille. Avohoidon lyhytaikaiset sijoitukset antavat mahdollisuuden kehitysvaiheeseen vastakohtana pitkäaikaisempi sijoitus. Tässä on myös mahdollista käyttää tehostettua perhetyötä oman vanhemmuuden tukemiseksi. Tämä alentaa laitoksissa tai ammatillisessa perhehoidossa tehtävien kalliiden pitkäaikaissijoitusten kustannuksia.

Vuoden 2013 laitoshoidon on budjetoitu jo olemassa olevien resursseja kuluttavien sijoitusten mukaan. Uusia sijoituksia ei ole otettu mukaan. Yksikkö panostaa mahdollisuuksien mukaan lopettaa sijoituksia ja ottaa käyttöön tehostettu perhehoito. Yksikkö panostaa enemmän tukiperheisiin arjen helpottamisen osalta, mikä yhdessä perhetyön kanssa johtaa hyviin tuloksiin ja vähäisempiin sijoituksiin.

Toinen vuoden 2013 panostuksista on perhehoitajien koulutus ja opastus. Perhehoito on kustannustehokkaampaa kuin ammatillinen perhekoti tai laitoshoidon. Koulutetut perhehoitajat voivat ottaa vastuun vaativammista lapsista ja tämä mahdollistaa siirron kalliimmasta halvempaan vaihtoehtoon.

Palvelut, joita aikaisemmin tuotti Folkhälsan Syd Ab:n vetämä nuorisopaja Veturi (etsivää toimintaa, pajatoimintaa nuorille, jotka tarvitsevat tukea ja ohjausta) hoidetaan vuodesta 2013 alkaen omana tuotantona.

Työllisyysosastolla panostetaan etsivään nuorisotyöhön, jonka tavoitteena on tavoittaa kaikki, jotka keskeyttävät opinnot, varusmies- tai siviilipalvelun, ja auttaa heitä löytämään oikean tulevaisuuden suunnitelman. Yhteistyötä sosiaalityön ja lastensuojelun kanssa siten, että työllisyysosaston palvelut voivat tavoittaa kaikki 15–17-vuotiaat tarpeen vaatiessa.

Perusturva
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuuhenkilö: Perusturva johtaja Arne Nummenmaa / Tuotantopäällikkö Jeanette Pajunen

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet ja mittarit						
02 Perhepalvelut						
Ehkäisevä latensuojelutyö, asiakkaita	71	68	68	68	68	68
Sosiaalityö	405	490	490	490	490	490
Avohuolto, asiakkaita	264	250	240	240	240	240
Kodin ulkopuolelle sijoitetut, asiakkaita	60	65	63	63	63	63
Hoitopäiviä	13 395	13 900	13 400	13 400	13 400	13 400
Mielenterveys, lapsi ja nuoriso asiakkaita	0	485	460	460	460	460
Oma tuotanto	0	410	410	410	410	410
Lastenvalvoja, asiakasperheitä	331	301	300	300	300	300
Isyys-, elatus- ja huolto- sekä tapaamissopimukset	378	350	350	350	350	350
Nuorisotoiminnan yhteydet 15- 17-vuotiaisiin	0	0	40	40	40	40

03 AIKUISSOSIAALITYÖ

käsittää aikuissosiaalityön, toimentulotuen maksamisen, työpajatoiminnan, maahanmuuttajatoimiston toiminnan sekä kunnan osuuden maksamisen työmarkkinatuesta pitkäaikaistyöttömille.

Nykytilanne:

Maksettu toimentulotuki (€/asiakas) on maan keskiarvoa korkeampi Uudet panostukset pitkäaikaistyöttömiin ja alle 29-vuotiaisiin työttömiin nuoriin 1.8.2012 alkaen näkyvät vasta vuoden 2012 tilinpäätöksessä ja vuonna 2013 vähentyneenä päivärahojen maksuosuutena Kelalle.

Tavoite:

Työ järjestetään lähtökohtana yksi sosiaalitoimisto Raaseporissa ja palvelua tarpeen mukaan. Aikuissosiaalityön painopiste siirtyy kohti asiakasperheissä tehtävää työtä.

Henkilöstövahvuuden lisäys 2012 Aikuissosiaalityössä ja toimeentulotuessa, johon on saatu kolme uutta etuuskäsittelijän virkaa, takaa toimeentulotuen lakisääteiset käsittelyajat. Se on myös mahdollistanut sen, että sosiaalityöntekijät ovat voineet panostaa enemmän muutostyöhön ja ehkäisevään sosiaalityöhön. Uuden työllisyysosaston aloitettua toimintansa on olemassa edellytykset rakentamaan yhteistyöhön kuntouttavan työllistämisen. Sama koskee hoidon ja hoivan yhteisvaikutusta kun vanhustenhuollossa on yksi sosiaaliohjaaja. On olemassa edellytykset tehdä hyvää, ehkäisevää työtä ennen kuin vaikeudet käyvät liian laajoiksi.

Yhteistyötä sosiaalityön ja työllisyysosaston työttömien nuorten välillä kehitetään tavoitteena vähentää nuoria toimentulotensaajia. Uudet tavoitteet pitkäaikaistyöttömien ja alle 29-vuotiaiden työttömien nuorten aktivoinnissa laskee kunnan päivärahan maksuosuutta Kelalle (uudet tunnusluvut).

Perusturva
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuuhenkilö: Perusturva johtaja Arne Nummenmaa / Tuotantopäällikkö Jeanette Pajunen

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
03 Aikuissosiaalityö						
Sosiaalityö, asiakasperheitä	1 367	1 600	1 500	1 500	1 500	1 500
Toimeentulotuki, asiakas- perheitä	1 106	0	1 310	1 310	1 310	1 310
Kuntoutt. työpajan asiakkaiden lkm	126	120	175	175	175	175

04 VAMMAISPALVELUT

käsittää vammaispalvelulain mukaisen toiminnan ja palvelut kehitysvammaisille. Maisema-ryhmä kattaa sekä vaikeasti että lievästi vammaisten asiakkaiden palvelut.

Nykytilanne:

Raaseporin kaupungin vammaispalvelujen kustannukset ovat kaikkien maisema-kuntien korkeimmat. Vuonna 2011 kustannukset olivat 350 €/asukas ja 24 000 €/asiakas. Vammaisten osuus on 2 %, mikä vastaa maan keskiarvoa.

Kaupungin kehitysvammaisten osuus (0,9 %) vastaa maan keskiarvoa. Laitoshoidon ja asumispalvelun suhde on sosiaali- ja terveysministeriön suosituksen mukainen. Kunnan palvelutaso kustannusten pohjalta on maan korkeimpia (Maisema-kunnat) ja se oli 26 415 €/asiakas vuonna 2011. Palveluasumisen hoitovuorokausikustannukset 126 € ovat korkeat vertaiskuntiin nähden (70–100 €).

Tavoite:

Taata riittävä ja laadukas hoiva, ottaen huomioon lainsäädännön ja normien muutokset ja suositukset. Palvelutarjonta muovataan näiden muutosten mukaan.

Käydä läpi kaikki hoito- ja palvelusopimukset niiden asiakkaiden kanssa, jotka saavat vammaishuollon henkilökohtaista avustamista, uudet hoito- ja palvelusopimukset jotka huomioivat kaupungin ohjeet henkilökohtaisesta avustamisesta ja asiakkaan todellisen hoidon tai avustamisen tarpeen.

Muutokset vammaispalveluissa näkyvät lähinnä henkilökohtaisen avustuksen ostopalveluissa, koska ne on kilpailutettu. Myös perusturvalautakunnan työnantajamallin priorisointi ensimmäisenä vaihtoehtona järjestää henkilökohtaista avustusta vaikuttaa kustannuksiin. Pyrkimyksenä on saada kustannuskehitys tasapainoon. Tämän lisäksi yksikön eri palvelumuodoille on laadittu ohjeet. Ohje henkilökohtaisesta avustajasta on hyväksytty perusturvalautakunnassa ja se on voimassa 1.10.2012 lähtien. Asiakas- ja palvelusuunnitelmat ovat tärkeä työväline arvioitaessa vammaishuollon eri palveluja.

Talousarviossa on sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelussa huomioitu uudet taksat matkan omavastuuosuudelle, mikä jonkin verran alentaa toiminnan kustannuksia. Määrärahoja sopeutumisharjoitteluun ja välineisiin, koneisiin ja laitteisiin lisätään talousarvion toteutuman ja ennusteen mukaan asiakkaiden tarpeiden täyttämiseksi paremmin.

Kehitysvammaisten hoitotoiminta ostetaan Kärkullan kuntayhtymältä ja Eteva kuntayhtymältä sekä joiltakin yksityisiltä palveluntuottajilta.

Kehitysvammaisten hoidon tavoitteena on yhdessä Kärkullan ja Etevan kanssa sopeuttaa palvelutaso siten, että palveluasumisen hoitovuorokausimaksu laskee lähemmäksi kuntien keskiarvoa. Tavoitteena on luoda useita vaihtoehtoisia asumismuotoja avohoidon ja nykyisten asumismuotojen välimaastoon.

Vammaispalvelua sekä Kärkullan ja Etevan kuntayhtymien asiakkaiden hoitosuunnitelmia tarkistetaan jatkuvasti samanlaisten periaatteiden pohjalta. Kaikilla vammaisasiakkailta – kotona asuvillakin – tulee olla palvelu- ja hoitosuunnitelma.

Perusturva
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuuhenkilö: Perusturva johtaja Arne Nummenmaa / Tuotantopäällikkö Jeanette Pajunen

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
04 Vammaispalvelut						
Vammaispalveluasiakkaat	69	70	64	64	64	64
Vaikeavammaiset asiakkaat	548	440	509	509	509	509
Kehitysvammaiset avohoito- asiakkaat	593	255	108	108	108	108
Kehitysvammaisten palveluasumisen hoitopäiviä	31 785	42 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Kehitysvammaisten laitoshoitopäiviä	2 183	3 500	2 500	2 500	2 500	2 500

05 VASTAANOTTOPALVELUT

käsittää terveyskeskusten toiminnan sekä laboratoriotutkimukset, röntgentutkimukset ja sairaankuljetuksen.

Nykytilanne:

Raaseporin kaupunki pitää yllä TK-toimintaa Tammissaarella, Karjaalla ja Pohjassa. Laboratorio- ja röntgentutkimukset ostetaan HUS:ilta. Sairaskuljetuksia koskeva sopimus siirrettiin HUS/LUS:ille 1.3.2011.

Tavoite:

TK-toiminta järjestetään yhtenä Raaseporin TK:na, jolla on useita vastaanottopisteitä. Päivystysaikojen varaus otetaan käyttöön koko kunnassa.

Panostetaan kautta linjan ehkäisevään sosiaali- ja terveydenhuoltotyöhön sekä laajaan ja tiiviiseen yhteistyöhön kunnan toimialarajojen ylitse asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Lisätä asukkaiden osallistumista hoitoprosessiin ja omaa vastuutaan terveydestään. Kaupunki pyrkii systemaattisesti lisäämään ohjattujen ryhmien määrää ehkäisevässä mielessä (diabetes-, astma-, laihdutus- ja tupakasta vieroitusryhmiä).

Parantaa asiakaspalvelua tehostamalla ajanvarausta, hoitotarpeen arviointia ja täten taata hoito määrättyssä ajassa.

Kaikki tutkimukset ostetaan HUS-lab:ilta ja HUS-röntgeniltä. Laboratoriotutkimusten arvioidaan pysyvän muuttumattomana eli 125 000 ja röntgentutkimukset 5 700.

Sairaanhoitokuljetukset hoitaa HUS/LUS ostopalvelusopimuksella Ekenäs sjuktransport Ab:ltä. Sairaanhoitokuljetusten arvellaan myös pysyvän vuoden 2011 kirjanpidon tasolla eli 4 500.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
05 Vastaanottopalvelut						
Avohoito- /vastaanottoasiakkaita	16 221	14 900	14 300	14 300	14 300	14 300
Josta oma tuotanto		10 900	9 900	9 900	14 300	14 300
Terveysneuvonta-asiakkaita	11 639	8 220	9 300	9 300	9 300	9 300
Josta oma tuotanto		5 020	5 860	5 860	5 860	5 860
Laboratoriotutkimuksia	125 778	125 000	125 000	125 000	125 000	125 000
Röntgentutkimuksia	4 185	5 500	5 700	5 700	5 700	5 700
Sairankuljetuksia	4 831	5 600	4 500	4 500	4 500	4 500

Perusturva
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuuhenkilö: Perusturvajohdaja Arne Nummenmaa / Tuotantopäällikkö Jeanette Pajunen
06 AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISET PALVELUT

käsittää mielenterveys- ja päihdehuollon sekä työllisyysosaston työharjoittelun. Mielenterveyspalveluihin kuuluu kaikki perusterveydenhoidon mielenterveyshoito, päihdehuolto sekä erikoissairaanhoidon psykiatria aikuisväestölle.

Nykytilanne:

Väestön mielenterveys on keskimääräistä parempi (psykoosi-indeksi 15 % alle maan keskiarvon). Vielä vuonna 2010 Raasepori oli huipulla hoitamassa mielenterveysongelmia laitoksissa (= Tammiharju + muut).

Palvelun uudelleenjärjestelyn ansiosta (Tammiharju, katkaisuhuutoyksikkö, dementia- ja mielenterveyshoitoyksikkö) on kaupungin käyttämät laitospaikat puolittuneet. Laitoshoito (0,27 paikkaa/20 vuotta+) ylittää vieläkin maan keskiarvon (0,22). Myös paikkojen käyttö asumisessa/palveluasumisessa (0,79) ylittää maan keskiarvon (0,55).

Tavoite:

Vakiinnuttaa kohderyhmän palvelurakenne. Vähentää laitosasumista ja muuta asumista keskiarvon tasolle. Avohoidon laajentaminen. Selkeämpi työnjako LUS:in ja kaupungin palvelutarjonnan välillä sekä hoitoketjujen seuranta. Asiakkaille soveltuvan asumisen tarjonta.

Päihdehuolto panostaa A-klinikkatoimintaan. Palveluille on suuri kysyntä ja resursseja tarvitaan myös tuen antamiseen omaisille/tukihenkilöille ja verkostoille. Katkaisuhuolto vähentää paikkalukua 16:sta 10 + 2 akuuttipaikkaan. Tämä merkitsee myös henkilöstöresurssien vähennystä kolmella vakanssilla. Vakanssit ovat tällä hetkellä täyttämättä, 1.1.2013 siirretään kaksi vakansseista mielenterveyspalveluihin osana panostuksena avohoidon palvelujen lisäämiseen vanhuksille, joilla on mielenterveysongelmia. Kolmas vakanssi jää täyttämättä.

Mielenterveyshoito seuraa ja arvioi hoitoketjuja.

Työllisyysosastolla selvitetään yhteistyö avoimen mielenterveydenhoidon ja erikoissairaanhoidon kanssa.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
06 Aikuisten psykososiaaliset palvelut						
Mielenterveystyön avotoiminnan asiakkaita		1 400	1 080	1 080	1 080	1 080
Josta oma tuotanto		980	940	940	940	940
Palveluasumisen asiakkaita (mielent.)	48	54	45	45	45	45
Palveluasumisen hoitopäivä (mielent.)	17 732	16 359	13 170	13 170	13 170	13 170
Mielenterveyspäivätoiminta asiakkaita		140	140	140	140	140
Oma tuotanto		70	130	130	130	130
A-klinikan asiakkaita	254	330	195	195	195	195
Oma katkaisuasema, asiakkaiden lkm		150	150	150	150	150
Oma katkaisuasema, hoitopäivien lkm		4 672	3 600	3 600	3 600	3 600
Päihdehuollon asumispalveluasiakkaita	6	5	4	4	4	4
Asumispalvelun hoitopäiviä	831	940	680	680	680	680

Perusturva
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja Arne Nummenmaa / Tuotantopäällikkö Jeanette Pajunen
07 KUNTOOUTUSPALVELUT

käsittää fysioterapian ja puheterapian sekä ergoterapian. Kuntoutusasiakkailta tarkoitetaan asiakkaita, jotka saavat sekä yksilöllistä että ryhmässä tapahtuvaa terapiaa.

Nykytilanne:

Raaseporin kaupungilta puuttuu tämän toiminnan ulkopuoliset sopimukset. Palvelut ostetaan henkilökohtaisilla maksusitoumuksilla.

Tavoite:

Seuraa eri terapiapalvelujen tarvetta ja kehittää toimintaa ja lähetemenettelyä.

Käyttää alueellista apuvälinekeskusta yhteistyössä sairaanhoitoalueen ja Hangon kanssa.

Karjaalla etupäässä alle kouluikäisten lasten puheterapiapalvelut ja koko väestön fysioterapiapalvelut hoitaa Mehiläinen Oy. Kaikki muut puheterapia- ja fysioterapiapalvelut hoidetaan omana tuotantona. Tämä käsittää

myös kaiken laitoshoidon (vanhustenhoito) sekä fysioterapian oman tuotannon työterveyshuollossa. Vaativa lääketieteellinen kuntoutus ostetaan pääasiassa ulkoa.

Kunnan oma kuntouttava toiminta lähtee siitä, että ostopalvelujen sijasta käytetään omaa henkilökuntaa siten, että myös Karjaan alueella asuvilla on mahdollisuus käyttää kunnallisia fysio- ja puheterapeuttisia palveluita. Fysioterapiapalveluissa henkilöstövahvuutta lisätään kahdella (2) fysioterapeutilla.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
07 Kuntoutuspalvelut						
Terapia-asiakkaita (puhe)	393	300	420	420	420	420
Josta oma tuotanto		210	330	330	330	330
Kuntoutusasiakkaita	1 372	1 260	1 400	1 400	1 400	1 400
Josta oma tuotanto		1 010	1 230	1 230	1 230	1 230
Lääkinnällisen kuntoutuksen asiakkaita	48	58	40	40	40	40

08 SUUN TERVEYDENHOITO

käsittää hammashoidon.

Nykytilanne:

Kaikkiaan 60 % kaupungin asukkaista saa kunnallista suun terveydenhoitoa, 83 % alle 18-vuotiasta ja 34 % yli 18-vuotiaista. Kattavuusaste on erittäin hyvä verrattuna koko maahan.

Kustannukset ilmaistuna per asukas ovat 100 €, mikä vastaa maan keskiarvoa.

Tavoite:

Kuntalaisten suunterveydenhuollosta huolehtiminen vallitsevan lainsäädännön mukaisesti siten, että uuden asiakkaan jonotusaika kiireettömään kokonaishoitoon ei ylitä kuutta kuukautta.

Säilyttää palvelu samalla korkealla tasolla.

Perusturva
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuuhenkilö: Perusturvajohtaja Arne Nummenmaa / Tuotantopäällikkö Jeanette Pajunen

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
08 Suunterveydenhuolto						
Hammashuollon asiakkaita	12 028	16 000	13 300	13 300	13 300	13 300
Josta oma tuotanto		8 300	7 980	7 980	7 980	7 980

09 TYÖTERVEYSHUOLTO

käsittää työpaikkatarkastukset terveystarkastukset yrittäjille ja Raaseporin henkilökunnalle Tammisaaren ja Pohjan alueilla. Karjaan alueella työterveyshuolto yrittäjille ja kaupungin henkilökunnalle osoitetaan ulkoa Folkhälsan Syd Ab:ltä.

Kaupungin henkilöstö on oikeutettu sekä sairaanhoitoon, ennakoiwaan hoitoon että terveystutkimuksiin. Kyseisiä palveluja tarjotaan myös yrityksille.

Nykytilanne:

Toiminta osoittaa 150 000 euron alijäämää.

Tavoite:

Toiminnasta tulee tehdä omat kustannuksensa kantava.

Tukea työnantajia kehittämään työpaikkoja siten, että ne ovat turvallisia ja siten, että työntekijöiden terveyttä edistetään.

Työskennellä sen eteen, että koko kunnassa on mottona 'Savuton työpaikka'.

Kaupunki panostaa Voi hyvin -kampanjaan työterveyshuollon ja yrittäjien kanssa.

Työterveyshuolto kaupungin oman henkilökunnan osalta sisältyy henkilöstöhallinnon talousarvioon.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
09 Työterveyshuolto						
Asiakkaita yhteensä, oma tuotanto	1 669	2 770	2 900	2 900	2 900	2 900
Suoritteita yhteensä	5 297	3 500	3 700	3 700	3 700	3 700

10 HOITO- JA HOIVAPALVELUT

käsittää omaishoidon tuet, kotihoidon, päivätoiminnan, palveluasumisen, jaksohoidon, pitkäaikaisen laitoshoidon, akuuttihoidon ja lyhytaikaishoidon. Maisema-ryhmään kuuvat sekä 50-paikkainen somaattinen vuodeosasto että 30-paikkainen dementia- ja mielenterveysosasto.

Nykytilanne:

Pitkäaikaishoidon ja palveluasumisen kattavuusaste (10,6 % yli 75-vuotiasta) on vieläkin selvästi yli kansallisten suositusten (8-9 %).

Tavoite:

Tavoitteena on sopeuttaa kattavuusaste nykyisestä 10,6 %:sta yli 75-vuotiaasta väestöstä 10 %:iin vuonna 2014. Laitospaikkojen määrä vähenee 20 vuoden 2013 loppuun mennessä. Palvelumuodon sopeuttaminen laitoshoidosta avohoitoon vaatii jatkuvia panostuksia kotihoidossa ja kotisairaanhoitossa.

Kotihoidon ja kotisairaanhoitoon panostetaan vahvasti. Näin taataan tasa-arvoinen hoito koko Raaseporin alueella ja tarkoituksena on lisätä vanhempien kuntalaisten mahdollisuuksia asua turvallisesti kotonaan pitkään. Kolmen hoitohenkilön lisäresurssi tarvitaan takaamaan yöaikainen hoito Pohjan ja Snappertunan alueilla.

Perusturva
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Perusturva johtaja Arne Nummenmaa / Tuotantopäällikkö Jeanette Pajunen

Vanhustenhuollon paikkajaon uusimista jatketaan kansallisten suositusten ja vanhustenhuollon paikallisten erityistarpeiden mukaisesti. Ensi kädessä tämä merkitsee nykyisten laitoshoitopaikkojen korvaamista osittain palveluasumispaikoilla.

Omaishoitajien kriteereitä ja palkkioluokkia tiukennetaan 1.1.2013 alkaen, mikä hillitsee kuluja mutta mahdollistaa tämän hoitomuodon jatkumisen.

Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu budjetoidaan ottaen huomioon se, että tuloarvoja tiukennetaan ja että määrätään enimmäismäärä euroina/yksisuuntainen matka ja että omavastuuosuus perustuu yleisen joukkoliikenteen taksoihin.

TK:n vuodeosasto jatkaa panostustaan lyhytaikaishoittoon ja paikkojen käytön tehostamiseen. Intensiivistä yhteistyötä Länsi-Uudenmaan sairaalan uuden seurantaosaston kanssa tarvitaan. Tietoinen panostus kuntouttavaan hoitoon on tärkeää, jotta potilailla olisi mahdollisuus palata pian alkuperäiseen asumiseensa. Dementia- mielenterveysosasto jatkaa kehittämistään panostamalla palveluihin, jotka tukevat kotihoivan henkilökuntaa ja yhteistyötä kuntoutuskeskuksen kanssa. Näin lyhennetään jonoja ja vähennetään painavampien hoitomuotojen kysyntää.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
10 Hoito- ja hoivapalvelut						
Omaishoidon tuen asiakkaat	167	170	170	170	170	170
Säännöllisen kotihoidon asiakkaat	815	750	750	750	750	750
Josta oma tuotanto		528	540	540	540	540
Päiväkeskushoitopäiviä	5 081	5 450	6 200	6 200	6 200	6 200
Josta oma tuotanto		3 500	4 250	4 250	4 250	4 250
Palveluasumishoitopäiviä (tehostettu)	58 426	77 795	56 990	56 990	56 990	56 990
Josta oma tuotanto		33 635	34 240	34 000	34 000	34 000
Pitkäaikais laitoshoitopäiviä	67 858	76 143	71 900	71 900	71 900	71 900
Josta oma tuotanto		61 095	6 800	71 900	71 900	71 900
Akuutti- ja lyhytaikais- hoitopäiviä	28 410	29 790	22 700	22 700	22 700	22 700
Josta oma tuotanto		29 790	22 700	22 700	22 700	22 700

11 ERIKOISSAIRAANHOITO

sisältää sairaanhoitopiirissä (HUS) järjestettävän erikoissairaanhoidon ja muun erikoissairaanhoidon.

Nykytilanne:

Väestö on keskimääräistä terveempää. Ikäsuhtainen sairausindeksi (92 %) on alle maan keskitason (100 %).

Tavoite:

Tärkein tehtävä tulevan valtuustokauden, 2013–2016, aikana on kehittää selkeä työnjako kaupungin ja Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalueen (LUS) välillä.

Työnjaon lähtökohtana on se palveluprofiili (masterplan), jonka Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) on LUS:ille hyväksynyt sekä se aiesopimus, jonka kaupunki on solminut HUS:in kanssa lokakuussa 2012.

Kaupungin ja HUS:in yhteisenä tavoitteena on sovittaa LUS:in palvelut vastaamaan läntisen Uudenmaan asukkaiden todellisia tarpeita, keskittää erikoissairaanhoito Länsi-Uudenmaan sairaalan ympärille campukselle sekä rakentaa yhteinen lisärakennus akuutille perusterveydenhuololle.

Tämä prosessi vaatii laajaa hoitoketjujen koordinointia kaupungin ja LUS:in välillä sekä naapurikuntien tarpeiden huomioon ottamista.

Kaupungin on määrätietoisesti työskenneltävä LUS:in ja muiden tuottajien kanssa kehittääkseen optimaalisia hoitoketjuja perusterveydenhuollon ja muiden hoidontuottajien välille.

Perusturva
Luottamuselin: Perusturvalautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuuhenkilö: Perusturvajohdaja Arne Nummenmaa / Tuotantopäällikkö Jeanette Pajunen

HUS/LUS toimii 1.3.2011 lähtien Länsi-Uudenmaan sairaalan yhteispäivystyksen päämiehenä. Länsi-Uudenmaan sairaalan 11-paikkainen seurantaosasto, henkilöstömitoitus 0,1 ja laskettu vuorokausihinta 350 €/paikka, voitaneen ottaa käyttöön vastakorjatussa E- ja F-siivessä 1.3.2013. Seurantaosaston esisijaisia tehtäviä on yhtenäistää hoitoketjut erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhoidon välillä. Seurantaosaston lasketaan tuottavan yhteensä 3 000 hoitovuorokautta (noin 300 päivää x 10 paikkaa, käyttöaste 90 %) vuonna 2013.

Kolmiotoiminta tulee olemaan erityisen tärkeää jotta vältetään potilaan hoitoa väärässä paikassa (vrt oma vuodeosasto 181 €/hoitovuorokausi).

Länsi-Uudenmaan sairaalan kokonaisvuodepaikkamäärä sopeutetaan pohjana sekä Urho-raportti että Mäkijärvi-kokonaissuunnitelma. Käytännössä tämän tulisi näkyä ainakin 10 paikan vähennyksenä sisätautien ja kirurgian osastoilla vuonna 2013.

Länsi-Uudenmaan sairaalan nykyisen valvontayksikön fyysinen sijoitus tulisi tulevaisuudessa olla joko seurantaosaston yhteydessä tai yhdistettynä yhteispäivystyksen tiloihin uudisrakennuksessa.

Kaupungin neuvottelut sairaanhoitopiirin kanssa päättyivät neuvottelutulokseen, jonka molemmat osapuolet hyväksyivät. Raaseporin kaupunki on ottanut vuoden 2013 talousarvioon 33 246 000 € kaupungin osuutena HUS-konsernille.

Seurantaosastolle muutoslohkona kaupunki on ottanut 280 000 €, kun HUS/LUS:in tarjous oli 780 000 €. Raaseporin kaupungin talousarvio lähtee siitä, että 500 000 € erotus voidaan säästää pienemmillä paikkamäärillä sisätautien ja kirurgian osastoilla.

Raaseporin kaupungin erikoissairaanhoidon sisätautien paikkojen käyttö on viime vuosina vähentynyt hieman, 1,09:sta 1,06:een ilmaistuna per 75-vuotta täyttäneet asukkaat. Kaupunki käyttää kuitenkin sisätauteja ja neurologiaa enemmän kuin maan keskiarvo.

Raaseporin kaupunki on yhdessä muiden Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalueen osakaskuntien kanssa korostanut, että LUS:in rakenteellista 3 miljoonan euron alijäämää tulee huomattavasti pienentää vuoteen 2013 mennessä. Vuoden 2013 mahdollinen alijäämä ei saa rasittaa osakkaita lisälaskutuksella.

Muun erikoissairaanhoidon HUS pois lukien lasketaan maksavan 82 000 € vuonna 2013 (2012 = 230 000 €).

Erikoissairaanhoidon on budjetoitu myös 2 100 000 € kaupungin kuluina vanhoista eläkevelvoitteista.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
11 Erikoissairaanhoido						
Erikoissairaanhoido HUS sairaanhoitopiiriltä	34 138	31 400	33 526	33 526	33 526	33 526
Hoitopäivät (psykiatria)	7 261	5 110	5 100	5 100	5 100	5 100
Avohoitokäynnit (psykiatria ja somatiikka)	43 474	44 480	45 500	45 500	45 500	45 500
DRG-ryhmät (somatiikka)	13 558	13 360	13 650	13 650	13 650	13 650

Perusturva

Luottamuselin: Perusturvalautakunta

KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Perusturvajohtaja Arne Nummenmaa / Tuotantopäällikkö Jeanette Pajunen

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Tuotot						
Myyntituotot	36 929 800	1 682 590	1 674 180	1 674 180		
Maksutuotot	6 924 938	7 666 250	7 892 890	7 812 890		
Tuet ja avustukset	1 334 125	1 375 000	1 798 090	1 798 090		
Muut tuotot	1 289 238	1 141 930	1 267 760	1 297 760		
Tuotot yhteensä	46 478 101	11 865 770	12 632 920	12 582 920	12 582 920	12 582 920
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-74,5 %	6,5 %	6,0 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-25 008 150	-30 711 630	-33 299 240	-32 152 740		
Ostopalvelut (sisäinen)	-101 203 879	-65 743 290	-66 252 520	-65 038 020		
Aineet ja tavarat	-1 420 798	-1 522 590	-1 578 120	-1 541 120		
Avustukset	-5 592 768	-5 235 960	-5 830 150	-5 830 150		
Muut kulut	-2 575 077	-3 256 240	-3 709 850	-3 640 510		
Kulut yhteensä	-135 800 672	-106 469 710	-110 669 880	-108 202 540	-108 202 540	-108 202 540
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-21,6 %	3,9 %	1,6 %		
Toimintakate	-89 322 572	-94 603 940	-98 036 960	-95 619 620	-95 619 620	-95 619 620
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)	0,00 %	5,9 %	3,6 %	1,1 %		

Toimiala: Sivistys

Luottamuselin: Sivistyslautakunta

Vastuuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman

KÄYTTÖTALOUS**PERUSTEHTÄVÄ**

Sivistystoimialan perustehtävänä on antaa hyvä yleissivistys ja kasvatus lapsille ja nuorille, tukea yksilön sivistyspyrkimyksiä ja kehittymistä yhteiskunnan hyväksi jäseneksi sekä luoda edellytykset aktiiviseen ja mielekkääseen vapaa-aikaan Raaseporin kuntalaisille. Sivistystoimiala lisää osaltaan kaupungin houkuttelevuutta sekä asuinkuntana, opiskelupaikkakuntana että matkailukohteena ja näkee tehtävänänsä edistää kestävästä kehityksestä ja suvaitsevaisuutta arkielämässä.

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT (KOKONAISVALTAISET TAVOITTEET)

1. puoleensavetävä työnantaja, joka houkuttelee osaavaa henkilökuntaa
2. nykyaikaiset työ- ja oppimisympäristöt
3. toimintatilat yhteiskäytössä
4. sivistystoimialan osastojen välinen yhteistoiminta
5. tukea yhdistyksiä ja organisaatioita jotka toimivat sivistystoimen vastuualueella

TOIMENPIDEOHJELMA 2010 – 2020, TOTEUTUS, yleistä

Etsitään ratkaisuja, joissa toiminnat voivat hyödyntää samoja tiloja tai toimia samassa rakennuksessa. Erityisesti uusien tilojen suunnittelussa on mahdollisuus tehostamiseen.

Sopeutetaan vuosittain koulujen resurssit vallitseviin oppilas pohjiin ja tarpeisiin. Erityisesti suomenkielinen peruskoulu Karjaan alueella on kasvava, ja tämä voi rajoittaa suunniteltuja tuntikehysten leikkauksia. Vapaan sivistystyön tarkastelutyö jatkuu. Musiikkiopiston ja maakuntamuseon tuloja tehostetaan.

STRATEGISET SUUNTAVIIVAT VUOSILLE 2012-2014**Asiakkaat/Asukkaat**

- o tarjota palveluja ja vapaa-ajantoimintaa, jotka tukevat Raaseporia laadukkaana asumisvaihtoehtona
- o pyrkiä yhdenvertaisiin edellytyksiin ottaa osaa kunnallisiin opetuspalveluihin
- o parantaa verkkopalveluja koko sivistystoimialalla

Prosessit

- o ottaa käyttöön virtuaaliset työ- ja oppimisympäristöt
- o selvittää hallintoa informatiivisilla kotisivuilla ja aktiivisella tiedotuskäytännöllä
- o työskennellä päätöksenteon selkeyttämiseksi ja selvittää vastuunjako osastojen ja Sisäisen Palvelun välillä

Talous

- o korostaa laadukasta toimintaa resurssien hajottamisen sijaan
- o sopeuttaa palvelutarjontaa sivistystoimessa tämän päivän tarpeiden mukaan
- o suunnitella tilatarpeet pitkällä tähtäimellä ja toimialoja ylittävästi
- o keskittää eri osastojen toiminta vähempiin kiinteistöihin

Henkilökunta

- o tarjota täydennyskoulutusta työehtosopimuksen mukaisesti
- o tukea ja edistää henkilökunnan työhyvinvointia ja viihtyvyyttä
- o suunnitella ja aloittaa rekrytointi hyvissä ajoin
- o tarkoituksenmukaiset työvälineet

Hallinto
Luottamuselin: Sivistyslautakunta
Vastuuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja Robert Nyman
KÄYTTÖTALOUS
TOIMINTA

Osasto tuottaa hallintopalveluja koko toimialalle sekä sivistyslautakunnan, ruotsinkielisen ja suomenkielisen jaoston sekä musiikkiopiston asianhallinnalle. Hallinto vastaa koulukuraattoritoiminnasta ja koulukuljetuksista sekä opetushenkilöstön täydennyskoulutuksesta. Hallintoon kuuluu myös päivähoidon, perusopetuksen ja lukio-opetuksen johtamis- ja koulutustyö.

TAVOITTEET
Konkreettiset tavoitteet

1. Koulukuljetuspäätöksiä koskevien menettelytapojen laatiminen
2. Koulukuljetusjärjestelyjen tehostaminen
3. Johdon osaamisen vahvistaminen työ/virkaehtosopimusten osalta
4. Hyvän työilmapiirin ylläpitäminen

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuuhenkilöt / -elimet

1. Koulukuljetuspäätöksiä koskevia rutiineja tarkastetaan ja laaditaan menettelytavat päätöksenteolle (sivistystoimenjohtaja)
2. Koulujen työaikojen harmonisointi helpottamaan koulukuljetuksia
3. Virkaehtosopimusta koskevan koulutuksen järjestäminen
4. Säännöllisten yhteisten kokousten ja liikuntatapahtumien ylläpitäminen sekä rutiinien laatiminen hallinnon päivittäisen työn tueksi

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Suoritteet						
Koulukuljetukset	992	981	971	971	971	971
Mittari						
Kuljetuskustannukset/ kuljetettava oppilas	1 645	1 827	1 918	1 903	1 918	1 918
Oppilaat/koulukuraattori	552	549	534	534	534	534
YHTEENVETO €						
	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
		muutoksin			2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	397 369	402 000	412 420	412 420		
Maksutuotot	4 212	1 500	1 500	1 500		
Tuet ja avustukset	46 293	21 930	58 440	58 440		
Muut tuotot	107 904	0	0	0		
Tuotot yhteensä	555 778	425 430	472 360	472 360	472 360	472 360
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-23,5 %	11,0 %	11,0 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 078 108	-1 060 970	-1 112 280	-1 112 280		
Ostopalvelut	-3 212 938	-3 472 560	-3 657 040	-3 642 040		
Aineet ja tavarat	-26 052	-10 300	-10 300	-10 300		
Avustukset	-21 595	-20 200	-55 200	-55 200		
Muut kulut	-89 441	-72 330	-63 530	-63 530		
Kulut yhteensä	-4 428 134	-4 636 360	-4 898 350	-4 883 350	-4 883 350	-4 883 350
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		4,7 %	5,7 %	5,3 %		
Toimintakate						
	-3 872 356	-4 210 930	-4 425 990	-4 410 990	-4 410 990	-4 410 990
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		8,7 %	5,1 %	4,8 %		

Lasten ja päivähoito ja esikoulu
Luottamuselin: Sivistyslautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Varhaiskasvatuspäällikkö Märta Wikström
TOIMINTA

Yleisenä tavoitteena on tarjota vaihtoehtoisia päivähoitopaikkoja vanhempien tarpeiden ja toivomusten mukaisesti. Päivähoito lähtee läheisyysperiaatteesta, mutta antaa samalla vanhemmille mahdollisuuden hakea päivähoitopaikkaa koko Raaseporin kaupungin alueelta.

Päivähoito järjestetään lainsäädännön mukaan siten, että päivähoitopaikka taataan kahden viikon sisällä jos sitä tarvitaan opiskelun tai työn takia, muuten neljän kuukauden sisällä. Lakisääteisen päivähoidon lisäksi voidaan päivähoitoa antaa koululaisille, joilla on erityistarpeita.

Toimintamuodot ovat seuraavat: esikoulu, päiväkotihoito, kielikylpy, perhepäivähoito hoitajan kotona, ryhmäperhepäivähoito, leikkihuone-toiminta, tuki lapsen hoitoon kotona (kotihoitotuki), tuki lapsen yksityiselle hoidolle sekä Raaseporilaiselle lapsen yksityiselle hoidon tuottajalle.

TAVOITTEET
Konkreettiset tavoitteet

1. Luoda pysyviä, tarkoituksenmukaisia päivähoitotiloja tarpeen mukaan sekä jo olemassa olevien tilojen kunnossapitäminen ja korjaaminen.
2. Kehittää yhteistyön rakenteita esikoulun ja koulun välillä opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti tavoitteena turvata lapsen oppimisen jatkuvuus
3. Vakiinnuttaa oppilashuollon uudet toimintatavat esikoulussa sekä edistää hyvinvointia ja turvallisuutta päivähoidossa
4. Kehittää IT-varustuksen käyttöä päivähoidossa
5. Oman päivähoitotoiminnan tehokkaampi käyttö

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt / -elimet

1. Tilojen kunnostamista/lisärakentamista toteutetaan yhteisesti tehdyn suunnitelman mukaisesti (Sisäinen palvelu, varhaiskasvatuspäällikkö).
2. Järjestää yhteisiä tilaisuuksia esikoulun ja koulujen johtajille ja henkilökunnalle eri yhteistyömuotojen kehittämiseksi. (Varhaiskasvatuspäällikkö, opetuspäälliköt).
3. Lisätä toimialojen ylittävää päivähoidon ja esikoulun yhteistyötä kaupungin oppilashuoltoryhmän puitteissa. (Varhaiskasvatuspäällikkö)
4. Päivähoitotilojen optimointi.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
Lapsia, jotka toiminta kattaa (yhteensä)	1 376	1 385	1 385	1 385	1 385	1 385
joista esikoulussa	313	280	280	280	280	280
Lapsen hoidon tuki (Kela) yhteensä	485	470	470	470	470	470
Yksityisen hoidon tuen kuntalaisä	77	70	80	80	80	80
Mittari						
Nettomenot / päivähoitolapsi / vuosi yhteensä (€)	8 738	9 461	9 790	9 742	9 742	9 742
Saanut päivähoitopaikan haetun 1. vaihtoehdon muk.	87 %	75 %	80 %	80 %	80 %	80 %

Lasten ja päivähoito ja esikoulu

Luottamuselin: Sivistyslautakunta

KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Varhaiskasvatuspäällikkö Märta Wikström

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Tuotot						
Myyntituotot	8 123	15 000	16 000	16 000		
Maksutuotot	2 139 972	2 348 000	2 333 000	2 333 000		
Tuet ja avustukset	3 649	0	0	0		
Muut tuotot	9 907	5 500	10 000	10 000		
Tuotot yhteensä	2 161 651	2 368 500	2 359 000	2 359 000	2 359 000	2 359 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		9,6 %	-0,4 %	-0,4 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-10 816 422	-11 640 120	-11 824 610	-11 769 610		
Ostopalvelut	-2 045 529	-2 224 930	-2 319 090	-2 319 090		
Aineet ja tavarat	-287 392	-285 750	-278 050	-278 050		
Avustukset	-1 685 511	-1 752 000	-1 810 000	-1 810 000		
Muut kulut	-1 035 667	-1 347 050	-1 519 350	-1 519 350		
Kulut yhteensä	-15 870 521	-17 249 850	-17 751 100	-17 696 100	-17 696 100	-17 696 100
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		8,7 %	2,9 %	2,6 %		
Toimintakate	-13 708 870	-14 881 350	-15 392 100	-15 337 100	-15 337 100	-15 337 100
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		8,6 %	3,4 %	3,1 %		

Ruotsinkielinen perusopetus

Luottamuselin: Sivistyslautakunnan ruotsinkielinen jaosto

KÄYTTÖTALOUS

Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Opetuspäällikkö Maj-Len Engelholm

TOIMINTA

Raaseporissa perusopetus on kaksikielinen organisaatio, joka toiminnassaan edistää koko iän kestävästä oppimisesta. Tavoitteena on antaa hyvät yleissivistävät perusopetuksen tiedot ja valmiudet sekä terveen itsetuntoon ja ihmillisyyteen kasvattaminen. Perusopetuksen tulee antaa kyvyt jatko-opiskeluun, työelämään sekä aktiiviseen kansalaisuuteen jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Toiminnassa painotetaan kaksikielisyyttä, tasa-arvoa, kunnioitusta ja yhteistoimintaa.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

1. Luoda pedagogisesti asianmukainen opetusympäristö, joka on varustettu ajanmukaisilla laitteilla ja tekniikalla
2. Vakiinnuttaa oppilaiden koulunkäyntiin liittyvien tukien käytänteet sujuvaksi osaksi koulujen toimintaa
3. Vakiinnuttaa perusopetuksen oppilashuollon uudet toimintatavat hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi
4. Kehittää toiminta- ja työtapoja oppilaiden kommunikatiivisen pätevyyden ja lukutaidon edistämiseksi
5. Tehostaa esikoulun ja koulujen sekä ala- ja yläkoulujen välistä yhteistyötä lapsen oppimisen jatkuvuuden takaamiseksi
6. Tuntiresurssin sopeuttaminen alhaisempaan oppilaspohtajaan.

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt / -elimet

1. Varustaa peruskoulut TV-tekniikalla sivistyslautakunnassa 2012 hyväksytyn TVT-kehittämissuunnitelman mukaisesti. Järjestää täydennyskoulutusta TV-tekniikan monipuolisessa hyödyntämisessä opetuskäytössä. (IT-osasto, opetuspäällikkö, rehtorit)
2. Koulut toimivat sivistyslautakunnan hyväksymän koulujen turvallisuusohjeen mukaisesti lukuvuoden loppuun mennessä (sisäinen palvelu, opetuspäällikkö, rehtorit).
3. Järjestää täydennyskoulutusta peruskoulujen henkilökunnalle oppilaiden opintojen tukemiseksi. Määritellä erityisopetuksen ja pienryhmäopetuksen rakenne peruskouluissa. (opetuspäällikkö, rehtorit).
4. Lisätä toimialojen ylittävää peruskoulujen oppilashuollon yhteistyötä kaupungin oppilashuoltoryhmän puitteissa. Järjestää täydennyskoulutusta ja yhteisiä keskustelutilaisuuksia peruskoulujen oppilashuoltohenkilökunnalle. (kaupungin oppilashuoltoryhmä, opetuspäällikkö, rehtorit)
5. Kannustaa koulukohtaisilla panostuksilla ja toimenpiteillä oppilaita lukemaan ja käyttää sellaisia pedagogisia tapoja, jotka kannustavat oppilaita suulliseen viestintään ja ilmaisuun. (opetuspäällikkö, rehtorit)
6. Järjestää yhteisiä tilaisuuksia, jotka tarjoavat koulujen ja esikoulujen johtajille ja henkilökunnalle mahdollisuuksia yhteisiin keskusteluihin ja yhteistyömuotojen kehittämiseen. Luoda mahdollisuuksia tarjota esikoululapsille ja alkuopetuksen oppilaille yhteistä toimintaa ja opetusta. (varhaiskasvatuspäällikkö, opetuspäällikkö, rehtorit)
7. Kokonaistuntiresurssin vähentäminen.

Ruotsinkielinen perusopetus

Luottamuselin: Sivistyslautakunnan ruotsinkielinen jaosto

KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Opetuspäällikkö Maj-Len Engelholm

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
Oppilaita yhteensä (*)	1 853	1 835	1 782	1 782	1 782	1 782
Erityisopetus						
- toiminta-alueittain	17	17	18	18	18	18
- yksilöllistetyssä erityisluokassa	32	32	10	10	10	10
- integroituna yleiseen opetukseen	119	119	103	103	103	103
Päästötodistus peruskoulusta	248	230	252	252	252	252
Mittari						
Nettokustannukset/oppilas (sis. koulukuljetukset)	8 251	8 713	9 029	8 967	9 029	9 029
josta opetukseen	5 835	5 755	6 235	6 173	6 235	6 235
Tuntikehys/oppilas	2,05	2,06	2,05	2,05	2,05	2,05
*) TA 2012 = keskiarvo syksy 2011 ja 2012						

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	50	0	0	0		
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	98 308	31 000	84 500	84 500		
Muut tuotot	136 907	176 230	146 900	146 900		
Tuotot yhteensä	235 265	207 230	231 400	231 400	231 400	231 400
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-11,9 %	11,7 %	11,7 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-9 811 917	-10 168 530	-10 250 050	-10 140 050		
Ostopalvelut	-2 654 787	-2 716 100	-2 656 000	-2 656 000		
Aineet ja tavarat	-540 902	-470 090	-500 110	-500 110		
Avustukset						
Muut kulut	-1 474 484	-1 691 680	-1 677 010	-1 677 010		
Kulut yhteensä	-14 482 090	-15 046 400	-15 083 170	-14 973 170	-14 973 170	-14 973 170
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		3,9 %	0,2 %	-0,5 %		
Toimintakate	-14 246 825	-14 839 170	-14 851 770	-14 741 770	-14 741 770	-14 741 770
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		4,2 %	0,1 %	-0,7 %		

Suomenkielinen perusopetus

Luottamuselin: Sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto

KÄYTTÖTALOUS

Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Opetuspäällikkö Jukka Hautaviita

TOIMINTA

Raaseporin perusopetus on kaksikielinen organisaatio, joka pyrkii edistämään ihmisyyteen kasvamista sekä koko iän kestävää oppimista. Tavoitteena on kehittää sellaisia valmiuksia, joita opiskelu, työelämä ja nopeasti muuttuva maailma asettavat. Toiminnassa painottuvat kaksikielisyys, yhteistoiminta, tasa-arvo ja suvaitsevaisuus. Toiminta on jaettu kielen perusteella kahteen osastoon. Pyrkimyksenä on järjestää opetus ja kasvatus tasapuolisesti molemmille kieliryhmille eri kaupunginosissa.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

1. Opetusmenetelmien ja -välineiden saaminen ajanmukaiselle tasolle
2. Vieraskielisten oppilaiden opetuksen ja tuen linjaus
3. Paikallisen opetussuunnitelmapäivityksen käytänteiden tuominen sujuvaksi osaksi koulujen toimintaa
4. Opetushenkilökunnan täydennyskoulutustarjonnan koordinointi
5. Vakiinnuttaa oppilashuollon uudet toimintatavat; painopistealueina ovat hyvinvointi ja turvallisuus
6. Ruotsin kielen osaamisen edistäminen
7. Tehostetun ja erityisen tuen kehittäminen
8. Esikoulu-peruskoulu -nivelvaiheen yhteistyön tiivistäminen
9. Tuntiresurssien sopeuttaminen oppilasohjaan

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt / -elimet

1. järjestetään paikallisia ja alueellisia koulutustilaisuuksia koulujen henkilökunnalle sekä panostetaan sähköisten työkalujen monipuoliseen käyttöön (IT-osasto, rehtorit, opettajat); parannetaan Pedanet-, Primus- ja Wilma työkalujen käyttöä edelleen ja parannetaan osaamista koulutukseen panostamalla (rehtorit, opetuspäällikkö, atk-tukihenkilö, Osaava-koordinaattori)
2. jatketaan vieraskielisten oppilaiden tilanteen kartoittamista kaupungin perusopetuksessa ja täsmennetään keinot ko. oppilaille suunnatun tuen tehostamiseksi (opetuspäällikkö, rehtorit)
3. järjestetään paikallisia ja alueellisia täydennyskoulutustilaisuuksia, joissa painotetaan yhteistyön, viestinnän ja asenneympäristön merkitystä (opetuspäällikkö, rehtorit)
4. rakennetaan sähköinen koulutuskalenteri Pedanet-alustalle ja pidetään se ajan tasalla (opetuspäälliköt, Osaava-koordinaattori)
5. koulut toimivat sivistyslautakunnan hyväksymän koulujen turvallisuusohjeen mukaisesti lukuvuoden loppuun mennessä (opetuspäällikkö, rehtorit, sisäinen palvelu)
6. laaditaan suunnitelma toisen kotimaisen kielen osaamisen edistämisestä (opetuspäälliköt, rehtorit)
7. määritellään tehostetun ja erityisen tuen resurssien käyttö (sis. avustajat) alueellisesti ja yksiköittäin (opetuspäällikkö, rehtorit)
8. järjestetään yhteisiä tilaisuuksia, jotka tarjoavat mahdollisuuksia esikoulun ja alkuopetuksen väliselle yhteiselle toiminnalle ja opetukselle (opetuspäälliköt, varhaiskasvatuspäällikkö)
9. Kokonaistuntiresurssin vähennys

Suomenkielinen perusopetus

Luottamuselin: Sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto

KÄYTTÖTALOUS

Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Opetuspäällikkö Jukka Hautaviita

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Suoritteet						
Oppilaita yhteensä	961	953	944	944	944	944
joista lisäopetuksessa	6	0	3	3	3	3
Erityisopetus						
- toiminta-alueittain	3	3	0	0	0	0
- yksilöllistetyssä erityisluokassa	2	2	1	1	1	1
- integroituna kokonaan tai osittain yleisop.ryhmässä	93	93	83	83	83	83
Päästötodistus peruskoulusta	114	108	87	87	87	87
Mittari						
Nettokustannukset/oppilas(sis. koulukuljetukset) (*)	8 398*	8 851*	9 310*	9 250*	9 310*	9 310*
josta opetukseen (*)	5 955*	5 947*	6 416*	6 356*	6 416*	6 416*
Tuntikehys/oppilas (*)	2,26	2,15	2,15	2,15	2,15	2,15
(* ei sisällä Tammipuiston sairaalakouluu)						

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Tuotot						
Myyntituotot	155 796	150 000	150 000	150 000		
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	83 743	26 000	47 000	47 000		
Muut tuotot	72 583	86 120	88 500	88 500		
Tuotot yhteensä	311 943	262 120	285 500	285 500	285 500	285 500
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-16,0 %	8,9 %	8,9 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-5 529 037	-5 781 950	-5 933 950	-5 877 840		
Ostopalvelut	-1 431 451	-1 441 770	-1 499 180	-1 499 180		
Aineet ja tavarat	-246 695	-214 280	-244 730	-244 730		
Avustukset						
Muut kulut	-718 607	-797 350	-980 280	-980 280		
Kulut yhteensä	-7 925 790	-8 235 350	-8 658 140	-8 602 030	-8 602 030	-8 602 030
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		3,9 %	5,1 %	4,5 %		
Toimintakate	-7 613 847	-7 973 230	-8 372 640	-8 316 530	-8 316 530	-8 316 530
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		4,7 %	5,0 %	4,3 %		

Lukiokoulutus
Luottamuselin: Sivistyslautakunta sekä vastaava jaosto
KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja Robert Nyman / Opetuspäälliköt
TOIMINTA

Kaupungissa on kolme lukiota, jotka huolehtivat korkeakouluun valmistavasta opetuksesta: Ekenäs gymnasium, Karis-Billnäs gymnasium ja Karjaan lukio. Lukiot tekevät yhteistyötä ammattikorkeakoulun sekä muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa. Yhteisiä kursseja järjestetään myös vapaan sivistystyön kanssa.

TAVOITTEET
Konkreettiset tavoitteet

1. Syksystä 2013 alkaen lukiot noudattavat yhteistä tuntikiertokaaviota
2. Kehitetään nykyaikaisen teknologian käyttöä oppimisen tukena
3. Lukio toiminta tukee osaltaan koulutustakuuta

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt / -elimet

1. Yhteinen tuntikiertokaavio kaupungin lukioille (sivistystoimenjohtaja, lukio rehtorit)
2. Moodle-opetusalan käyttöönottaminen kaikissa oppiaineissa (rehtorit)
Reaaliaikaisten etäkurssien toteuttaminen (rehtorit)
Taulutietokoneen laajempi käyttö opetuksessa (rehtorit)
3. Prosessikuvauksen laatiminen perusopetuksen ja lukio-opetuksen siirtymävaiheesta (sivistystoimenjohtaja)

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
Opiskelijoiden määrä	496	484	470	470	481	481
Yhdistelmäopiskelijoita	10	10	10	10	457	457
Ylioppilastutkintoja	157	155	172	172	172	172
Koulun keskeyttäneet/ koulua vaihtaneet	14	7	7	7	7	7
Mittari						
Nettomenot/opiskelija	6 993*	7 428	7 912	7 874	7 912	7 912
Lukion valinneiden osuus vl 9 oppilaista	37 %	50 %	45 %	45 %	45 %	45 %

Lukiokoulutus

Luottamuselin: Sivistyslautakunta sekä vastaava jaosto

KÄYTTÖTALOUS

Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja Robert Nyman / Opetuspäälliköt

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot						
Maksutuotot	10 111	10 500	13 500	13 500		
Tuet ja avustukset	4 223	0	0	0		
Muut tuotot	10 635	0	0	0		
Tuotot yhteensä	24 969	10 500	13 500	13 500	13 500	13 500
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-57,9 %	28,6 %	28,6 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-2 531 359	-2 634 380	-2 709 180	-2 691 180		
Ostopalvelut	-607 953	-637 100	-647 550	-647 550		
Aineet ja tavarat	-65 398	-45 880	-50 880	-50 880		
Avustukset						
Muut kulut	-288 547	-328 180	-324 470	-324 470		
Kulut yhteensä	-3 493 263	-3 645 540	-3 732 080	-3 714 080	-3 714 080	-3 714 080
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		4,4 %	2,4 %	1,9 %		
Toimintakate	-3 468 294	-3 635 040	-3 718 580	-3 700 580	-3 700 580	-3 700 580
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		4,8 %	2,3 %	1,8 %		

Kansalaisopisto
Luottamuselin: Kulttuurilautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Rehtori Maarit Hujanen
TOIMINTA

Medborgarinstitutet Raseborg – Raaseporin kansalaisopisto on kaksikielinen vapaan sivistystyön oppilaitos. Kansalaisopiston tehtävänä on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tukea yksilöiden persoonallisuuden kehittymistä ja heidän kykyään toimia yhteisöissä sekä edistää demokratiaa, tasa-arvoa ja suomalaisen yhteiskunnan monimuotoisuutta.

Kansalaisopisto pyrkii tarjoamaan laadukasta, edullista yleissivistävää opetusta lähtien asukkaiden tarpeista. Opisto on ensisijaisesti aikuiskasvatuksen oppilaitos, mutta tarjoaa myös monipuolisia toimintamahdollisuuksia lapsille ja alle 16-vuotiaille nuorille. Kansalaisopisto pyrkii toimimaan yhteistyössä muiden alueen toimijoiden kanssa sivistystyön ja kulttuurin alalla. Kansalaisopisto voi järjestää räätälöityä opetusta kunnan työntekijöille, yrityksille ja yhdistyksille.

TAVOITTEET
Konkreettiset tavoitteet

- Kehittää musiikin, tanssin ja taiteen opetuksen rakenteet.
- Kehittää oman toiminnan arviointia.
- Kehittää erityisryhmien, senioreiden ja maahanmuuttajien kurssitarjontaa.
- Lisätä toiminta päiväsaikaan.
- Kehittää yhteistyötä muiden kansalaisopistojen kanssa.
- Henkilöstöressurssin ja tilakäytön tehostaminen.

Toimenpideohjelman toteutuminen, konkreettisesti

- Musiikin, tanssin ja taiteen opetussuunnitelmien luominen.
- Musiikin suunnittelija opettajan palkkaaminen lukuvuodelle 2013 - 2014.
- Yhtenäisen arviointi instrumentin luominen jota käyttää 1/3 kurssiosallistujista.
- Tunti opettaja kokoukset pidetään lähintään kerran lukukaudessa.
- Suunnitteluvastaavat laativat räätälöityjä kursseja eri kohderyhmille.
- Maahanmuuttajien kieli opetus tapahtuu yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- Hallinnollisten työtehtävien uudelleenjärjestely.
- Ostopalvelujen vähentäminen.
- Ulkoisesti vuokrattujen tilojen vähentäminen.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
Kurssimäärät	749	850	850	850	850	850
Luentomäärät	6	20	20	20	20	20
Opetustuntimäärät	20 673	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Kurssilaisten määrä	8 888	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Mittari						
Nettomenot/tunti	48 €	54 €	55 €	52 €	55 €	55 €
Nettomenot/osallistuja	112 €	121 €	121 €	116 €	121 €	121 €

Kansalaisopisto

Luottamuselin: Kulttuurilautakunta

KÄYTTÖTALOUS

 Vastuhenkilö: **Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Rehtori Maarit Hujanen**

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	5 639	3 500	1 000	1 000		
Maksutuotot	284 317	325 000	332 000	332 000		
Tuet ja avustukset	19 163	22 000	21 000	21 000		
Muut tuotot	9 238	2 800	0	0		
Tuotot yhteensä	318 357	353 300	354 000	354 000	354 000	354 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		11,0 %	0,2 %	0,2 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-976 531	-968 670	-999 930	-964 930		
Ostopalvelut	-193 676	-207 200	-215 980	-215 980		
Aineet ja tavarat	-24 472	-18 550	-18 800	-18 800		
Avustukset	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000		
Muut kulut	-120 914	-176 770	-199 290	-199 290		
Kulut yhteensä	-1 316 593	-1 373 190	-1 436 000	-1 401 000	-1 401 000	-1 401 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		4,3 %	4,6 %	2,0 %		
Toimintakate	-998 236	-1 019 890	-1 082 000	-1 047 000	-1 047 000	-1 047 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		2,2 %	6,1 %	2,7 %		

Raaseporin musiikkiopisto

Luottamuselin: Kulttuurilautakunta / Raaseporin musiikkiopiston johtokunta

KÄYTTÖTALOUS

Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Rehtori Harry Fagerlund

TOIMINTA

Musikintituted Raseborg – Raaseporin Musiikkiopisto on taidelaitos, jonka tehtävänä on antaa lapsille ja nuorille hyvää musiikin peruskoulutusta. Musiikinopetus on tavoitteellista taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) mukaisesti ja se järjestetään Opetushallituksen vuonna 2002 antamien laajan oppimäärän opetus suunnitelman perusteiden mukaisesti.

Musiikkiopisto palvelee sekä ruotsin- että suomenkielistä väestöä kehittäen Tammisaaren ja Karjaan kaupunginosissa annettavaa opetusta. Musiikkiopisto antaa myös sopimuksen mukaan opetusta naapurikunnissa Hangossa ja Inkoossa. Oppilaat saavat hyvän perustan, jolle rakentaa osaamista musiikin eri tyylilajeissa: klassinen musiikki, kansanmusiikki ja popmusiikki.

Vuosittain musiikkiopistossa järjestetään pääsykokeet. Niiden perusteella otetaan uusia oppilaita eri kunnista kunkin kunnan määrittelemän tuntikiintiön puitteissa. Kaikilla paikkakunnilla toimii lisäksi 3-6 -vuotiaalle musiikkileikkikouluryhmiä, joihin lapsia otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

Musiikkiopiston laadulliset tulokset arvioidaan tasosuorituksin valtakunnallisten kriteerien mukaisesti ja vuosittain jaettavien päättötodistuksin. Oppilaiden musiikilliset valmiudet ja edistyminen todetaan musiikkiopiston järjestämissä julkisissa esiintymisissä sekä erilaisissa tapahtumissa, joissa musiikkiopiston oppilaat esiintyvät. Vuonna 2013 on suunnitelmissa yhteistyöprojekti Kansalaisopiston ja Hurjapiruetin kanssa.

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt / -elimet

1. Musiikkiopisto järjestää julkisia oppilasesiintymisiä kaikilla toimintapaikkakunnilla lukukausien aikana (toimipisteiden hoitajat ja opettajat)
2. Musiikkiopisto järjestää voimavarojen mukaan ohjelmaa kunnallisten ja yksityisten toimijoiden tapahtumiin (toimipisteiden hoitajat ja opettajat)
3. Kansalaisopiston ha Hurjapiruetin kanssa tuotetaan yhteinen produktio kevätlukukaudella (kyseiset opettajat)

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
viikkotuntien kokonaismäärä	518	524	524	524	523	522
- viikkotunteja Raaseporissa	320	323	323	323	323	323
- viikkotunteja Hangossa	137	138	138	138	137	136
- viikkotunteja Inkoossa	61	63	63	63	63	63
laajan oppimäärän mukaisesti opiskelevien lukumäärä	399	370	370	370	370	370
vain ryhmäopetuksessa opiskelevien lukumäärä	261	270	270	270	270	270
Mittari						
€/viikkotunti (vuokria ei ole huomioitu)	2 185	2 299	2 345	2 345	2 345	2 345
Raaseporin osuus viikkotunneista	61 %	62 %	62 %	62 %	62 %	62 %
Raaseporin asukkaista laajan oppimäärän mukaisesti opiskelee	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %

Raaseporin musiikkiopisto

Luottamuselin: Kulttuurilautakunta / Raaseporin musiikkiopiston johtokunta

KÄYTTÖTALOUS

Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Rehtori Harry Fagerlund

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Tuotot						
Myyntituotot	356 253	415 220	426 790	426 790		
Maksutuotot	161 840	156 700	161 700	161 700		
Tuet ja avustukset	0	0	0	0		
Muut tuotot	1 170	0	0	0		
Tuotot yhteensä	519 263	571 920	588 490	588 490	588 490	588 490
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		10,1 %	2,9 %	2,9 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 024 903	-1 082 870	-1 107 950	-1 107 950		
Ostopalvelut	-79 505	-85 050	-85 070	-85 070		
Aineet ja tavarat	-22 654	-28 970	-28 000	-28 000		
Avustukset						
Muut kulut	-63 719	-74 760	-66 090	-66 090		
Kulut yhteensä	-1 190 781	-1 271 650	-1 287 110	-1 287 110	-1 287 110	-1 287 110
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		6,8 %	1,2 %	1,2 %		
Toimintakate	-671 519	-699 730	-698 620	-698 620	-698 620	-698 620
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		4,2 %	-0,2 %	-0,2 %		

Museotoiminta

Luottamuselin: Kulttuurilautakunta

KÄYTTÖTALOUS

Vastuhenkilö: Sisivistystoimen johtaja Robert Nyman / Museonjohtaja Dan Lindholm

TOIMINTA

Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo on asiantuntijaorganisaatio, jonka visiona on toimia Raaseporin kaupungissa Länsi-Uudenmaan kulttuurihistoriallisena osaamiskeskuksena. Museo haluaa kokoelmiensa ja toimintansa pohjalta lisätä ymmärtämystä ja tietämystä seudulla ja siten myötävaikuttaa yhteiskunnan kehitykseen. Museo välittää tietoa historiallisesta kulttuuriperinnöstä sellaisena kuin se on ilmennyt esineissä, valokuvissa, arkistoasiakirjoissa ja suullisessa perinteessä. Tavoitteet saavutetaan aktiivisen tutkimus-, näyttely-, tiedotus-, informaatio- ja opetustoiminnan avulla.

Museo toimii Raaseporin kaupungin museona sekä Länsi-Uudenmaan maakuntamuseona. Museoviraston kanssa tehdyn sopimuksen mukaan museo on se viranomainen, joka ottaa kantaa Länsi-Uudenmaan kulttuuriympäristöjä koskeviin kysymyksiin. Tähän toimintaan sisältyy kaupunkisuunnitteluun sekä maankäyttöön liittyviä asiantuntijatehtäviä sekä tarkastuksia, neuvonpitoja, viranomaislausuntojen kirjoittamista ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten saneerausta ja korjauksia koskevaa neuvontaa. Lisäksi toimintaan kuuluu seudun museotoiminnan osittainen koordinointi sekä neuvonpitojen anto paikallisille museoille.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

1. Tavoite Tammisaaren vakiinnuttamista Raaseporissa Helene Schjerfbeck-kaupunkina jatkuu pysyväällä Helene Schjerfbeck-näyttelyllä "Helene Schjerfbeckin elämä ja taide" museokeskus EKTA:ssa.
2. Jatkaa museopedagogisen toiminnan kehittämistä EKTA:ssa ja nk Blombergin taloa "lasten museoksi, jossa historia tulee eläväksi aikamatkojen kautta. Vajarakennus rakennetaan loppuun yhteistyössä ammattikorkeakoulu Novian oppilaiden kanssa. On palkattava museolehtori/pedagogi, joka vastaa museopedagogisesta toiminnasta sekä asiakaspalvelusta ja opastoinnasta EKTA:ssa.
3. Lisätiloja museoesineiden säilyttämiseksi. Keskusvarasto Tenholassa on täynnä ja museo on tarvinnut lisätiloja jo monta vuotta. Alueellinen ratkaisu selvitetään mahdollisena pitkäaikaisena ratkaisuna.
4. Karjaan museoesineiden digitaloisointi- ja selvitystyö jatkuu. Yhteistyö Galleri Zebran kanssa jatkuu. Tavoitteena on saada näyttely Karjaan keskustaan. Mahdollisuus järjestää museotoiminta Sällvikin torppaan jatkuu.
5. Snappertunan talomuseo. Aikamatkat ja muu museopedagoginen toiminta lapsille kehitetään. Markkinointi ja yhteys Raaseporin linnaan tehostetaan.
6. Raaseporin linnan hallintoa käydään läpi yhteistyössä Museoviraston kanssa.
7. Alueellisen kulttuuriympäristöpoliittisen- ja näyttelypoliittisen ohjelman laatiminen jatkuu.
8. Läntisen Uudenmaan maakunta museon sopimuksen päivitys keväällä 2013.

Toimenpideohjelman toteutus, konkreettisesti

Valtuuston hyväksymässä vuosien 2010-2020 toimenpideohjelmassa päätettiin tutkia mahdollisuuksia alentaa museon osuutta nettokustannuksista 25 %:lla taloussuunnitelmakaudella 2011-2013. Tämä merkitsisi museon budjetin supistusta 120 000 eurolla / vuosi (toimenpide 15).

Museon nettobudjetissa on tämän jälkeen tehty 15 %:n alennus (72 000 €) kaupungin osuudesta museon nettokustannuksista. Pysyvä Helene Schjerfbeck -näyttelyn toteutuksen myötä käyttökustannukset ovat nousseet. Vuoden 2013 talousarvioon on laskettu lisäys museon tuloihin 40.000 €, jotka on laskettu kattavan pysyvän Helene Schjerfbeck-näyttelyn lisääntyneitä menoja.

Museotoiminta
Luottamuselin: Kulttuurilautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Sisvistystoimen johtaja Robert Nyman / Museonjohtaja Dan Lindholm
Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt/elin

1. Pysyvä Helene Schjerfbeck-näyttely "Helene Schjerfbeckin elämä ja taide" päivitetään ja uusitaan uusilla taideteoksilla kesäksi.
2. Kehittää nk. Blombergin taloa "leikkimökiksi", jossa historia tehdään eläväksi lapsille aikamatkojen kautta. Pieni vaja rakennetaan nk. Blombergin talon viereen ja alueen ympäri rakennetaan aita. Nk. Blombergin talossa voidaan pitää syntymäpäiväkutsuja lapsille.
3. Karjaan museokokoelmien järjestäminen ja digitalisointi jatkuu.
4. Snappertunan talomuseon määrätietoinen markkinointi. Yhteistyö muiden sivistysosaston yksiköiden sekä paikallisten yhdistysten kanssa.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Suoritteet						
Näyttelyt						
- perusnäyttely	5	6	6	6	6	6
- tilapäiset näyttelyt	6	5	5	5	5	5
- kävijöiden määrä yhteensä	10 210	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Lausunnot	134	150	150	150	150	150
Mittari						
Nettokustannukset/kävijä	15,31	6,14	5,87	5,80	5,87	5,87
Nettokustannukset/lausunto	94,38	86,66	91,25	91,25	91,25	91,25

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Tuotot						
Myyntituotot	21 470	30 000	50 000	50 000		
Maksutuotot	7 322	75 000	84 000	84 000		
Tuet ja avustukset	183 865	0	10 000	10 000		
Muut tuotot	15 447	5 700	6 000	6 000		
Tuotot yhteensä	228 104	110 700	150 000	150 000	150 000	150 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-51,5 %	35,5 %	35,5 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-586 832	-526 630	-600 270	-594 270		
Ostopalvelut	-183 005	-170 410	-178 800	-170 800		
Aineet ja tavarat	-29 289	-30 600	-35 330	-35 330		
Avustukset						
Muut kulut	-117 790	-130 710	-135 250	-133 250		
Kulut yhteensä	-916 916	-858 350	-949 650	-933 650	-933 650	-933 650
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-6,4 %	10,6 %	8,8 %		
Toimintakate	-688 812	-747 650	-799 650	-783 650	-783 650	-783 650
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		8,5 %	7,0 %	4,8 %		

Kirjastotoiminta

Luottamuselin: Kulttuurilautakunta

KÄYTTÖTALOUS

Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Kirjastopäällikkö Heidi Enberg

TOIMINTA

Kirjasto on avoinna kaikille. Asiakas on etusijalla ja hänelle tarjotaan laadukasta palvelua. Hyvään palvelutarjontaan kuuluu laadukkaan informaation ja monipuolisten kulttuurielämyksien saatavuus. Riittävästi mitoitettu henkilöstö ja riittävä osaamistaso turvaavat hyvän palvelun.

Kirjastopalvelu on lähipalvelua. Kirjastoauto täydentää kiinteiden kirjastoyksiköiden toimintaa ja palvelee yksityishenkilöitä, kouluja ja päiväkoteja koko Raaseporin alueella. Verkkokirjasto ja sähköiset resurssit lisäävät materiaalin saatavuutta ja palvelutarjontaa syrjäisillä alueilla. Palvelujen ja tapahtumien markkinointi tapahtuu, perinteisten kanavien lisäksi, kotisivun sekä sosiaalisen median kautta.

Kirjasto toimii aktiivisena yhteistyökumppanina kirjastopalveluiden kehittämiseksi. Lukas-kirjastot (Hangon, Inkon, Siuntion ja Raaseporin kirjastot sekä Novian ja Axxellin integroidut kirjastotoiminnot) tekevät yhteistyötä muun muassa yhteisten projektien merkeissä. Raaseporin kirjasto on yhteistyössä myös muiden toimijoiden kanssa paikallisella tasolla.

Kirjaston aineistokanta sisältää henkistä perintöämme. Aineistokanta on laaja ja monipuolinen, ja kokoelmia päivitetään jatkuvasti. Kokoelmiin sisältyvät sekä painetut että digitaaliset aineistot.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

1. Kirjastotilat: Tammisaaren kirjaston peruskorjaus jatkuu 2013.
2. Yhteistyö: Kirjasto tekee yhteistyötä Lukas-kirjastojen ja muiden toimijoiden kanssa voidakseen tarjota monipuolisempaa palvelua ja suurempaa materiaalikantaa.
3. Kirjastopalvelut: Materiaalikantaa laajennetaan hankkimalla e-kirjoja.
4. Toiminnan kustannustehostaminen

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt / -elimet

1. Kirjastotilat: Tammisaaren kirjaston peruskorjaus jatkuu 2013, mikä supistaa palveluja sekä vaikuttaa sekä suoritteisiin että kustannuksiin. / Raaseporin sisäiset palvelut, kirjastotoimenjohtaja
2. Kirjastopalvelut: E-kirjoja hankitaan vuoden alusta. / Hankintavastaavat
3. Yhteistyö: kirjasto osallistuu edelleen tapahtumien järjestelyyn muiden osapuolten kanssa sekä toteuttaa yhteisiä projekteja Lukas-ryhmän kanssa. / Kirjastotoimenjohtaja, Pohjan vastaava kirjastonhoitaja, joka toimii Lukas-ryhmän puheenjohtajana.
4. Aukioloaikojen ja sivukirjastojen sijainnin tarkistus
5. Bromarvin sivukirjaston siirto koululle tai Bromarvin terveystalolle
6. Toimialarajat ylittävien palvelupisteiden luominen kirjastojen yhteyteen.

Kirjastotoiminta
Luottamuselin: Kulttuurilautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Kirjastopäällikkö Heidi Enberg

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Suoritteet						
Aukiolotunnit	9 132	8 600	8 800	8 600	8 800	8 800
Vierailut kirjastoissa ja kirjastoautossa	253 341	210 000	230 000	230 000	230 000	230 000
Nettikäynnit	79 718	60 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Kirjastoaineiston hankinta	11 208	8 380	9 000	9 000	9 000	9 000
Lainojen kokonaismäärä	323 338	270 000	290 000	290 000	290 000	290 000
Mittari						
Käynnit kirjastotiloissa ja autossa / as.	8,74	7,24	7,93	7,93	7,93	7,93
Lainoja / as.	11,16	9,31	10,00	10,00	10,00	10,00
Kokonaislainaus / kirjaston palkkaamat henkilötyövuodet	15 302	12 273	14 500	15 263	14 500	14 500
Kannattavuus = (henkilöstökulut + aineistohankintakulut) / (fyysiset käynnit + kokonaislainaus)	1,86 €	2,63 €	2,04 €	1,98 €	2,04 €	2,04 €
YHTEENVETO €						
	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Tuotot						
Myyntituotot	6 916	7 680	6 340	6 340		
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	37 621	0	0	0		
Muut tuotot	21 307	22 770	23 900	23 900		
Tuotot yhteensä	65 844	30 450	30 240	30 240	30 240	30 240
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-53,8 %	-0,7 %	-0,7 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-870 332	-865 260	-863 360	-827 360		
Ostopalvelut	-219 728	-218 200	-206 330	-206 330		
Aineet ja tavarat	-226 846	-221 880	-224 710	-224 710		
Avustukset						
Muut kulut	-213 312	-234 990	-320 600	-320 600		
Kulut yhteensä	-1 530 218	-1 540 330	-1 615 000	-1 579 000	-1 579 000	-1 579 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		0,7 %	4,8 %	2,5 %		
Toimintakate	-1 464 373	-1 509 880	-1 584 760	-1 548 760	-1 548 760	-1 548 760
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		3,1 %	5,0 %	2,6 %		

Nuorisotoiminta

Luottamuselin: Vapaa-aikalautakunta

KÄYTTÖTALOUS

Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Nuorisosihteeri Seppo Lintuluoto

TOIMINTA

Nuorisotoiminta tuottaa ja kehittää kunnallisia nuorisopalveluja kuten nuorisotalotoimintaa, leirejä, kerhoja, kursseja, matkoja jne. Tavoitteena on tukea nuorten kehitystä ja itsenäisyysprosessia sekä edistää aktiivista kansalaisuutta ja vahvistaa nuorten sosiaalista identiteettiä.

Tavoitteena on, että iltapäiväkerhopaikka järjestetään tarvitseville 1.- ja 2.- luokkalaisille ja erityistuen tarpeessa oleville lapsille. Kaupunki ja sen yhteistyökumppanit järjestävät iltapäivätoimintaa tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan koulujen oppilaille joko koulun tiloissa tai lähellä koulua.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

- Nuorisovaltuuston ja nuorisoparlamentin tulee olla nuorisopuolen läheinen yhteistyösapuoli
- Nuorisotoiminta joka yhdessä urheilutoiminnan kanssa koostuu luonnollisesta vapaa-ajantoiminnasta ovat yhteistoiminnassa, sosiaalitoimen, koulujen, nuorisotyöpajojen ja muiden kanssa edistäen nuorisotyötä.
- Tammissaaren ja Karjaan nuorisotaloissa järjestettävän avoimen ja ohjatun toiminnan lisäksi tarjotaan toimintaa myös Pohjan, Fiskarin, Mustion ja Tenholan nuorille.
- Kesä- ja leiritoimintaa järjestetään sekä omana toimintana että yhteistyössä muiden järjestäjien kanssa
- Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään ensimmäiselle ja toiselle luokkalaiselle ja lapsille joilla on erityistarve.

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt / -elimet

- Nuorisovaltuuston vaalit järjestetään ja yhteistyökuviot nuorisovaltuuston/parlamentin kanssa selvitetään (nuorisotyöntekijät)
- Yhteistyö työllisyysosaston kanssa ja varsinkin etsivää nuorisotyötä ajatellen parannetaan (nuorisotyöntekijät)
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan laajuus sekä kunnallinen vastaan yksityinen selvitetään. (aamu- ja iltapäivät. koordinaattori)

Nuorisotoiminta

Luottamuselin: Vapaa-aikalautakunta

KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Nuorisosihteeri Seppo Lintuluoto

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Suoritteet						
Avoim toiminta, kävijämäärä/ aukiolopäivä	200	200	200	200	200	200
Ohjattu toiminta tilaisuuksien lukumäärä	70	70	70	70	70	70
Leiritoiminta, leirivuorokaudet	600	700	500	500	500	500
Lapsia aamu- ja iltapäivätoiminnassa	320	300	360	360	360	360
Mittarit						
Nettokulut/nuoriso (alle 29 v.)	61 €	61 €	60 €	55 €	55 €	55 €
Yhdistystuki/jäsen	21 €	11 €	11 €	11 €	11 €	11 €
Avustukset ei-kunnallinen iltapäivätoiminnassa	130 100 €	100 000 €	115 000 €	115 000 €	115 000 €	115 000 €
Nettokulut/lapsi aamu- ja iltapäivätoim.	1 539 €	1 808 €	1 811 €	1 955 €	1 955 €	1 955 €

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot						
Maksutuotot	76 198	103 500	118 500	118 500		
Tuet ja avustukset	0	0	0	0		
Muut tuotot	13 070	15 630	20 000	20 000		
Tuotot yhteensä	89 268	119 130	138 500	138 500	138 500	138 500
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		33,5 %	16,3 %	16,3 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-615 000	-729 360	-778 210	-778 210		
Ostopalvelut	-97 000	-88 570	-101 910	-101 910		
Aineet ja tavarat	-44 683	-55 000	-74 000	-74 000		
Avustukset	-170 540	-135 000	-155 000	-155 000		
Muut kulut	-189 132	-214 170	-224 380	-224 380		
Kulut yhteensä	-1 116 355	-1 222 100	-1 333 500	-1 333 500	-1 333 500	-1 333 500
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		9,5 %	9,1 %	9,1 %		
Toimintakate	-1 027 087	-1 102 970	-1 195 000	-1 195 000	-1 195 000	-1 195 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		7,4 %	8,3 %	8,3 %		

Kulttuuritoiminta

Luottamuselin: Kulttuurilautakunta

KÄYTTÖTALOUS

Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / V.t. Kulttuurisihteeri Jennika Friman

TOIMINTA

Kulttuuritoiminta edistää, tukee, kehittää ja järjestää kulttuuritapahtumia, tarjoaa kaupungin asukkaille yhtäläiset edellytykset vastaanottaa kulttuuripalveluja sekä antaa heille siten lisää vaihtelua elämään ja monipuolisuutta vapaa-aikaan. Erityistä huomiota kiinnitetään sivistävään kulttuuritoimintaan, joka on sisällöltään laadukasta, dynaamista ja monikulttuurista. Kulttuuritoiminta ottaa huomioon molempien kieliryhmien tarpeet. Samanaikaisesti on tärkeitä huolehtia aikaisessa vaiheessa maahanmuuttajien kulttuuritarpeista.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

- Kehittää yhteydenpitoa sekä tukea yhdistyksiä, kulttuuritoimijoita ja vapaita ryhmiä.
- Tehdä yhteistyötä sivistystoimialan osastojen kanssa.
- Kehittää kulttuuriverkostoa sivistystoimialalla sekä hoitoalalla.
- Tehostaa tiedotusta tapahtumista asukkaille.
- Kehittää tapahtumia sekä näyttelytoimintaa.
- Kulttuuritoiminta yhtenäistetään kansallisopiston, Raseporin kirjaston, museoiden ja musiikkiopiston kanssa.

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt / -elimet

1. Keväällä 2013 järjestetään kulttuuriseminaari yhdistyksille.
2. Kulttuurilautakunta päättää yhdistysten avustuksista toukokuussa 2013.
3. Kulttuuritoimisto kokoaa tapahtumalehtisen kerran kuukaudessa. Lehtistä jaetaan kulttuuritoimistossa, matkailutoimistossa, front-officeissa, ja kirjastoissa. Lehtinen julkaistaan myös kulttuuritoimiston kotisivulla.
4. Kaupungin taideteokset kartoitetaan.
5. Kulttuuritoimisto on mukana järjestämässä seuraavissa tapahtumissa: Talvirieha, Vappukonsertit, Raaseporin päivä 18.5.2013, Lasten aartenmetsästys, Tammisaaren kesäkonsertit, Bokkalaset, kulttuurikahvi-tapaamiset, itsenäisyyspäivän juhla ja muita projekteja.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
Tapahtumat	30	30	32	32	32	32
Näyttelyt	32	25	22	22	22	22
Mittari						
Nettokulut/asukas	16,60 €	15,63 €	16,60 €	16,60 €	16,60 €	16,60 €

Kulttuuritoiminta

Luottamuselin: Kulttuurilautakunta

KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / V.t. Kulttuurisihteeri Jennika Friman

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Tuotot						
Myyntituotot	10	0	0	0		
Maksutuotot	0	2 200	2 200	2 200		
Tuet ja avustukset	2 239	0	0	0		
Muut tuotot	26 649	8 500	21 300	21 300		
Tuotot yhteensä	28 898	10 700	23 500	23 500	23 500	23 500
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-63,0 %	119,6 %	119,6 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-184 474	-181 760	-183 940	-183 940		
Ostopalvelut	-114 057	-100 510	-96 570	-96 570		
Aineet ja tavarat	-10 148	-4 200	-9 300	-9 300		
Avustukset	-128 600	-103 000	-138 000	-138 000		
Muut kulut	-72 425	-78 560	-77 190	-77 190		
Kulut yhteensä	-509 704	-468 030	-505 000	-505 000	-505 000	-505 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-8,2 %	7,9 %	7,9 %		
Toimintakate	-480 806	-457 330	-481 500	-481 500	-481 500	-481 500
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-4,9 %	5,3 %	5,3 %		

Liikunta

Luottamuselin: Vapaa-aikalautakunta

KÄYTTÖTALOUS

Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Liikuntas sihteeri Yngve Romberg

TOIMINTA

Liikunta on kunnallinen peruspalvelu ja jokaisen perusoikeus. Liikuntatoimen pääasiallisena tehtävänä on luoda edellytykset liikunnan harjoittamiseen, jolloin painopisteen muodostavat ajanmukaisten laitosten saavutettavuus ja niille asetettavat vaatimukset. Varsinaisen liikuntatoiminnan organisoivat pääasiassa liikuntajärjestöt. Liikuntatoimi vastaa yleisestä johtamisesta sekä yhteistyön kehittämisestä ja koordinoimisesta.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

- Edistää toimenpiteitä, joilla kehitetään mahdollisuuksia entistä helpommin osallistua liikuntaan lähtökohtana yksilön omat kyvyt. Erityistä huomiota kiinnitetään jatkossakin terveystoimintaan kaikkein passiivisimmalle kolmasosalle väestöstä.
- Kaupungin liikuntapaikkojen tehokkaamman energiankäytön kartoittaminen ja suunnittelu.
- Kehittää yhteistyötä uudessa vapaa-aikalautakunnassa.
- Mukauttaa henkilökunnan työtehtävät uuden organisaation perusteella.
- Luoda yhtenäiset liikuntatoimen avustusperiaatteet.
- Priorisoi kohtuulliset vuokratasot ja avustukset yhdistyksille.

Toimenpideohjelman toteutuminen, konkreettisesti

- jatkaa hallinnolliset rajat ylittävää yhteistyötä terveystoiminnan lisäämiseksi sosiaali- ja terveysministeriön julkaisun 2010:3 mukaan Voi Hyvin-satsauksen puitteissa sekä arvioida tähän mennessä tehdyt toimenpiteet.
- yhteistyö Sisäisen Palvelun ja energialaitosten kanssa koskien energiaa säästäviä toimenpiteitä
- tietokoneohjelma liikuntatilojen varaukseen, yhteistyötä toimistotehtävissä (liikunta-nuoriso), hallinnollisen henkilökunnan ja liikuntapaikkahoitajien tehtävien tarkastelu.
- tarkastaa ja yhtenäistää kaupungin periaatteet koskien liikuntatoimintaan myönnettäviä toiminta-, yhdistys- ja vuokra-avustuksia.

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt / -elimet

- rakenneuudistus yhteistyössä Sisäisen Palvelun kanssa/liikuntas sihteeri
- kaupungin energia- ja ilmasto-ohjelma/liikuntas sihteeri, hallimestari
- hallinnolliset rajat ylittävä yhteistyö/liikuntas sihteeri, erityisryhmien liikunnanohjaaja
- henkilökunnan työtehtävät/ liikuntas sihteeri

Liikunta

Luottamuselin: Vapaa-aikalautakunta

KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Sivistystoimen johtaja Robert Nyman / Liikuntasihtööri Yngve Romberg

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
Uimahallikäynnit/vuosi	100 487	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Kuntosalikäynnit/vuosi	13 099	17 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Ohjattu toiminta (vesitoiminnot, kuntosali, ei kouluja)	18 907	15 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Järjestetty yhdistystoiminta kaupungin tiloissa						
- sisätiloissa (15 henk./ryhmä)	140 030	160 000	140 000	140 000	140 000	140 000
- ulkotiloissa (15 henk./ryhmä)	49 890	50 000	32 000	32 000	32 000	32 000
Mittari						
Nettokulut/uimahallikäynti	1,36 €	1,50 €	2,01 €	2,01 €	2,01 €	2,01 €
Käyttökulut, netto/asukas	46,14 €	45,03 €	47,97 €	47,80 €	47,97 €	47,97 €

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	391 454	371 200	425 330	425 330		
Maksutuotot	18 924	26 800	30 980	30 980		
Tuet ja avustukset	3 861	0	0	0		
Muut tuotot	438 181	350 400	486 400	486 400		
Tuotot yhteensä	852 421	748 400	942 710	942 710	942 710	942 710
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-12,2 %	26,0 %	26,0 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-762 679	-763 780	-786 380	-781 380		
Ostopalvelut	-353 073	-273 470	-374 980	-374 980		
Aineet ja tavarat	-480 917	-508 710	-500 890	-500 890		
Avustukset	-147 463	-179 400	-129 400	-129 400		
Muut kulut	-450 257	-437 340	-546 060	-546 060		
Kulut yhteensä	-2 194 390	-2 162 700	-2 337 710	-2 332 710	-2 332 710	-2 332 710
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-1,4 %	8,1 %	7,9 %		
Toimintakate	-1 341 970	-1 414 300	-1 395 000	-1 390 000	-1 390 000	-1 390 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		5,4 %	-1,4 %	-1,7 %		

Toimiala: Yhdyskuntatekniikka

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl

KÄYTTÖTALOUS

PERUSTEHTÄVÄ

- edistää Raaseporin kaupungin kasvua ja viihtyisyyttä
- hoitaa maapolitiikkaa, aluesuunnittelua ja rakennusvalvontaa
- rakentaa viehättävä rakennettu ympäristö sekä turvata kaupungin ympäristö- ja luonnonarvot edistää infrastruktuuria ja hyviä liikenneyhteyksiä kaupunkiin ja kaupungista

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

- hyvä ja selkeä johtajuus, selkeät toimenkuvat ja vastualueet
- oikein mitoitettu motivoitunut ja osaava henkilöstö
- uusajattelua palveluiden tuottamisessa
 - vaihtoehtoisia tuotantotapoja infran tuottamiseen, markkinoiden aktiivinen hyödyntäminen uusinvestoinneissa
- hyvä asiakaspalvelu sekä osastoilla että kaupungin kotisivuilla
- selkeä kaavoitus, nopeat rakennusluvat sekä oikein ajoitettu tonttien markkinointi ja myynti
 - hankkeiden toteuttamisen aikataulut; työvaiheiden suunnittelu ja alueluovutusten ennakkomarkkinointi
- hyvä yhteistyö teknisen keskuksen, sisäisten palveluiden, Raaseporin veden, Tammisaaren Energian ja muiden verkostorakentajien kanssa
 - samanaikainen investointien toteutus
 - pitävä toteutusaikataulu uusille asuin- ja työpaikka-alueille
- hyvä yhteistyö alueellisten ja valtion viranomaisten kanssa

TOIMENPIDEOHJELMAN 2010–2020 TÄYTÄNTÖÖN PANEMINEN TEKNISEN KESKUKSEN VUODEN 2013 TALOUSARVIOSSA

Toimenpideohjelmassa on esitetty seuraavat talouden tasapainottamisen jatkumisen keskeiset elementit:

1) kasvua edistävät toimenpiteet, 2) palvelurakenteen sopeuttaminen Raaseporin tarpeisiin, 3) lisää tuloja/veroja.

1) Kasvu turvataan jatkuvalla aktiivisella maapolitiikalla ja maa-alueiden ja vapaa-ajan tonttien myynnillä.

Erityisiä painopisteitä:

- saada vauhtia sisäänmuuttoon valmistamalla asemakaavoja, jotka voidaan jalostaa uusiksi tonteiksi.
- valmistaa enemmän tontteja elinkeinotoiminnalle
- inventoida asuntorakentamispotentiaali Knipnäs-Tammiharju -alueella ja käynnistää rakennuskelpoisten alueiden asemakaavoitus
- kannustaa saariston elinkeinotoimintaa lisäämällä vuokramökkejä. Kaavan laatiminen kaupungin alueelle Baggön vierassataman viereen, joka voidaan vuokrata mökkikylätoimintaan.

Kohdan 1) mainitut painopisteet ovat teknisen toimialan toimintaan liittyviä konkreettisia toimenpiteitä. Näiden toimenpiteiden saavuttaminen edellyttää kaikkien teknisen toimialan osastoiden saumatonta yhteistyötä sekä aktiivista otetta raakamaan hankinnassa. Kaavoitukseen tulee olla riittävät resurssit käytössä sekä vireillä olevien kaavojen määrä pitää olla realistinen suhteessa käytössä oleviin resursseihin.

Kasvupolitiikka rakentuu usealle 'pilarille', joista osaan voidaan vaikuttaa yhdyskuntateknisen toimialan puitteissa; uuteen otteeseen kaavoituksessa ja voimakkaampi kohdistus uusiin työpaikkoihin. Kunnan tulee hyödyntää tehokkaasti 'kaavoitusmonopolia' maankäytön suunnittelussa ja tehdä kaavoituksen avulla Raaseporista hyvä asumisympäristö, jossa suunnittelu, asuminen ja rakentaminen on joustavaa.

Toimenpideohjelmassa on esitetty seuraavat konkreettiset toimenpiteet yhdyskuntatekniselle toimialalle;

Toimenpide 1: Ei-strategisten maa-alueiden myynti ja uusien kestävän asutuksen alueiden luominen houkutteleviin ympäristöihin

Aiemmin laadittujen selvitysten (ns. ei-strategisten maa-alueiden luettelointi) sekä maankäyttöstrategian perusteella valmistellaan ehdotus, jossa käsitellään tapauskohtaisesti kyseisen maa-alueen myynti parhaaseen mahdolliseen hintaan. Tavoitteena on, että ei-strategisista alueista luovutaan. Samassa yhteydessä selvitetään maanvaihtomahdollisuudet, osa ei-strategisista maa-alueista saattaa olla vaihtokelpoisia kaavoituksen raakamaaksi.

Toimiala: Yhdyskuntatekniikka

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl

KÄYTTÖTALOUS

Raakamaan hankinta tonttitarvetta varten on jatkuvaa, maanhankinnalle on osoitettu määräraha. Yhteydenpito maanomistajiin ja paikallisten kiinteistömarkkinoiden seuranta on aktiivista, kaupunki seuraan paikallisia kiinteistömarkkinoita.

Uusien kestävän asutuksen alueiden luominen houkutteleviin ympäristöihin edellyttää selkeää ja avointa kaavoitusta sekä kaupungin, että yksityisten maa-alueilla.

Kaavoituksen osalta tulee olla selkeä pitkän tähtäimen suunnitelma jolla kaavoja toteutetaan. Kaavoja, sekä oikeusvaikutteisia yleiskaavoja että asemakaavoja pitää olla vireillä useita, kuitenkin oikein ajallisesti priorisoituna.

Kaavoitusresursseja tulee olla riittävästi, nykyistä henkilökuntaa vahvistetaan kokopäiväisen kaavoittajan viran täyttämiseksi. Kaavoja ja selvityksiä laaditaan jatkossakin myös ostopalveluna, jolle on osoitettu talousarviossa määräraha. Kaavoitusosaston työnjakoa ja resursointia täsmennetään kaavoitusohjelmassa, jossa priorisoidaan kaavahankkeiden kiireellisyys ja tarve. Kaupungin omalla tonttituotannolla omalle maalle tulee olla korkea prioriteetti kaavoitusohjelmassa.

Asemakaavoille/tonteille annetaan talousarviossa selvät tavoitteet (6/150 tonttia). Kaavoituslautakunnan työskentelyn tavoitteena tulee olla pitkäjänteinen ja sujuva kaavoitustyö joka johtaa riittävän tonttivarannon ylläpitämiseen. Yksityisten maanomistajien kanssa laaditut maankäyttösopimukset ovat vaihtoehto kaupungin omalle tonttituotannolle. Maankäyttösopimukset ohjaavat tonttituotantoa ja kasvattavat yleistä tonttivarantoa mutta velvoittaa kaupunkia huolehtimaan sopimuksen mukaisista velvoitteistaan, esim. kunnallistekniikan rakentamisesta. Ne toteutushankkeet, joissa on laadittu maankäyttösopimukset (esim. Fiskars ja Dönsby West) tulee huomioida toimintavuoden talousarviossa.

Kaupungin tonttituotanto-ohjelma päivitetään toteutuneen kaavoitusohjelman perusteella, ts. kaavan tultua hyväksytyksi käynnistetään kunnallistekninen suunnittelu ja hankkeelle laaditaan toteutusaikataulu, jossa tonttien menekki huomioidaan.

Tekniseltä keskukselta, kaupungin sisäisten palveluiden tuotantoyksiköltä ja Raaseporin vedeltä edellytetään toimivaa yhteistyötä. Yhteistyötä Tammisaaren Energian ja alueellisten verkostotoimijoiden jatketaan ja kehitetään. Kunnallisteknisten investointien (kadut ja vesi/viemäri) samanaikainen ja nopea toteutus mahdollistaa suunnittelun ja aikataulun mukaisen tontinluovutuksen asiakkaille. Investointi- ja perusparannushankkeiden suunnittelu käynnistetään hyvissä ajoin ennen toimeenpanovaihetta, tarjouspyynnöt lähetetään oikea-aikaisesti.

Toimenpide 2: Uudisajattelua rakennusoikeudesta ja suunnittelusta

Tämä merkitsee sitä, että kaupunkisuunnitteluosastolle suuntautuvan suuremman panoksen voidaan olettaa antavan jatkossa enemmän tontinmyyntituloja sekä useampia rakennus- ja toimenpidelupia. Kaavoituksen toteutuminen, ts. vahvistettujen kaavojen/tonttien lukumäärä ja monipuolisen tonttireservin kasvattaminen on etusijalla. Painopiste tonttituotannossa on niillä kaupungin omistamilla alueilla, joissa kaupungin omaa tonttivarantoa ei ole riittävästi.

Kaava-alueet ja taajamien lähialueet tai muut kasvun ja kehityksen kannalta tärkeät maa-alueet analysoidaan ja soveltuville alueille käynnistetään kaavan laatiminen. Kaavoitusohjelmassa priorisoidaan kaavahankkeet käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Uudisajattelu suunnittelussa (kaavoituksessa), konkreettiset operatiiviset toimenpiteet toiminnan ja organisaation osalta kuten toimenpidetiedoissa 1. on esitetty. Yhdyskuntateknisen toimialan osastojen yhteistyö koko prosessin osalta (raakamaan hankinnasta myönnettyyn rakennuslupaan) on erittäin tärkeää.

Toimintavuoden aikana kaavoitusprosesseja kehitetään edelleen ja päätöksentekoa pyritään tekemään joustavammaksi.

Rakennusoikeutta lisätään kestäväällä tavalla ottaen huomioon voimassa olevan rakennusjärjestys ja voimassa olevat kaavat. Kaavojen ajantasaistaminen ja sitä kautta maankäytön tehostaminen antaa lisää tontteja ja rakennusoikeutta. Uusissa kaavahankkeissa on mahdollista tuoda esille uusia ajatuksia ja malleja.

Toimenpide 3: Tonttien valmiiksi saattaminen uusien työpaikka-alueiden tarpeisiin

Valtatie 25 varrelle kaavoitetaan teollisuuden- ja kaupan toiminnoille tarkoitettuja alueita. Työpaikka-alueet sijaitsevat Karjaan ja Tammisaaren taajamien läheisyydessä.

Toimiala: Yhdyskuntatekniikka

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl

KÄYTTÖTALOUS

Maakuntakaavavarausten perusteella Horsbäckin ja Lepin alueella on varaus suurelle kaupan keskittymälle (ei päivittäistavarakaupalle).

Raakamaata pyritään ostamaan elinkeinotoimintaa (sekä myös asuntotuotantoa) varten hyvien liikenneyhteyksien varrelta ja alueelta. Raakamaan hankinta tulee olla ennakoivaa.

Tarkastelun alle otetaan uusia mahdollisia työpaikka-alueita sekä Tammisaaren että Karjaan alueella.

Tavoitteena on jatkossakin kehittää teknisen keskuksen ja Raaseporin veden yhteistyötä, jotta nykyisille tonteille voitaisiin tarjota vesi- ja viemäriliittymät oikea-aikaisesti.

Raaseporin kaupungin varikkoalueet voidaan myydä, mikäli korvaava kaupungin teknisille toiminnoille soveltuva yhteinen varikkotila pyritään löytämään toimintavuoden aikana.

Pienvenesataman toiminnan kehittämisen edellytyksenä on soveltuvan pienvenesatamatoimintaan tarkoitetun alueen valjastaminen kyseiseen käyttöön.

Tekninen keskus pyrkii hyvällä infrastruktuurilla ylläpitämään Tammisaaren vierassataman viihtyvyyttä.

STRATEGISET SUUNTAVIIVAT VUOSILLE 2013–2015

- Raaseporin kaupungin maankäytön strategiset suuntaviivat näkyvät kaupunginvaltuuston 8.6.2009 hyväksymässä strategiassa. Strategia ilmoittaa rakentamisen tavoitteet ja painopistealueet vuosina 2009–2016.
- Maapoliittisen ohjelman laatimisen tarve selvitetään. Maapoliittinen ohjelma on maankäytön strategian toimeenpaneva asiakirja
- Tavoitteena on kasvu ja kehitys. Suunnitelmien toteuttamiseksi vaaditaan hyvää yhteistyötä strategian, maapolitiikan, ja kaavoituksen välillä sekä mittauksen, yhdyskuntatekniikan ja Raaseporin veden välille.
- Selkeät ja nopeat päätökset myytävästä maaomistuksesta kaupungin hallintoelimiltä
- Kaavoitusprosessia pyritään tehostamaan, tavoitteena tontireservin lisääminen sekä asuin-, että työpaikkatonttien osalta
- Teknisten palveluiden tuottamisessa uudisajattelua
- Investoinnit kilpailutetaan oikea-aikaisesti sopivissa hankekokonaisuuksissa
- Kehittää edelleen vierassataman ja pienvenesataman toimintaa kasvattamalla laituri- ja paikkojen määrää maltillisesti
- Parantaa ja kehittää kaupunginkanslian kanssa selkeät mittaluvut teknisen keskuksen tuloksien ja kustannusten esittämiseksi.
- Henkilöstön kanssa käydään vuosittaiset kehityskeskustelut, henkilökohtaiset toiminnan tavoitteet ja mittarit määritellään
- Kaupungin tekniselle toiminnalle yhteinen varikko mikäli se on taloudellisesti ja toiminnallisesti kannattavaa

Yhdyskuntateknisen toimialan organisaatio v. 2013:

Toimialan osastot ovat toiminnallisella tasolla:

- yhdyskuntatekniikka
 - kadut ja yleiset alueet
 - puistot
 - Länsi-Uudenmaan jätelautakunta
 - alueellinen pelastuslaitos
 - pienvenesatama
- mittaus- ja kiinteistömuodostus
- kaupunkisuunnittelu
 - asemakaavoitus
 - yleiskaavoitus
 - poikkeusluvut
- rakennusvalvonta
- ympäristönsuojelu
 - ympäristöterveydenhuolto
 - eläinlääkintä
 - laboratorio
- hallinto

Hallinto
Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl / Hallintopalvelupäällikkö Åke Frondén
TOIMINTA

Teknisen toimialueen kansliatoiminnot ja hallinto.

Osaston talousarviossa on myöskin yksityisteiden tukitoiminta sekä Tammisaaren syysmarkkinat

Osastopäällikkö toimii myöskin satamatoiminnan ja kaupungin pienvenesatamien vastuuhenkilönä.

TAVOITTEET
Konkreettiset tavoitteet

Kansliatoimintojen osalta osasto toimii pitkälti teknisessä keskuksessa sisäisenä huoltoyksikkönä. toimistopalveluja myydään samanaikaisesti koskien laskujen käsittelyä Sisäiselle palvelulle (½ työvuotta)

Osastopäällikön rooli koko sektorin controllerina korostuu entisestään.

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuuhenkilöt / -elimet

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
Kokousten määrä YTL	14	11	11	11	11	11
Käsiteltyjen asioiden määrä	434	430	430	430	430	430
Kirjattujen tositteiden määrä	21 165	21 500	21 500	21 500	21 500	21 500
Laskujen määrä	4 844	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Mittari						
Hallinnon osuus yhdyskunta- teknisen						
toimialan menoista, %	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Yksityistiet, avustukset €/km	388	447	447	447	447	447

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	17 000	65 050	65 000	65 000		
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot	40 104	9 000	9 000	9 000		
Tuotot yhteensä	57 104	74 050	74 000	74 000	74 000	74 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		29,7 %	-0,1 %	-0,1 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-433 179	-407 880	-415 500	-415 500		
Ostopalvelut	-56 255	-59 110	-59 130	-59 130		
Aineet ja tavarat	-4 442	-13 200	-12 100	-12 100		
Avustukset	-206 352	-304 500	-244 000	-244 000		
Muut kulut	-6 717	-18 820	-9 870	-9 870		
Kulut yhteensä	-706 945	-803 510	-740 600	-740 600	-740 600	-740 600
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		13,7 %	-7,8 %	-7,8 %		
Toimintakate	-649 841	-729 460	-666 600	-666 600	-666 600	-666 600
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		12,3 %	-8,6 %	-8,6 %		

Yhdyskuntatekniikka

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl

KÄYTTÖTALOUS

TOIMINTA

Yhdyskuntateknisen osaston vastuulla ovat kadut, tiet ja yleiset alueet, puistot, uimarannat, satamat ja kaatopaikat. Osasto hoitaa alueen lupakäsittelyn, suunnittelun, rakennuttajatoiminnan, ajoneuvokeskuksen, maanoton, maankaatopaikat sekä toimintaan liittyvät investoinnit.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

- Vastaa siitä, että yhdyskuntatekniset peruspalvelut toimivat
 - o Oikein mitoitettu ammattitaitoinen henkilöstö ja riittävä konekanta
- Suunnittelee, rakennuttaa, rakentaa ja ylläpitää katuverkostoa ja liikenneväyliä, puistoja, leikkipuistoja, uimarantoja ja muita yleisiä alueita ja rakennelmia sekä niihin liittyviä rakennuttajatehtäviä
- Uusien lakien ja ohjeiden noudattamista eri laitteiden ja alueiden kohdalla. Turvallisuussuunnittelua, katsastuksia ja pelastussuunnitelmien laadintaa.
- Työpaikkojen työturvallisuuden ylläpitämistä ja kehittämistä. Henkilöstön hyvinvointiin parantaminen.
- Asettaa etusijalle kestävät ja taloudellisesti edulliset ratkaisumallit
 - o toimivan paikallisen markkinatilanteen hyödyntäminen kilpailuttamalla sopivia urakkakokonaisuuksia, vaihtoehtoiset toimintamallit tarkasteluun toteutusta suunniteltaessa
 - o toiminnan kulurakenteen läpinäkyvyys
- Toteuttaa alueelle kuuluvat investointikohteet, jotka on otettu investointibudjettiin sopimuskumppaneiden kanssa tai omana toimintana
 - o uusinvestointien pääpaino ostopalvelussa, hoito- ja ylläpitoluonteiset työt omana työnä
 - o uusien kaava-alueiden toteuttaminen erillisinä investointikokonaisuuksina yhteistyössä Raaseporin Veden kanssa
 - o panostusta työn johtamiseen ja valvontaan
- Kehittää yhteistyötä sisäisten palvelujen, Raaseporin veden, Tammisaaren energian, työllisyysyksikön ja liikuntayksikön kanssa. Painopisteenä henkilökunta ja ajoneuvokeskus (työkoneet)
- On aktiivisesti mukana uusien alueiden suunnittelussa ja rakentamisessa, tavoitteena pitää olla alueiden nopea valmistuminen kaavan voimaantulon jälkeen
 - o Kaavoitus- ja tonttituotanto-ohjelman yhteensovittaminen
 - o toteutusaikataulun ennakoitavuus ja yhteensovittaminen tontinluovutusten kanssa
 - o rakennussuunnittelun ennakointi ja urakka-asiakirjat aikaisessa vaiheessa kyselyyn
- Suunnittelee ja toteuttaa liikenneturvallisuustoimia päämääränään turvallinen ja kestävä liikenneympäristö (Raaseporin kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma 2010)
- Kaupungin hoitoalueiden karttojen ja rekisterien ajanmukaistaminen.
- Kunnostettujen kaatopaikkojen (Österby ja Mustio) jälkiseuranta jatkuu
- Maankäyttösopimusten mukaiset toteuttamissuunnitelmat vuotuisessa toimintasuunnitelmassa;
 - o Fiskars
 - o Dönsby West, kun kaava on lainvoimainen
 - o Billnäs, kun kaava on lainvoimainen
- Kehittää kummitoimintaa alueille, joiden hoidosta voisi vastata yhdistys tai yksityishenkilö
Lainmukaiset työtehtävät valvottava kaupungin toimesta, esim. uimarantojen ja leikkipuistojen hoitaminen.

Yhdyskuntatekniikka
Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl

KÄYTTÖTALOUS

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Suoritteet						
Katuverkoston pituus (km)	250,0	250,0	252,5	252,5	253,5	254,5
Kevyen liikenteen väyläverkoston pituus (km)	35,0	35,0	37,8	37,8	39,0	40,0
Valopisteiden määrä (kpl)	9 100	9 100	9 216	9 216	9 320	9 420
Kauppasatama, tonnia/vuosi						
Hoidetut viheralueet (ha)	78,0	78,0	78,5	78,5	78,5	79,0
Hoidetut kävelytiet (km)	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Leikkikenttiä (kpl)	33	33	33	33	34	34
Uimarantoja (kpl)	20	20	20	20	20	20
Mittari						
Katuverkoston kustannukset	4 759	5 300	5 300	5 300	5 300	5 300
Kustannus €/ katuverkko, valopiste	64	61	61	61	61	61
Kustannus €/m2 hoidettua viheraluetta	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Kustannus €/kpl, leikkikenttä (keskim.)	3 120	3 120	3 320	3 320	3 320	3 320
Kustannus €/kpl, uimarantoja (keskim.)	4 920	4 950	5 150	5 150	5 150	5 150

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	538 066	681 400	633 100	634 100		
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	18 372	0	0	0		
Muut tuotot	159 026	56 000	51 000	50 000		
Tuotot yhteensä	715 464	737 400	684 100	684 100	684 100	684 100
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		3,1 %	-7,2 %	-7,2 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 554 969	-1 635 900	-1 677 770	-1 677 730		
Ostopalvelut	-1 486 138	-1 474 170	-1 306 160	-1 305 820		
Aineet ja tavarat	-759 476	-860 300	-798 110	-798 150		
Avustukset						
Muut kulut	-240 491	-260 880	-299 180	-279 520		
Kulut yhteensä	-4 041 074	-4 231 250	-4 081 220	-4 061 220	-4 061 220	-4 061 220
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		4,7 %	1,0 %	-4,0 %		
Toimintakate	-3 325 610	-3 493 850	-3 397 120	-3 377 120	-3 377 120	-3 377 120
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		5,1 %	-2,8 %	-3,3 %		

Kaavoitus, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta

KÄYTTÖTALOUS

Asiantuntijaelin: Kaavoituslautakunta, ympäristö- ja rakennuslautakunta

Vastuhenkilö: Tekn.joht. Jan Gröndahl / Kaup.suunn.arkkitehti. Joht. rakennusvalvoja, Ympäristöpäällikkö

TOIMINTA

Kaavoitusosasto huolehtii maankäytön suunnittelusta; kaavoituksesta kuten yleis- ja asemakaavoituksesta. Yksikkö valmistelee asioita koskien suunnittelutarveratkaisuja ja rakentamisen poikkeuslupia. Yksikön tehtäviin kuuluvat myöskin lausuntojen valmistelu ja aktiivinen osallistuminen ja seuranta kaavoitusprosessiin ja strategisesti tärkeisiin ylikunnallisiin hankkeisiin. Kaupungin kaavoittajana toimii kaupunkisuunnitteluarkkitehti MRL 20 § mukaisesti. Osasto vastaa rakennusjärjestyksen mukaisesta kaupungin julkisivutoiminnasta.

Poikkeuslupien ja suunnittelutarveratkaisuiden valmistelusta vastaa teknisen johtajan nimittämä ns. AGBU-työryhmä.

Rakennustarkastuksen toimintaan kuuluu neuvonta ja valvonta rakentamisen ohjaamiseksi voimassa olevien kaavojen ja rakennusjärjestyksen mukaan. Se vastaa rakennuslupien asianmukaisesta käsittelystä, toimenpideluvista sekä rakennusasioita koskevista lausunnoista. Se tekee katselmuksia ja maastoon merkinnät haja-asutusalueella.

Ympäristönsuojeluyksikön painopistealueet ovat ympäristölupakäsittelyt, pohjaveden suojelu, vedensuojelu (sis. viemäröinti), jätehuolto, ilmansuojelu, meluntorjunta, suunnittelulausunnot, muut luvat ja luonnonsuojelu.

Vesi- ja elintarvikelaboratorio hoitaa elintarvikkeiden, juomaveden ja sisäilman analyysit ja radon-mittaukset sekä yrityksille myytävät näytteidenottopaketit.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

Kaavoitus

Kaavoituksen ensisijainen päämäärä on mahdollistaa että kaupungilla on riittävän suuri ja houkutteleva tonttivaranto sekä asumiseen että yritysten perustamiseen. Taloudellisesti kestävä asunto- ja elinkeinopolitiikka edellyttää pitkäkatseisen ja riittävän tonttien tuotannon kaupungin omilla mailla.

Tavoitteiden saavuttamiseksi on kaupungin jatkuvasti lisättävä oikeusvaikutteisten yleiskaavojen pinta-alaa strategisesti tärkeillä alueilla. Tämä antaa kaupungille paremmat mahdollisuudet itse vaikuttaa kaavoitukseen kun tavoitteena on aktiivinen tonttiluovutus. Alueilla, joissa on oikeusvaikutteinen yleiskaava, voi kaupunki kaavoittaa ilman maakuntakaavan suoranaista ohjausta ja tällä tavalla tehokkaammin hyödyntää kaavoitusmonopoliaan. Tämän lisäksi mahdolliset valitusprosessit lyhenevät, koska valitusoikeus ylempään oikeusasteeseen on rajoitettu oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueilla.

Tulevan toimintavuoden 2013 aikana käynnistetään kaksi strategisesti tärkeää kaavoitushanketta, joiden tavoitteena on turvata tuleva kehityskäytävä Karjaan ja Tammisaaren taajamien välisellä alueella. Parin vuoden kuluttua tämä panostus voi antaa merkittävän tonttivarannon vetovoimaisilla pientalotonteilla läntiselle Karjalle ja tuntuvan yritystonttivarannon logistisesti hyvällä Horsbäck-Kärby alueella. Asemakaavoitus kyseisellä alueella käynnistetään rinnakkain yleiskaavoituksen kanssa.

Raaseporin saariston kaavoitus jatketaan vaiheittain; rantayleiskaavoitus Läntisessä saaristossa käynnistetään kuluvan vuoden aikana.

Tonttivarannon varmistamiseksi painotetaan sopivia jo käynnistettyjä kaavoitushankkeita; Gumnäsalueen asemakaava tullaan alustavasti hyväksymään vuoden 2013 aikana arviolta lähes 100 uudella omakotitontilla, Tallåkerin kaava Pappila-alueella käynnistetään, Gammelboda-alueella laajennetaan uudella asemakaavalla meriläheisellä asumisella ja Tenholassa kaavoitetaan uusi pientaloalue kaavatonteilla Bromarvin tien läheisyyteen.

Painopiste asetetaan kulttuurihistoriallisesti tärkeiden ympäristöjen kaavoitukseen; m.m. Billnäsin ruukin, Dragsvikin rannan ja Karjaan ammattikoulun alueen kaavoitus jatkuu.

Kaavoitusprosessia tehostetaan kokonaisuudessaan. Keskeisenä tavoitteena on että kaavoitusprosessissa tehostetaan kaavoituksen yhteistyötä yli sektori- ja osastorajojen. Tarkoitus on, että mahdollisimman aikaisessa vaiheessa selvitetään kaavojen kokonaistaloudelliset vaikutukset huomioon ottaen infrastruktuurin rakentaminen ja muut kunnalliset palvelut. Kaavoitusprosessin tulee kulkea käsi kädessä kunnallisteknisen suunnittelun kanssa

Kaavoitus, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta

KÄYTTÖTALOUS

Asiantuntijaelin: Kaavoituslautakunta, ympäristö- ja rakennuslautakunta

Vastuhenkilö: Tekn.joht. Jan Gröndahl / Kaup.suunn.arkkitehti. Joht. rakennusvalvoja, Ympäristöpäällikkö

(kadunrakentaminen, vesi- ja energiahuolto), mikä loppupäässä antaa tulosta säästömuodossa kaupungin investoinneissa ja laadullisesti paremman asuin ympäristön.

Rakennusvalvonta

Rakennustarkastuksen tavoitteena on käsitellä jätetyt rakennuslupa- ja toimenpidelupahakemukset, purkausluvat ja - ilmoitukset sekä antaa rakennuslupalausunnot mahdollisimman nopeasti. Rakennushankkeisiin kuuluvat katselmukset sekä rakennetun ympäristön yleisvalvonta hoidetaan tehokkaasti ja viivytyksettä.

Muutos yksiköstä osastoksi tuo parannuksia useaan työvaiheeseen sekä johtaa siihen että jääviystilanteita voidaan välttää. Myös rakennusvalvonnan työympäristö paranee.

Ympäristöhuolto

Lakisääteisten ja jatkuvien tehtävien lisäksi ympäristötoimisto tulee suoden 2013 aikana kiinnittämään suurta huomiota kunnan vesiympäristöjen hoitoon. Yhteistyö ammattikorkeakoulu Novian kanssa on jo tuottanut merkittäviä hankkeita kuten jätevesiprojekti Krav. Suunnitteilla on merialueiden ympäristöjä kunnassa seuraava inventointi- ja hoitosuunnitelma. Näiden hankkeiden toteuttaminen nostaisi Raaseporin yhdeksi maan johtavista kunniksi tällä alueella. Myös hankkeet jotka, tähtäävät selkeytysaltaiden ja kosteikkojen käyttöönottoon suuremmilla peltoalueilla ovat suunnitteilla.

Työnjako ympäristötoimistossa on järjestetty uudelleen. Ympäristöpäällikölle on annettu päävastuu elintarvikelaboratoriosta.. Toinen ympäristötarkastajista toimii myös asiantuntijana jätevesiasioissa rakennusvalvonnassa. Ympäristövalvonnan kanslisti hoitaa myös tehtäviä elintarvikelaboratoriossa. Tämän johdosta ympäristötoimiston resurssit varsinaiseen ympäristötyöhön on vähentynyt, koska samanaikaisesti yksi tarkastajista on osa-aikainen.

Kaavoitus, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta

KÄYTTÖTALOUS

Asiantuntijaelin: Kaavoituslautakunta, ympäristö- ja rakennuslautakunta

Vastuhenkilö: Tekn.joht. Jan Gröndahl / Kaup.suunn.arkkitehti. Joht. rakennusvalvoja, Ympäristöpäällikkö

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Suoritteet						
Erillisen kaavoitusohjelman mukaan						
Yleiskaavat, ehdotukset esillä (päivä)	120	0	100	100	100	100
Asemakaavat, ehdotukset esillä (päivä)	314	0	300	300	300	300
Hyväksytyt asemakaavat	13	6	6	6	6	6
Uudet suunnitteilla olevat tontit	255	250	150	150	200	250
Myönnettyjä rakennuslupia	421	750	750	750	750	750
Toimenpidelupia	394	300	300	300	300	300
Lausuntoja poikkeusluvista	120	110	110	110	110	110
Suoritettut katselmukset	998	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Ympäristöhuoltotarkastuksia	251	0	270	270	270	270
Luvat ja lausunnot	178	350	200	200	200	200
Laboratorioanalyysejä	10 437	10 000	10 000	2 500	0	0
Mittarit						
Bruttokustannukset/myönnetty rakennuslupa						
	-654,43 €	-645,37 €	-582,21 €	-582,21 €	-582,21 €	-582,21 €
Bruttokustannus/asukas						
	-18,39 €	-16,59 €	15,00 €	15,00 €	15,00 €	15,00 €
Nettokustannukset ympäristöhuolto/ ympäristöterveydenhuolto						
	-440 361 €	-528 910 €	-502 820 €	-502 820 €	-502 820 €	-502 820 €
Nettokustannukset eläinlääkärihoito						
	-180 306 €	-240 000 €	-214 000 €	-214 000 €	-214 000 €	-214 000 €
Nettokustannukset laboratorio						
	-147 130 €	-151 700 €	-125 300 €	35 340 €	0 €	0 €
Laboratoriokustannukset / analyysi netto						
	-14,09 €	-15,17 €	-12,53 €	12,53 €	0,00 €	0,00 €

Kaavoitus, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta

KÄYTTÖTALOUS

Asiantuntijaelin: Kaavoituslautakunta, ympäristö- ja rakennuslautakunta

Vastuhenkilö: Tekn.joht. Jan Gröndahl / Kaup.suunn.arkkitehti. Joht. rakennusvalvoja, Ympäristöpäällikkö

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Tuotot						
Myyntituotot	15 843	5 000	16 000	29 750		
Maksutuotot	368 221	414 500	380 000	380 000		
Tuet ja avustukset	5 992	0	0	0		
Muut tuotot	171 066	135 010	149 000	22 750		
Tuotot yhteensä	561 122	554 510	545 000	432 500	432 500	432 500
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-1,2 %	-1,7 %	-22,0 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 111 284	-1 196 660	-1 226 600	-1 111 810		
Ostopalvelut	-778 036	-755 820	-748 170	-713 030		
Aineet ja tavarat	-42 181	-37 420	-41 400	-23 780		
Avustukset						
Muut kulut	-91 463	-97 450	-73 450	-38 540		
Kulut yhteensä	-2 023 564	-2 087 350	-2 089 620	-1 887 160	-1 887 160	-1 887 160
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		3,2 %	0,1 %	-9,6 %		
Toimintakate	-1 462 442	-1 532 840	-1 544 620	-1 454 660	-1 454 660	-1 454 660
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		4,8 %	0,8 %	-5,1 %		

Kiinteistönmuodostus ja kartoitus
Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl / Kaupungingeodeetti Pentti Viljanmaa
TOIMINTA

Kaupungin maapolitiikka, kaupungin maaomaisuuden hallinta, mittaustoiminta, kiinteistönmuodostus, karttapalvelu, metsätalous, yksityiset tiet.

TAVOITTEET
Konkreettiset tavoitteet

- Vastata kaupungin kiinteistönmuodostuksesta kaavoitetuilla alueilla ja pitää kiinteistörekisteriä. Kiinteistönmuodostuksen tavoitteena on muodostaa rakennustontteja siinä tahdissa, että rakennushankkeet eivät viivästy tontin puuttumisen vuoksi. Yleiset alueet mitataan säännöllisesti, jotta määräalojen lukumäärää saataisiin pienennettyä ja jotta kiinteistöjärjestelmää voitaisiin parantaa.
- Laatia karttatuotteita, ylläpitää kaupungin kartastoa. – Kaavoitusvuosina varataan varat Hankoniemen pohjakartan laajentamista varten. Uusi koordinaattijärjestelmä EUREF FIN otetaan käyttöön.
- Merkitä maastoon suunnitelmat, rakennukset, kadut ja rakennelmat.
- Pitää yllä rekisteriä kaupungin maaomaisuudesta sen hallintoa varten. Kiinteistöjen maa- ja vesialoja koskevien tietojen lisäksi siihen on merkittävä hankinta-arvo. Rekisteriin on automaattisesti päivitettävä ostot ja myynnit.
- Vastata kaupungin maapolitiikan suunnittelusta ja toteutuksesta, maanvuokrausasioista sekä tonttien ja alueiden ostoista ja myynnistä. Tavoitteena on voida hankkia raakamaata uusien alueiden kaavoitukseen asuntoja ja työpaikkoja varten. Kaupunki myy ensi sijassa valmiiksi kaavoitettuja tontteja. Myös ei-strategisia maa-alueita voidaan myydä. Joissakin tapauksissa asemakaavaa on muutettava maa-alueiden myynnin mahdollistamiseksi. Joitakin ei-strategisia alueita voidaan käyttää vaihtokohteina raakamaan hankkimiseksi. Yksityisomistuksessa olevan maan kaavoituksen yhteydessä laaditaan maankäyttösopimus. Toimintavuoden aikana käynnistetään maapoliittisen ohjelman laadinta.
- Vastata kaupungin tehtävistä yksityisteistä annetun lain puitteissa. Yksityisteille annetut avustukset myönnetään määrärahan mukaan.
- Vastata kaupungin talous- ja puistometsien hoidosta. Kaupungin metsiä hoidetaan kestävästi. Raaseporin talousmetsille laaditaan uusi yhtenäinen metsäsuunnitelma.
- Vastata liikuntareiteistä.
- Pitää yllä osoitejärjestelmää.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Suoritteet						
Luovutetut tontit	54	70	70	70	70	70
Tonttivaranto, pientalotontit	86	68	68	121	120	120
Tonttivaranto, kerrostalotontit	10	10	10	10	10	10
Tonttivaranto, työpaikkatontit	26	45	45	25	45	45
Suoritettujen kiinteistötoimitusten (kiinteistöjen lukumäärä)	98(158)	100	100	100	100	100
Tonttijakoja	23(83)	50	50	50	50	50
Rakennusten merkitseminen	94	100	10	10	10	10
Myydyt rekisteriotteet	1 315	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Myydyt kartat	1 815	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Metsäpinta-alaa, ha	3 400	2 560	2 560	2 560	2 560	2 560
Puistometsää, ha	500	500	500	500	500	500
Kaupungin maaomaisuus, ha	5 980	5 900	5 900	5 900	5 900	5 900
Mittarit						
Myytyä puutavaraa, puisto- ja talousmetsät, m ³	19 370	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Nettotulot €/asukas (28 800)	53	78	78	89	89	89
Maaomaisuuden bruttotulot €/ha	429	410	410	432	432	432

Kiinteistönmuodostus ja kartoitus

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta

KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl / Kaupungingeodeetti Pentti Viljanmaa

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012 muutoksin	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014 2015	
Tuotot						
Myyntituotot	665 830	670 000	770 000	770 000		
Maksutuotot	122 692	120 000	125 000	125 000		
Tuet ja avustukset	0	0	0	0		
Muut tuotot	1 778 280	1 500 000	1 656 000	1 656 000		
Tuotot yhteensä	2 566 802	2 290 000	2 551 000	2 551 000	2 551 000	2 551 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-10,8 %	11,4 %	11,4 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-597 265	-655 850	-658 460	-658 460		
Ostopalvelut	-312 440	-375 940	-351 190	-351 190		
Aineet ja tavarat	-53 048	-48 900	-48 450	-48 450		
Avustukset						
Muut kulut	-73 903	-71 990	-66 080	-66 080		
Kulut yhteensä	-1 036 656	-1 152 680	-1 124 180	-1 124 180	-1 124 180	-1 124 180
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		11,2 %	-2,5 %	-2,5 %		
Toimintakate	1 530 146	1 137 320	1 426 820	1 426 820	1 426 820	1 426 820
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-25,7 %	25,5 %	25,5 %		

Pienvenesatamat
Luottamuselin: Yhteiskuntatekninen lautakunta
KÄYTTÖTALOUS
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Jan Gröndahl / Åke Frondén
TOIMINTA

Pienvenesatamat organisointimuoto on nettoyksikkö

Toimintaan sisältyy kaupungin omat laiturit, rantapaikat, talvisäilytyspaikat sekä Tammisaaren vierasvenesatama

TAVOITTEET
Konkreettiset tavoitteet

Nykyisten sataminen tasoa parannellaan suunnitelmakauden aikana. Barckenin niemen uloin laituri otetaan pois käytöstä ja laituri puretaan. Laitureita rakennetaan palvelemaan uusia asuinalueita.

Langansbölen laituri siirretään Mustiolle vuonna 2013 (10 paikkaa).

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt / -elimet

Pienvenesatamien parannuksia 2013-2015

Barckenin niemi, uloin laituri puretaan 2014 (- 85 paikkaa)

Uusi laituri rakennetaan Sjövikin tarpeita huomioiden 2014-2015 (+ 30 paikkaa).

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Suoritteet						
Venepaikkojen määrä	728	728	728	728	680	680
Mittari						
Vuokrattujen venepaikkojen osuus, %	91	95	95	95	100	100

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	104 549	113 000	122 000	122 000		
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot	9 562	9 000	12 000	12 000		
Tuotot yhteensä	114 111	122 000	134 000	134 000	134 000	134 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		6,9 %	9,8 %	9,8 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-4 824	0	0	0		
Ostopalvelut	-47 907	-54 800	-54 000	-54 000		
Aineet ja tavarat	-9 534	-18 000	-14 500	-14 500		
Avustukset						
Muut kulut	-79	-1 000	0	0		
Kulut yhteensä	-62 344	-73 800	-68 500	-68 500	-68 500	-68 500
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		18,4 %	-7,2 %	-7,2 %		
Toimintakate	51 767	48 200	65 500	65 500	65 500	65 500
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		-6,9 %	35,9 %	35,9 %		

Länsi-Uudenmaan jätelautakunta
Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta
KÄYTTÖTALOUS
TOIMINTA

Länsi-Uudenmaan jätelautakunta, Roskaraati-Roskrådet, on seitsemän kunnan (Raasepori, Vihti, Karkkila, Siuntio, Inkoo, Hanko, Nummi-Pusula) yhteinen elin, joka hoitaa jäsenkuntiansa lakisääteiset jätehuoltotehtävät. Raasepori toimii nykyisellään Länsi-Uudenmaan jätelautakunnan isäntäkuntana. Länsi-Uudenmaan jätelautakunta päättää kunnallisen jätteenkuljetuksen taksoista ja maksuista kuntakohtaisesti sekä laatii alueen jätehuoltomääräykset. Jätelautakunta ylläpitää alueensa jätehuollon asiakasrekisteriä, jonka tietojen pohjalta kunnallinen jätteenkuljetus toimii. Käytännössä keräys- ja kuljetuspalvelua hoitaa kuntien yhteinen jätehuoltoyhtiö Rosk'n Roll Oy Ab.

Länsi-Uudenmaan jätelautakunta aloitti toimintansa 1.9.2006 toisena jätelautakuntana Suomessa. Jätelautakunnasta määrätään uudessa 1.5.2012 voimaan tulleessa jätelaissa pykälässä 23. Sen mukaan, jos kunta on siirtänyt jätehuollon järjestämiseen liittyvän palvelutehtävän hoidettavaksi kuntien omistamaan yhtiöön, kunnan jätehuoltoviranomaisena toimii yhteistoiminta-alueen kuntien yhteinen toimielin tai näiden perustama kuntayhtymä. Jätelain muutoksen johdosta lautakuntaan on liittynyt Lohja ja Karjalohja. Näissä molemmissa kunnissa on tällä hetkellä sopimusperusteinen jätteenkuljetus, jonka muuttamisesta keskitetysti kilpailutettuun kunnalliseen jätteenkuljetukseen olisi tehtävä päätös. Päätöksen voi tehdä kunta itse tai jätelautakunta liittymisen jälkeen. Jos päätökset siirtyä keskitetysti järjestettyyn jätteenkuljetukseen tehdään uuden jätelain voimaan tulon jälkeen, jää näihin kuntiin vähintään kolmen vuoden siirtymä aika, jolloin lautakunnan alueella olisi voimassa kaksi eri kuljetusjärjestelmää. Tämä toisi lautakunnan toiminnalle haasteita mm. asiakasrekisterin ylläpidon ja rahoituksen suhteen.

Lohjan mukaantulo keskitetysti kilpailutettuun kunnalliseen jätteenkuljetukseen tarkoittaisi myös mahdollisesti lautakunnan isäntäkunnan uudelleen valintaa. Nykyisen jätelautakuntaa koskevan sopimuksen mukaan isäntänä tulee toimia alueen suurin kaksikielinen kunta, jossa on kunnallinen jätteenkuljetus. Parhailaan on käynnissä fuusioselvitys jätehuoltoyhtiöiden Rosk'n Roll Oy Ab:n ja Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy:n kesken, jonka seurauksena saattaa tulla muutoksia jätelautakunnan toimintaan.

Jätelautakunnan vastuulle kuuluu kotitalousjätteen lisäksi kotitalouksien sako- ja umpikaivolietteen keräys ja kuljetus.

Sako- ja umpikaivojen tyhjennykset toimivat Länsi-Uudellamaalla sopimusperusteisesti ja kaivojen tyhjennyksistä ja lietteen jatkokäsittelyyn toimittamisista ei ole tällä hetkellä olemassa tarkkaa tietoa. Sako- ja umpikaivolietteiden hallitsemiseksi on käynnissä Rosk'n Rollin ja Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n projekti. Projektin tarkoituksena on saada jäterekisteriin tieto kiinteistöjen jätevesien käsittelystä ja sakokaivojen tyhjentäjästä. Tietojen avulla pystyttäisiin seuraamaan, että sako- ja umpikaivot tyhjenetään jätehuoltomääräysten mukaisesti oikeaan vastaanottoipaikkaan ja että kuljetusyritykset täyttävät lain ja asetusten vaatimukset sekä kuuluu ELY-keskuksen ylläpitämään jätteenkuljetusrekisteriin.

Jätelautakunnan virkamiehenä toimii jäteasiamies, jolle lautakunta on delegoinut ns. juoksevat asiansa, kuten muun muassa jätemaksujen maksuunpanon, jätemaksumuistutusten käsittelyn ja jätekimppojen hyväksymisen. Jäteasiamiehen toimipiste sijaitsee jätelautakunnan isäntäkunnan toimitiloissa.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Suoritteet						
Jätelautakunnan kokouksien määrä	2	4	4	4	4	4
Käsiteltyjen asioiden määrä	20	40	40	40	40	40
Virkamiespäätösten määrä	566	700	700	700	700	700

Länsi-Uudenmaan jätelautakunta
Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta
KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €			Ehdotus	TA 2013	TA-suunnitelma	
	TP 2011	TA 2012	2013		2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	66 409	86 600	100 980	100 980		
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot						
Tuotot yhteensä	66 409	86 600	100 980	100 980	100 980	100 980
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		30,4 %	16,6 %	0,0 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-52 416	-56 400	-74 170	-74 170		
Ostopalvelut	-8 616	-14 800	-13 170	-13 170		
Aineet ja tavarat	0	-3 500	-3 500	-3 500		
Avustukset						
Muut kulut	0	-4 000	-960	-960		
Kulut yhteensä	-61 032	-78 700	-91 800	-91 800	-91 800	-91 800
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		28,9 %	16,6 %	0,0 %		
Toimintakate	5 378	7 900	9 180	9 180	9 180	9 180
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)		46,9 %	16,2 %	0,0 %		

Alueellinen pelastuslaitos

Luottamuselin: Yhdyskuntatekninen lautakunta

KÄYTTÖTALOUS
TOIMINTA

 Pelastustoiminta hankitaan ostettuna palveluna Espoon kaupungilta
 Toiminta jatkuu samassa laajuudessa koko suunnitelmakauden.

	2008	2009	2010	2011
Suoritteet :				
Liikenneonnettomuuksia	126	100	109	99
Rakenennuspalojen määrä	26	13	12	18
Hälytysajot/autom.palohälytys	145	143	185	149
Vaaratilanteita/rakennukset	0	38	31	33
Mittarit :				
Hälytystehtävät 1000 asukasta kohti				
Raasepori	27,5	23,9	24,6	
Hanko	34,5	29,8	29,4	
Inkoo	30,0	21,3	25,4	
Lohja	21,0	18,8	18,5	
Espoo	14,5	12,0	12,8	

YHTEENVETO €	Ehdotus			TA-suunnitelma	TA-suunnitelma	
	TP 2011	TA 2012	2013		2013	2014
Tuotot						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot						
Tuotot yhteensä	0	0	0	0	0	0
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)						
Kulut						
Henkilöstökulut						
Ostopalvelut	-1 856 799	-1 930 930	-1 953 000	-1 953 000		
Aineet ja tavarat						
Avustukset						
Muut kulut	-7 506	0	0	0		
Kulut yhteensä	-1 864 305	-1 930 930	-1 953 000	-1 953 000	-1 953 000	-1 953 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)						
		3,6 %	1,1 %	1,1 %		
Toimintakate	-1 864 305	-1 930 930	-1 953 000	-1 953 000	-1 953 000	-1 953 000
Muutos (TA 2013 vs TA 2012)						
		3,6 %	1,1 %	1,1 %		

TOIMINTA

Tammisaaren Eneriga harjoittaa toimintaa viidessä yksikössä:

Sähköverkko toiminta

Sähköverkko ylläpitää sähkönjakelua Tammisaaren Energian jakelualueella noin 6 000 asiakkaalle. Toimintaan kuuluu olemassa olevan sähköverkon sekä muuntajien kunnossapito ja sekä matalajännitteisen että keskijännitteisen verkon laajennus.

Sähkönmyyntitoiminta

Sähkönmyyntiyksikkö vastaa sähköenergian myynnistä asiakkaille sekä huolehtii sähkön hankinnasta ulkopuolisilta toimittajilta ja omilta/osaomisteisilta tuotantoyhtiöiltä ja hoitaa sen yhteydessä sähkömyynnin ja -oston termiinivakuutukset.

Kaukolämpö

Kaukolämpöyksikkö tuottaa ja jakaa kaukolämpöä Tammisaaren keskustassa, Pohjan kirkonkylässä ja Tallbackassa noin 600 lämpöasiakkaalle. Tammisaaren lämmöntuotanto tuotetaan suurimmaksi osaksi biopolttoaineella (metsähake). Lämmöntuotto Pohjassa tapahtuu nykyisin myös biopolttoaineella.

Urakointitoiminta

Toissijaisena toimintana on sähköasennus ja huoltopalvelut Raaseporin kaupungin yksiköille kuten Sisäisille palveluille ja Raaseporin Vedelle, sekä pienemmässä mittakaavassa yksityisille henkilöille. Yksikkö huolehtii myös koko Raaseporin kaupungin katuvalaistuksen kunnossapidosta, noin 9 500 valaistuslaitetta. Toiminnalle antaa mielenkiintoisen lisän SABA Vinds:in viiden tuulivoimalan kunnossapito. Palvelujen myynti on viime vuosina kasvanut huomattavasti tehostetun toiminnan ansiosta. Sähkö- ja huoltomateriaalivarasto on tärkeä tukitoiminto sekä sähköverkolle että toissijaiselle toiminnalle.

Sähkötuoanto

Sähköä tuotetaan Tammisaaren Koivuniemen kaukolämpövoimalaituksessa kaukolämmön sivutuotteena, mutta sähköntuotantoa hallinnoi erillinen tulosityksikkö. Sähköntuotanto on siten hyvin riippuvainen Tammisaaren kaukolämpötuotannosta ja toiminnasta huolehtii kaukolämmön henkilökunta. Sähkötuoanto myydään kokonaisuudessaan sisäisesti sähkönmyynnille.

TAVOITTEET**Konkreettiset tavoitteet**

Tuottoa peruspääomalle Raaseporin kaupungille päätöksen mukaisesti.
Harjoittaa kannattavaa toimintaa

Sähköverkko toiminta

Toiminnan tavoitteena on turvata nykyisten asiakkaiden sähkönsiirtotarpeet sekä voida liittää lisää asiakkaita verkkoon. Toiminta rahoitetaan asiakkaiden suorittamilla maksuilla.

Sähkönmyyntitoiminta

Kannattava myynti asiakkaille ja sähkökaupan riskien minimointi.

Kaukolämpö

Toimittaa lämpöenergiaa kilpailukykyisesti ja ympäristöystävällisesti yhtiön asiakkaille, laajentaa toimintaa silloin kun se taloudellisesti on perusteltua, harjoittaa kannattavaa toimintaa.

Urakointitoiminta

Palvelujen myynti on viime vuosina kasvanut huomattavasti tehostetun toiminnan ansiosta. Säilyttää positiivinen tulos myös tulevaisuudessa.

Sähkötuoanto

Harjoittaa taloudellisesti kustannustehokasta ja käyttövarmaa sähköntuotantoa.

Luottamuselin: Energiajohtokunta
 Vastuhenkilö: Roald von Schoultz

KÄYTTÖTALOUS

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuhenkilöt / -elin

Sähköverkkoiminta

Kaupungin suunnittelemien asuin- ja teollisuusalueiden laajentaminen sekä olemassa olevan sähköverkon uusiminen asettaa suuria vaatimuksia tulevien vuosien investoinneille.

Sähkönmyyntitoiminta

Hinnoittelu siten, että kilpailukyky säilyy ja samalla saavutetaan kannattavuutta.

Sähkön tämänhetkiset matalat markkinahinnat ovat eduksi asiakkaille, mutta aiheuttavat suuria haasteita toiminnan kannattavuudelle.

Kaukolämpö

Tehdä pitkäaikaisia investointeja, ennakoita kunnossapito ja motivoitunut/osaava henkilökunta, joka hoitaa käytön ja jakelun.

Urakointitoiminta

Säilyttää kilpailukykyinen palvelu kouluttamalla henkilökuntaa ja tehostamalla entisestään eri työmomenteja esim. katuvalaistuksen kunnossapidossa koko Raaseporin kaupungin alueella.

Sähkötuotanto

Taloudellisesti kustannustehokas ja käyttövarma sähkötuotanto saavutetaan oikealla ennakoinnalla kunnossapidolla oikeaan aikaan, käyttötietojen tarkalla valvonnalla sekä kustannustehokkaalla polttoainehankinnalla kaukolämpötuotantoon.

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Työntekijöiden lukumäärä						
Kuukausipalkkaiset (sis.kaksi osa-aikaista)	27	27	28	28	28	28
Tuntipalkkaiset	7	7	7	7	7	7
Suoritteet						
Sähköverkkoiminta						
Sähkönsiirto omassa verkossa yhteensä, GWh	89,6	100	90	90	90	90
Uusia liittymiä ja lisäliittymiä, kpl	32	30	25	25	25	25
Matalajänniteverkko, km	592	522	523	523	523	523
Sähkönmyyntitoiminta						
Ostettu energiamäärä, GWh	93,6	102	93	93	93	93
Myyty energiamäärä	88,3	98	89,3	89,3	89,3	89,3
Kaukolämpö						
Myyty liittymäteho (kumulatiivinen), MW	50,9	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5
Liittymien lukumäärä (kumulatiivinen)	574	545	588	588	590	595
Toimitettu energiamäärä, GWh	103,7	114	105	105	106	107
Kaukolämpöverkon kokonaispituus, km	43	42,4	42	42	42	42
Korkein teho, huippu MW	39,19	36	37	37	37	37
Urakointi tiominta						
Työkohteiden lukumäärät, Tammisaaren kaupunki	558	600	600	600	600	600
Muiden palvelujen lukumäärä	85	110	100	100	100	100
Sähkötuotanto						
Tuotettu energiamäärä, GWh	16 278	16 400	16 400	16 400	16 400	16 400
Käyttötunnit	7 522	7 600	7 600	7 600	7 600	7 600

Luottamuselin: Energiajohtokunta
 Vastuhenkilö: Roald von Schoultz

KÄYTTÖTALOUS

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	TA-suunnitelma 2015
Mittari						
Sähköverkkotoiminta						
Sähkön siirron keskihinta c/kWh	3,66	3,66	3,84	4,03	4,03	4,03
Sähkönmyyntitoiminta						
Vuosittainen sähkön myynnin muutos, GWh +/-	-1,3	4,0	-8,7	-8,7	0,0	0,0
Jakelualueen ulkopuoliset asiakkaat	559	900	900	900	900	900
Ainoastaan sähkönsiirtoa ostavat asiakkaat	705	800	700	700	700	700
Kaukolämpö						
Energian hinta ilman ilman kiinteätä maskua, €/MWh	51,09	51,10	54,17	52,09	52,09	52,09
Energian hinta kiinteällä maksulla, €/MWh	56,14	56,21	59,58	66,00	66,00	66,00
Urakointi tiominta						
Työtuntien lukumäärä	7 755	9 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Laskutus, 1000 € *)	603	450*)	450	450	450	450
*) poislukien Tammissaaren Energian huoltotyön tarvikkeet						
Sähkötuotanto						
Käytettävyys %:ssa	97,5 %	97,0 %	98,0 %	0,98	98,0 %	98,0 %

Toimintakauden tulos tulosyksiköittäin	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma 2014	TA-suunnitelma 2015
(Sis. kulut ja tuotot)						
Sähköverkkotoiminta	483 425	746 160	798 000	923 000	798 000	798 000
Sähkönmyyntitoiminta	-257 122	93 700	-254 000	-254 000	-6 000	-6 000
Kaukolämpö	321 320	404 230	310 000	609 000	310 000	310 000
Urakointi tiominta	3 477	43 570	52 000	52 000	46 700	46 700
Sähkötuotanto	146 746	15 260	-102 000	14 000	-102 200	-102 200

Luottamuselin: Energiajohtokunta
 Vastuhenkilö: Roald von Schoultz

KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	15 128 171	16 685 650	16 917 000	17 117 000	17 017 000	17 017 000
Muut tuotot	886 058	543 000	436 500	726 500	436 500	436 500
Tuotot yhteensä	16 014 229	17 228 650	17 353 500	17 843 500	17 453 500	17 453 500
Muutos (TP 2010-TA 2011-TA 2012)		7,58 %	0,72 %	3,57 %		
Kulut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 140 882	-9 735 440	-10 373 500	-10 373 500	-10 125 500	-10 125 500
Palvelujen ostot	-969 775	-1 052 720	-785 900	-735 900	-785 900	-785 900
Palkat ja palkkiot	-1 325 548	-1 286 510	-1 496 200	-1 496 200	-1 496 200	-1 496 200
Henkilöstösivukulut	-437 288	-434 030	-437 900	-437 900	-437 900	-437 900
Poistot ja arvonalennukset	-2 071 022	-2 141 890	-2 148 200	-2 148 200	-2 148 200	-2 148 200
Muut liiketoiminnankulut	-199 548	-201 650	-227 700	-227 700	-227 700	-227 700
Kulut yhteensä	-14 144 063	-14 852 240	-15 469 400	-15 419 400	-15 221 400	-15 221 400
Muutos (TP 2010-TA 2011-TA 2012)		5,01 %	4,16 %	3,82 %		
Liikeylijäämä	1 870 166	2 376 410	1 884 100	2 424 100	2 232 100	2 232 100
Korkotuotot	66 704	31 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Muut rahoitustuotot	10 591	8 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Kunnalle maksetut korkokulut	-578	0	0	0	0	0
Muille maksetut korkokulut	-711 707	-579 600	-563 000	-563 000	-563 000	-563 000
Korvaus peruspääomasta	-532 893	-532 890	-533 100	-533 100	-533 100	-533 100
Muut rahoituskulut	-4 436	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia ei	697 847	1 302 920	804 000	1 344 000	1 152 000	1 152 000
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä	697 847	1 302 920	804 000	1 344 000	1 152 000	1 152 000
Muutos (TP 2010-TA 2011-TA 2012)		86,71 %	-38,29 %	3,15 %		

Luottamuselin:

Vastuhenkilö: Tom Törnroos

KÄYTTÖTALOUS

TOIMINTA

Raaseporin Vesi tuottaa vesipalveluja Raaseporin asukkaille ja yrityksille.

Valtuuston hyväksymällä toiminta-alueella on noin 6 500 kiinteistö, jotka on liitetty vesihuoltoon. Toiminta-alueen ulkopuolella toimitetaan vesipalveluja vesiosuuskunnille, joista tärkein on Skäldö vatten.

Toiminta rahoitetaan kokonaan asiakkaiden suorittamilla maksuilla.

TAVOITTEET

Konkreettiset tavoitteet

Käyttövarma, energiatehokas vesihuolto, joka hallitsee riskit raakavesilähteestä puhdistetun jäteveden päästöpaikkaan.

Kunnallistekniikan laajentaminen laaditun Raaseporin kaupungin vesipalvelujen kehityssuunnitelman mukaan.

Olemassa olevan tekniikan laajempi täydennys ja korjaus vedenottamoilla, johtoverkossa ja puhdistuslaitoksilla.

Toimenpiteet: aikataulu ja vastuuhenkilöt / -elin

Raaseporin vesipalvelujen kehityssuunnitelman päivitys

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitys

Lisätyt taloudelliset resurssit olemassa olevan tekniikan täydentämiseen ja korjaamiseen

	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Suoritteet						
liittymiä kpl	6 401	6 400	6 500	6 500	6 550	7 000
myyty vesimäärä m ³	1 464 908	1 450 000	1 470 000	1 470 000	1 480 000	1 490 000
myyty jätevesimäärä m ³	1 363 888	1 350 000	1 370 000	1 370 000	1 380 000	1 390 000
vesijohtoa km	339	340	341	341	355	356
viemärijohtoa km	362	360	361	361	375	376
vedenottamoita kpl	14	12	12	12	12	12
jätevesipumppaamoita kpl	127	130	130	130	133	133
jätevedenpuhdistamoja kpl	4	4	4	4	4	3
		0				
Mittarit		0				
Menot €/m ³ vesi	2,09	2,20	2,18	2,18	2,47	2,53
Tulot €/m ³ vesi	3,52	3,81	3,94	3,94	4,12	4,23

Luottamuselin:

Vastuhenkilö: Tom Törnroos

KÄYTTÖTALOUS

YHTEENVETO €	TP 2011	TA 2012	Ehdotus 2013	TA 2013	TA-suunnitelma	
					2014	2015
Tuotot						
Myyntituotot	5 158 816	5 535 820	5 797 410	5 797 410	6 100 000	6 300 000
Muut tuotot	74 851	56 900	55 180	55 180	57 750	60 640
Tuotot yhteensä	5 233 667	5 592 720	5 852 590	5 852 590	6 157 750	6 360 640
Kulut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-728 079	-730 900	-844 660	-844 660	-887 000	-913 000
Palvelujen ostot	-1 044 091	-1 037 800	-1 250 450	-1 250 450	-1 287 960	-1 326 600
Palkat ja palkkiot	-878 231	-997 450	-999 680	-999 680	-1 029 670	-1 060 560
Henkilöstösivukulut	-305 261	-292 080	-289 130	-289 130	-297 800	-306 740
Poistot ja arvonalennukset	-1 288 439	-1 376 600	-1 320 000	-1 320 000	-1 350 000	-1 370 000
Muut liiketoiminnankulut	-113 228	-146 000	-160 900	-160 900	-165 000	-170 000
Kulut yhteensä	-4 357 329	-4 580 830	-4 864 820	-4 864 820	-5 017 430	-5 146 900
Liikelylijäämä	876 338	1 011 890	987 770	987 770	1 140 320	1 213 740
Korkotuotot	5 500	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	6 375	0	0	0	0	0
Kunnalle maksetut korkokulut	-222 955	-221 000	-221 000	-221 000	-210 000	-200 000
Muille maksetut korkokulut	-247 617	-277 000	-250 000	-250 000	-250 000	-260 000
Korvaus peruspääomasta	-399 022	-400 000	-400 000	-400 000	-600 000	-600 000
Muut rahoituskulut	-17	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	18 602	113 890	116 770	116 770	80 320	153 740
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä	18 602	113 890	116 770	116 770	80 320	153 740

	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	2013	
INVESTOINNIT 2013-2015	Yksikön ehdotus	Talous- arvio	Suunnitelma 2014 Yksiköiden ehdotus	Suunnitel- ma 2014	Suunnitelm a 2015 Yksiköiden ehdotus	Suunnitel ma 2015	Tal.suunnitel ma 2013-15	Hankkeen kokonaisku- stannukset suunnittelu kaudella	
Maa- ja vesialueet / Kiinteistöjen osto ja myynti									
Menot	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-1 500 000		
Tulot / Tasearvo	600 000	600 000		600 000		600 000	1 800 000		
Netto	100 000	100 000	-500 000	100 000	-500 000	100 000	300 000		
Rakennukset									
Perusparannukset Sisäiset palvelut									
Sisäisten palvelujen johtokunta hallinnoi koko määrärahaa ja päättää erikseen perusparannuskohteiden painotuksista. Viimeisen seurantaraportin mukaan yksittäisiä projekteja on 35 kpl.									
Menot	-3 519 000	-2 800 000	-1 580 000	-2 000 000	-30 000	-3 000 000	-7 800 000		
Tulot	864 500	864 500	0	0	0	0	864 500		
Netto	-2 654 500	-1 935 500	-1 580 000	-2 000 000	-30 000	-3 000 000	-6 935 500		
Uusinvestoinnit									
Rautatieasema, Tammisaaren liikennekeskus (rakennus)									
Rautatieasema, Tammisaaren liikennekeskus tehdään valmiiksi sisältäpäin, määräraha 250 000 euroa. Vuoden talousarvion 200 000 euron määrärahasta jää noin 130 000 euroa käyttämättä ja se käytetään vuonna 2013. Kaupunki on sitoutunut vuokraamaan rakennuksen. Sisätöiden yhteenlaskettu määräraha on 350 000 euroa.									
Menot	-250 000	-250 000					-250 000	-350 000	
Kiilan koulu, laajennus									
Kiilan kouluun tulee vuoden 2014 saneerauksen jälkeen mahtumaan oppilaita laajemmalla ottoalueelta. Päätös uusista ottoalueista tehdään kesäkuussa 2012.									
Menot	-3 500 000	-3 500 000	-1 700 000	-1 700 000			-5 200 000	-6 200 000	

INVESTOINNIT 2013-2015	TA 2013 Yksikön ehdotus	TA 2013 Talous- arvio	TA 2013 Suunnitelma 2014 Yksiköiden ehdotus	TA 2013 Suunnitel ma 2014	TA 2013 Suunnitelma 2015 Yksiköiden ehdotus	TA 2013 Suunnitel ma 2015	2013 Tal.suunnitel ma 2013-15	2013 Hankkeen kokonaisku stannukset suunnittelu kaudella
HUS/LUS - Tammisaaren vuodeosasto, uudisrakennuksen suunnittelu								
Aiesopimus HUS:in kanssa yhteisestä uudisrakentamisesta Länsi-Uudenmaan sairaalan viereen, mikä mahdollistaa kaiken erikoissairaanhoidon keskittämisen LUS:iin sekä tilat Raaseporin kiireellisten tapausten vuodeosastolle, yhteisen päivystyksen ja terveyskeskuksen strategian mukaisesti. Aiesopimus on hyväksytty kuntayhtymän hallituksen asianomaisessa elimessä ja kaupunginvaltuustossa, se on allekirjoitettu ja suunnittelu etenee. Optimaalisia rahoitusratkaisuja selvitetään. Hanketta ei tulla rahoittamaan talousarviovaroin, jotka rasittavat kaupungin tasetta uuden lainanoton muodossa vaan yritetään löytää muita rahoitustapoja ja rahoittajia siten, että käytetään eräänlaista elinkaarimallia. Hankkeelle ehdotetaan otettavaksi 350 000 euroa vuonna 2013 osakepääomaa tai vastaavaa varten.								
Menot	-350 000	-350 000	-350 000	0	-350 000	0	-350 000	
Mustion koulukeskus, suunnittelu, korjaus/uudisrakennus								
4 miljoona euron investointi Mustion koulukeskukseen on epärealistinen suhteessa oppilaspohjaan. Taloussuunnitelmakaudella ei ole mahdollisuuksia valtionavustukseen. Tarvittavat korjaukset ja parannukset tehdään nykyisissä rakennuksissa.								
Menot	-50 000	0		0		0	0	
Tenholan päiväkotiki, uudisrakennus								
Uuden päiväkotikiyksikön suunnittelu Lönnebergan ja Prästkragenin tilalle.								
Menot	-1 880 000	-100 000		-1 880 000			-1 980 000	-1 880 000
Keittiön korjaus / uudisrakennus (keskuskeittiö)								
Tavoitteena on valmistuskeittiöiden asteittainen vähentäminen nykyisestä 16:sta sekä benchmarkata keittiötoiminnot kokonaisuudessaan.								
Menot	-1 500 000	0	-1 000 000	0	-1 000 000	0	0	
Mäntykoto päiväkotiki, uudet tilat								
Menot	-200 000	-100 000	-2 200 000	-2 300 000			-2 400 000	-2 400 000
Skogsgläntans daghem - uudet tilat								
Menot	-1 100 000	0		-1 100 000			-1 100 000	-1 100 000
Tammisaaren nuorisotalo, peruskorjaus								
Menot		106	-1 000 000	0			0	

INVESTOINNIT 2013-2015	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	2013	
	Yksikön ehdotus	Talous- arvio	Suunnitelma 2014 Yksiköiden ehdotus	Suunnitel- ma 2014	Suunnitelma 2015 Yksiköiden ehdotus	Suunnitel- ma 2015	Tal.suunnitel- ma 2013-15	Hankkeen kokonaisku- stannukset suunnittelu kaudella
Uusinvestoinnit								
Menot	-8 830 000	-4 300 000	-6 250 000	-6 980 000	-1 350 000	0	-11 280 000	
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	
Netto	-8 830 000	-4 300 000	-6 250 000	-6 980 000	-1 350 000	0	-11 280 000	
Rakennukset								
Menot	-12 349 000	-7 100 000	-7 830 000	-8 980 000	-1 380 000	-3 000 000	-19 080 000	
Tulot	864 500	864 500	0	0	0	0	864 500	
Netto	-11 484 500	-6 235 500	-7 830 000	-8 980 000	-1 380 000	-3 000 000	-18 215 500	
Rakenteet ja laitteet								
Puistolaitokset, leikkipuistot								
Uusien asuinalueiden laitokset sekä vanhojen laitosten korjaus.								
Menot	-80 000	0	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-160 000	
Vierassatamat, olemassa olevien laitosten perusparannus								
Olemassa olevien laitosten perusparannus. Uuden laiturin suunnittelu, toteutus 2014.								
Menot	-20 000	0	-80 000	-80 000	-20 000	-80 000	-160 000	
Matonpesulaitokset (Mustio, Tenhola)								
Menot			-30 000	0	-30 000	0	0	
Liikenneväylät								
Yhdyskuntatekninen lautakunta hallinnoi koko määrärahaa ja päättää erikseen liikenneväylien painotuksista.								
Menot	-1 900 000	-1 000 000	-1 900 000	-1 900 000	-1 900 000	-1 900 000	-4 800 000	
Liikennejärjestelyt VT 25								
Turvallisten liittymien rakentamista priorisoidaan. Määräraha otetaan erilliseen käsittelyyn, jos kaupunki aktivoi jonkin hankkeista.								
Menot	-800 000	0	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000	-1 600 000	

INVESTOINNIT 2013-2015	TA 2013 Yksikön ehdotus	TA 2013 Talous- arvio	TA 2013 Suunnitelma 2014 Yksiköiden ehdotus	TA 2013 Suunnitel- ma 2014	TA 2013 Suunnitelma 2015 Yksiköiden ehdotus	TA 2013 Suunnitel- ma 2015	2013 Tal.suunnitel- ma 2013-15	2013 Hankkeen kokonaisku- stannukset suunnittelu kaudella
Liikenneturvatoimenpiteet								
Liikenneympäristön parannus liikenneturvasuunnitelman tavoitteiden mukaan.								
Menot	-100 000	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-200 000	
Karjaan rautatiesillan perusparannus								
Siltakorjauksen urakka-aika 2013-2014 jatkuu katujärjestyillä 2015.								
Menot			-1 000 000	0	-1 000 000	-2 000 000	-2 000 000	
Tammisaaren asema-alue								
Rautatieaseman alue, Rautatienkadun kevyen liikenteen väylä, alikulun suunnittelu Rautatienkatu Pehr Sommarin katu.								
Menot	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	-150 000	-150 000	
Tulot							0	
Netto	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	-150 000	-150 000	
Toteutus Räväs Kursand, jatko								
Kevyen liikenteen väylä Österbyntien ja Räväsintien oheen. Yleisten alueiden toteutus kaava-alueella.								
Menot	-240 000	-240 000	-200 000	-200 000			-440 000	
Fiskarin asemakaava-alue, kadunrakennus, sillat								
Laajennus maankäyttösuunnitelman mukaan. 2013: siltakorjaus Malcolmintiellä, Isännöitsijänkujan ja Kullantien laajennus.								
Menot	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-600 000	
Tulot							0	
Netto	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-600 000	
Langansbölen, Lauluapuun kunnallistekninen suunnittelu ja lisärakentaminen (15 tonttia)								
Menot	-250 000	0				-250 000	-250 000	
Pohja, Gumnäs								
Gumnäsintien perusparannus sekä laajennus uudelle kaava-alueelle.								
Menot	-150 000	0	-200 000	-150 000	-200 000	-200 000	-350 000	

INVESTOINNIT 2013-2015	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	2013
	Yksikön ehdotus	Talous- arvio	Suunnitelma 2014 Yksiköiden ehdotus	Suunnitel- ma 2014	Suunnitelma 2015 Yksiköiden ehdotus	Suunnitel- ma 2015	Tal.suunnitel- ma 2013-15 Hankkeen kokonaisku- stannukset suunnittelu kaudella
Pohja, Kappelintien suunnittelu ja laajennus (15 tonttia) Menot			-30 000	0	-250 000	-280 000	-280 000
Karjaa, Hiekkakuopan suunnittelu ja kadunrakennus Menot			-30 000	0	-150 000	-180 000	-180 000
Karjaa, Brandal ja Svedja, rautatiealikulku, kadunrakennus Menot	-300 000	-300 000	-30 000	-30 000	-250 000	-250 000	-580 000
Mustio, Ollanrinteen suunnittelu ja kadunrakennus (10 Menot			-150 000	0		-150 000	-150 000
Mustio, Svartmoran suunnittelu ja kadunrakennus Menot			-30 000	0	-150 000	-30 000	-30 000
Tenhola, Gabrielinkujan suunnittelu ja kadunrakennus (11 tonttia) Menot	-120 000	0		-120 000			-120 000
Gammelboda, Båssaböle suunnittelu ja kadunrakennus Menot			-40 000	-40 000	-200 000	-200 000	-240 000
Ratakatu, korjaus ja kevyen liikenteen väylä Menot					-100 000	-100 000	-100 000
Dönsby West, suunnittelu ja laajennus Laajennus maankäyttö sopimuksen mukaan. Vuosi I, infran suunnittelu, Vuosi II, infran rakentaminen, alue K-1. Toteutus hyväksytyn asemakaavan mukaan. Menot			-40 000	-40 000	-390 000	-390 000	-430 000
Billnäs, suunnittelu ja laajennus Laajennus maankäyttö sopimuksen mukaan. Toteutus hyväksytyn asemakaavan ja maankäyttö sopimuksen jälkeen. Menot		109	-25 000	-25 000	-250 000	-250 000	-275 000

INVESTOINNIT 2013-2015	TA 2013 Yksikön ehdotus	TA 2013 Talous- arvio	TA 2013 Suunnitelma 2014 Yksiköiden ehdotus	TA 2013 Suunnitel ma 2014	TA 2013 Suunnitelma 2015 Yksiköiden ehdotus	TA 2013 Suunnitel ma 2015	2013 Tal.suunnitel ma 2013-15	2013 Hankkeen kokonaisku stannukset suunnittelu kaudella
Laitosten sprinklerit (vanhainkodit) Sisäiset palvelut selvittät, mihin järjestelmät asennetaan.								
Menot	-150 000	0		-150 000			-150 000	-150 000
Karjaan yhteiskoulu , koulun piha								
Menot	-25 000	0	-25 000	-50 000			-50 000	
Tammisaaren pallohalli, välinetilat								
Menot			-220 000	0		-220 000	-220 000	
Lähiurheilukenttä, Pohjan kirkonkylä								
Menot			-250 000	0		-250 000	-250 000	
Tulot			75 000				0	
Netto	0	0	-175 000	0	0	-250 000	-250 000	
Varasto ja jääkaukalo ym., Karjaan urheilukeskus								
Menot					-100 000	-100 000	-100 000	
Karjaan valaistun kuntoradan pidentäminen								
Menot	-100 000	-100 000					-100 000	
Rakenteet ja laitteet								
Menot	-4 585 000	-1 840 000	-5 610 000	-3 965 000	-6 320 000	-8 160 000	-13 965 000	
Tulot	0	0	75 000	0	0	0	0	
Netto	-4 585 000	-1 840 000	-5 535 000	-3 965 000	-6 320 000	-8 160 000	-13 965 000	

INVESTOINNIT 2013-2015	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	2013
	Yksikön ehdotus	Talous- arvio	Suunnitelma 2014 Yksiköiden ehdotus	Suunnitel- ma 2014	Suunnitelma 2015 Yksiköiden ehdotus	Suunnitel- ma 2015	Tal.suunnitel- ma 2013-15 Hankkeen kokonaisku- stannukset suunnittelu kaudella
Hankkeet/suunnittelu ym.							
Puutarhakaupunki Karjaa, hanke (12 = Kauppiaankatu)							
Menot				-100 000			-100 000
Tammisaaren Raatihuoneentorin ympäristö, hanke							
Toteutus vaatii katusuunnitelman.							
Menot			-60 000	-60 000			-60 000
Tammisaaren Pohjoissatama, suunnittelu ja laajennus							
Menot	-100 000	-30 000	-100 000	-100 000			-130 000
Mustio, kalateiden suunnittelu kaupungin osuus							
Menot	-20 000	-20 000		-20 000			-40 000
Jomalvikin kanava, perusrakennuksen suunnittelu							
Kaupungin osuus.							
Menot	-15 000	-15 000					-15 000
Bromarvin tori, asfaltointi ym.							
Menot	-30 000	0		-30 000			-30 000
Hankkeet/suunnittelu ym.							
Menot	-165 000	-65 000	-160 000	-310 000	0	0	-375 000
Tulot							
Netto	-165 000	-65 000	-160 000	-310 000	0	0	-375 000
Muuta							
Uusi osoitekartta ja numeerinen pohjakartta							
Hangonniemen pohjakartta Koordinaattijärjestelmän päivitys Euref:in mukaiseksi.							
Menot	-80 000	0	-100 000	-100 000	-60 000	-60 000	-160 000
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Netto	-80 000	0	-100 000	-100 000	-60 000	-60 000	-160 000

INVESTOINNIT 2013-2015	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	2013	
	Yksikön ehdotus	Talous- arvio	Suunnitelma 2014 Yksiköiden ehdotus	Suunnitel- ma 2014	Suunnitelma 2015 Yksiköiden ehdotus	Suunnitel- ma 2015	Tal.suunnitel- ma 2013-15	Hankkeen kokonaisku- stannukset suunnittelu kaudella
Brutto investoinnit kaupunki	-17 679 000	-9 505 000	-14 200 000	-13 855 000	-8 260 000	-11 720 000	-35 080 000	
Tulot investoinnit kaupunki	1 464 500	1 464 500	75 000	600 000	0	600 000	2 664 500	
Netto investoinnit kaupunki	-16 214 500	-8 040 500	-14 125 000	-13 255 000	-8 260 000	-11 120 000	-32 415 500	
LIKELAITOKSET:								
Tammisaaren Energia								
IT								
Menot	-180 000	-180 000	0	0	0	0	-180 000	
Sähköverkkotoiminta								
Menot	-1 550 000	-1 550 000	-2 670 000	-2 670 000	-2 070 000	-2 070 000	-6 290 000	
Kaukolämpötoiminta								
Menot	-668 000	-668 000	-188 000	-188 000	-188 000	-188 000	-1 044 000	
Sähkönmyyntitoiminta								
Menot	-300 000	0	-1 000 000	0	-1 000 000	0	0	
Tammisaaren Energia								
Menot	-2 698 000	-2 398 000	-3 858 000	-2 858 000	-3 258 000	-2 258 000	-7 514 000	
Tulot							0	
Netto	-2 698 000	-2 398 000	-3 858 000	-2 858 000	-3 258 000	-2 258 000	-7 514 000	
Raaseporin Vesi								
Vedenottamoiden ja mittakaivojen täydennys								
Menot	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-150 000	
Johtoverkon laajennus asuin- ja teollisuusalueille								
Menot	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000	-500 000	-500 000	-1 400 000	
Tulot							0	
Netto	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000	-500 000	-500 000	-1 400 000	

INVESTOINNIT 2013-2015	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	TA 2013	2013
	Yksikön ehdotus	Talous- arvio	Suunnitelma 2014 Yksiköiden ehdotus	Suunnitel- ma 2014	Suunnitelma 2015 Yksiköiden ehdotus	Suunnitel- ma 2015	Tal.suunnitel- ma 2013-15 Hankkeen kokonaisku- stannukset suunnittelu kaudella
Johtojen kunnostus							
Menot	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000	-500 000	-500 000	-1 400 000
Johtoverkon laajennus Fiskarissa							
Menot	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-300 000
Mustio-Karjaa yhteysjohto							
Menot	-100 000	-100 000	-1 440 000	-1 440 000			-1 540 000
Tulot			308 000	308 000			308 000
Netto	-100 000	-100 000	-1 132 000	-1 132 000	0	0	-1 232 000
Tammisaari-Karjaa yhteysjohto							
Menot					-100 000	-100 000	-100 000
Viemäripumppuasemien täydennys							
Menot	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-75 000
Puhdistuslaitoksen täydennys							
Menot	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-75 000
Karjaan vesitornin korjaus							
Menot					-50 000	-50 000	-50 000
Raaseporin Vesi							
Menot	-1 200 000	-1 200 000	-2 540 000	-2 540 000	-1 350 000	-1 350 000	-5 090 000
Tulot	0	0	308 000	308 000	0	0	308 000
Netto	-1 200 000	-1 200 000	-2 232 000	-2 232 000	-1 350 000	-1 350 000	-4 782 000
Bruttoinvestoinnit sis. liikelaitokset	-21 577 000	-13 103 000	-20 598 000	-19 253 000	-12 868 000	-15 328 000	-47 684 000
Tulot sis. liikelaitokset	1 464 500	1 464 500	383 000	908 000	0	600 000	2 972 500
Nettoinvestoinnit sis. liikelaitokset	-20 112 500	-11 638 500	-20 215 000	-18 345 000	-12 868 000	-14 728 000	-44 711 500